

V- MÜKTESEBATIN UYGULANMASINA YÖNELİK İDARİ KAPASİTE (GENEL DEĞERLENDİRME)

1- AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Avrupa Birliği (AB) Devlet ve Hükümet Başkanlarının 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde gerçekleştirdikleri Helsinki Zirvesinde Türkiye'nin AB'ye aday ülke olarak kabul ve ilanı ile birlikte ülkemizin üyelik yolunda yapacağı çalışmaların yönlendirilmesi ve gerekli eşgüdümün sağlanması amacıyla yeni bir kurum oluşturulması gereği ortaya çıkmıştır.

Bu çerçevede, 4 Temmuz 2000 tarihinde 4587 sayılı Kanun ile; Türkiye'nin AB üyeliğine hazırlanmasına yönelik çalışmalar çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları hazırlık ve çalışmalarda iç koordinasyon ve uyumun, plan ve programlara uygun olarak yönlendirilmesini ve yürütülmesini sağlamak üzere Başbakanlığa bağlı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) kurulmuştur. Bu bağlamda, ABGS dağıtık ve farklı birimlerce yürütülen çalışmaların tam üyelik hedefi doğrultusunda hızlandırılmasını, kurumlar arasındaki farklı yaklaşımların bağdaştırılmasını ve üyelik öncesi sürece toplumun her kesiminin katılımını gözetmektedir.

4587 sayılı Kuruluş Kanununda ABGS görevleri, aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülecek iç uyum çalışmalarında plan ve programlara uygun olarak koordinasyonu sağlamak,
- Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanması amacıyla oluşturulacak kurul ve komitelerin sekretarya hizmetlerini yürütmek ve anılan kurul ve komiteler tarafından alınan kararların uygulanmasını yönlendirmek,
- Hükümetin ve oluşturulacak kurul ve komitelerin kararları doğrultusunda gerekli araştırma ve incelemeleri yapmak,
- Görev alanına giren konularda sözleşme ile yurt içi veya yurt dışında gerçek ve tüzel kişilere araştırma, etüt ve tercüme işleri yaptırmak,

Bünyesinde iç uyum çalışmalarını yürüten kamu kurum ve kuruluşlarını da içeren İç Koordinasyon ve Uyum Komitesini de bulduran Genel Sekreterlikte, Büyükelçi sıfatını taşıyan bir Genel Sekreter Dışişleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığından atanan Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde ana hizmet birimi olarak altı adet Daire Başkanlığı bulunmaktadır:

- Siyasi İşler,
- Ulusal Program,
- Sektörel ve Bölgesel Politikalar,
- Ekonomik ve Mali Politikalar,
- Tek Pazar ve Rekabet,
- Tarım ve Balıkçılık.

İlgili Daire Başkanlıklarında 40 uzman ve uzman yardımcısının görev aldığı Genel Sekreterlikte idari hizmet birimleri ile birlikte toplam 100 kişi çalışmaktadır.

Genel Sekreterliğin, iş bölümü Avrupa Birliğiyle müzakere konuları esas alınarak yapılmış ve her Daire Başkanlığı bir veya birden fazla müzakere konusunu kapsayacak şekilde örgütlenmiştir. Bu çerçevede, Türkiye'nin ilk Ulusal Programını hazırlamış olan ABGS, Ulusal Programın uygulanmasını da izlemektedir.

Ulusal Programın Uygulanmasının İzlenmesi amacıyla tamamen Genel Sekreterliğin kendi insan kaynaklarıyla geliştirilen "Ulusal Veri Tabanı", kamu kurum ve kuruluşlarının Ulusal Programın uygulanması kapsamında gerçekleştirdikleri çalışmalarını ayrıntılı olarak takip edebilmek açısından çok önemli bir işleve sahiptir. Ulusal Veri Tabanı, her bir AB mevzuatının karşılığı olarak Ulusal Programda yer alan tedbirler, bu mevzuatın Türk hukukuna aktarılması için gerçekleştirilmiş ve yapılacak olan çalışmalar, bu mevzuatın uygulanması için gerekli idari ve kurumsal tedbirler ve varsa bu kapsamda öngörülen veya yürütülen projeler hakkında bilgileri ihtiva etmektedir. Bütün bu bilgiler AB mevzuatı ve buna mukabil gelen Türk mevzuatı bazında tutulmakta böylece mevzuat uyum süreci sağlıklı bir biçimde izlenmektedir. Ayrıca Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Teknik Destek ve Bilgi Değişimi Birimi (TAIEX) tarafından güncellenmekte olan ve özellikle aday ülkelerden Avrupa Komisyonuna tek bir formatta bilgi aktarılmasında kullanılan İlerleme Veri Tabanına bilgi aktarımını da otomatik hale getiren Ulusal Veri Tabanı, kamu kurum ve kuruluşlarından Genel Sekreterliğe olan bilgi akışını hızlandırarak Ulusal Programın izlenmesinde çok önemli bir adım olmuştur.

Genel Sekreterlik, 4587 sayılı Kanun çerçevesinde AB mevzuatına uyum çalışmalarının yürütülmesi amacıyla kurulan İç Koordinasyon ve Uyum Komitesinin gündemini hazırlamakta ve sekreteryaya hizmeti vermektedir. 3/2000 sayılı TR-AT Ortaklık Konseyi Kararı Uyarınca Kurulan 8 Alt Komite de ABGS'nin koordinasyonu ve yönlendirmesi altında ulusal mevzuatımızın AB müktesebatına uyumunu gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda Genel Sekreterlik, 24 Mart 2001 tarih ve 24352 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/2129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 8. maddesi çerçevesinde kanun ve diğer mevzuatın hazırlanmasında görüş vermektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarımızı idari kapasite konusunda bilgilendirmek ve idari kapasitenin geliştirilmesi çalışmalarında yol gösterici bir kaynak olmak üzere çalışmalar yapmakta olan ABGS, kamu kurum ve kuruluşlarının AB Birimlerinin yeniden yapılandırılması çerçevesinde koordinatörlük görevini de üstlenmiştir. AB müktesebatının etkin bir biçimde uygulanması için gerekli idari kapasitenin oluşturulması ve bu konudaki gelişmelerin izlenmesi için, "Türkiye'de İdari Kapasite Oluşturma Çalışmalarında Bugünkü Durum ve Mevcut Kapasitenin Güçlendirilmesi için Alınması Gereken Önlemler" adı altında bir "Taslak Eylem Planı" hazırlayan ABGS, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde bu konuda atılan ve atılması gereken adımları izlemekte ve Eylem Planını belli zaman dilimleri içinde güncellemektedir.

ABGS, Avrupa Birliği ile Mali İşbirliğini yürütmek üzere 18 Temmuz 2001 Tarihli ve 2001/41 sayılı Genelgeyi çıkarmıştır. Mali İşbirliğinin değişik evrelerinin farklı birimler ve kişilerce uygulanmasını ve denetlenmesini öngören Genelge hükümleri uyarınca aşağıdaki unsurları içeren ve merkezi olmayan bir yapılanmaya gidilmiştir:

- Ulusal Mali Yardım Koordinatörü
- Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi
- Mali İşbirliği Komitesi
- Ortak İzleme Görevlisi
- Merkezi Finans ve İhale Birimi

Bu merkezi olmayan yapılanma çerçevesinde, Avrupa Birliği ile Mali İşbirliğinin koordinasyonu, projelerin öncelikler doğrultusunda seçilmesi, hazırlık çalışmalarının yapılması ve izlenmesi ve AB Komisyonu ile Finansman Zaptının imzalanması görevlerini yürütecek olan Ulusal Yardım Koordinatörlüğü, Avrupa Birliği ile ilişkilerden sorumlu Bakana verilmiştir. ABGS Ulusal Mali Yardım Koordinatörünün sekreteryaya hizmetlerini yürütmekle görevlidir. Ayrıca, Avrupa Birliğinden sağlanacak mali yardımların Hazine Müsteşarlığı tarafından kurulan Ulusal Fonda toplanması öngörülmüştür. Ulusal Fonu yönetmek ve bu kaynağın projelerin uygulanmasında kullanılmasını sağlamak üzere Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak tanımlanmıştır. Mali İşbirliği Komitesi, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği temsilcilerinden oluşmakta olup, Mali İşbirliği ile ilgili olarak yürütülen çalışmalarda gerekli uyumu sağlamakla görevli birimdir. ABGS Mali İşbirliği Komitesinin sekreteryaya hizmetlerini de yürütmektedir. Bu çerçevede, Ortak İzleme Komitesi yılda en az bir kez toplanarak programları gözden geçirir ve Ulusal Mali Yardım Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Mali İşbirliği Komitesi ve Avrupa Birliği Komisyonu temsilcilerinden oluşur. Merkezi Finans ve İhale Birimi ise, ihalelere ilişkin Avrupa Birliği kural, düzenleme ve usullerine bağlı kalınmasını ve uygun bir raporlama sisteminin işlenmesini sağlamakla görevlidir.

ABGS, Avrupa Komisyonu tarafından her yıl yayımlanan İlerleme Raporlarına Türkiye katkısını sağlamaktadır. Ayrıca, AB mevzuatının tercüme çalışmalarını, bünyesinde oluşturduğu Tercüme Koordinasyon Birimi aracılığı ile koordine etmektedir.

Aday ülkelere AB müktesebatının üstlenilmesi ve gerekli idari alt yapının oluşturulmasına yönelik kısa süreli teknik destek veren, Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü, Teknik Destek ve Bilgi Değişimi (TAIEX) Ofisinin ülkemize verdiği hizmetlerin iç koordinasyonunu yürütmekte olan ABGS, AB'ye katılım öncesi süreçte Türkiye ve üye devletler arasındaki ikili teknik işbirliğini de yürütmektedir.

Tüm bu çalışmalar ışığında, ABGS, Avrupa Birliğine üyelik konusunda temel bilgi eksikliklerini gidermek ve toplumun bütün kesimlerinin aktif olarak Türkiye'nin üyelik sürecine katılabilmesini sağlamak amacıyla bir iletişim stratejisi geliştirmiş ve bu strateji kapsamında ilk olarak "euturkey" İletişim Platformunu oluşturmuştur. Bu bağlamda, Sivil Toplum Örgütleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarına yönelik olarak AB ile ilgili çeşitli konularda seminer ve konferanslar da düzenlemekte olan Genel Sekreterlik, Türkiye'de Avrupa Birliğine üyelik perspektifi ve bilinci oluşturmak için faaliyetlerini sürdürmektedir.

2- İDARİ KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK OLARAK KULLANILAN ARAÇLAR

I- Eşleştirme (Twinning)

Avrupa Birliği (AB) müktesebatının benimsenmesi 1993 yılında gerçekleşen Kopenhag Zirvesinde, uygulanması ise 1995 yılında gerçekleşen Madrid zirvesinde üyelik için bir kriter olarak belirlenmiştir. AB müktesebatının sadece kabul edilmesi değil, uygulamasının da bir kriter olması neticesinde, AB'ye aday ülkelerin katılım öncesi uyum çalışmalarında üzerinde öncelikle durmaları gereken konulardan birisi, AB müktesebatını benimseyecek ve uygulayacak, AB'ye paralellik arz eden kurumsal bir yapılanmanın tesisidir.

İdari kapasitenin ve bu çerçevede kurumsal yapılanmanın, güçlendirilmesi 1998 yılından itibaren, aday ülkelere yapılan mali destek çerçevesinde bir öncelik olarak ortaya çıkmıştır. Güçlü bir idari kapasite, sadece AB üyeliğine ilişkin ihtiyaçlar için değil; aynı zamanda global ekonomik yapıdaki artan rekabete yönelik olarak da büyük öneme sahiptir.

Aday ülkelerin, AB müktesebatını, üye ülkelerle aynı standartlarda uygulayabilecek kapasitede olan modern, verimli çalışan, etkin idari yönetimler ve kurumlar oluşturması üyelik için önemlidir. Aday ülke kurumları, güçlü bir idari kapasiteye sahip olmak için, tam olarak işleyen, verimli ve sürekliliği olan kurumlara sahip olmalıdır.

Kurumsal yapılanmanın güçlendirilmesine ilişkin olarak AB Komisyonu tarafından sağlanan teknik yardımlardan biri eşleştirme (twinning) mekanizmasıdır. Geniş kapsamlı idari reformlar için değil; sınırları belli somut hedefler doğrultusunda kullanılması gereken eşleştirme mekanizmasını Avrupa Komisyonu, 1998 yılında hayata geçirmiştir. Eşleştirme mekanizmasını idari alanda küreselleşmenin bir unsuru olarak da görmek mümkündür. Avrupa Komisyonu, eşleştirme mekanizmasını, idari kapasitenin güçlendirilmesindeki başlıca araç olarak kabul etmektedir.

Eşleştirme mekanizması, aday ülkelerin uyum sağladıkları AB mevzuatının hayata geçirilmesi sürecinde gerekli kurumsal yapılanmanın gerçekleştirilebilmesi için, üye ülkelerin kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan uzmanların; danışman olarak (katılım öncesi danışman), aday ülkelerde uzun süreli (en az on iki ay), kısa süreli eşleştirmede (twinning light) ise en fazla sekiz ay olarak görevlendirilmesi ve aday ülkedeki ilgili bakanlıkta / kamu kurumunda, müktesebatın uygulanmasına yönelik kurumsal yapılanmaya ilişkin bir proje üzerinde çalışması mantığına dayanmaktadır.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin, ulusal iribat birimi görevini üstlendiği eşleştirme mekanizmasının Türkiye'deki uygulaması, 2002 Mali İşbirliği Programlaması çerçevesinde hazırlanan on iki proje ile başlamıştır.

Tablo 2.1: 2002 Yılı Eşleştirme Projeleri**(Euro)**

Proje İsmi	Sorumlu Kurum / Kuruluş	AB Hibe Desteği			Ulusal Katkı	Toplam Proje Bütçesi
		Yatırım	Kurumsal Kapasite Artırımı	Toplam		
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Kurumsal Güçlendirilmesine Destek Sağlanması (Proje No: TR02-EY-01)	EPDK	63.000	984.000	1.047.000	21.000	1.068.000
Türkiye'nin AB Veterinerlik Mevzuatına Uyumuna Destek Sağlanması (Proje No: TR02-AG-01)	Tarım Bakanlığı	11.333.000	2.200.000	13.333.000	3.711.000	17.044.000
Türkiye'nin AB Bitki Sağlığı Mevzuatına Uyumuna Destek Sağlanması (Proje No: TR02-AG-02)	Tarım Bakanlığı	3.235.000	1.000.000	4.235.000	1.078.000	5.313.000
Türkiye İçin Çevre Alanında Kapasite Artırımına Destek Sağlanması (Proje No: TR02-EN-01)	Çevre Bakanlığı	3.240.000	12.310.000	15.550.000	1.080.000	16.630.000
Türkiye'de Deniz Taşımacılığının Güvenliğinin Arttırılmasına Destek Sağlanması (Proje No: TR02-TR-01)	Denizcilik Müsteşarlığı	1.249.000	1.050.000	2.299.000	417.000	2.716.000
Kara Parayla Mücadelenin Güçlendirilmesine Destek Sağlanması (Proje No: TR02-JH-05)	Maliye Bakanlığı - MASAK	4.500.000	3.250.000	7.750.000	1.500.000	9.250.000
Ulusal Uyuşturucu İzleme Merkezinin Kurulması Ve Ulusal Uyuşturucu Stratejisinin Geliştirilmesi Ve Uygulanmasına Destek Sağlanması (Proje No: TR02-JH-04)	İçişleri Bakanlığı - EGM	150.000	1.200.000	1.350.000	50.000	1.400.000
Türkiye'nin Birleştirilmiş Sınır Yönetimi Stratejisinin Uygulanması İçin Bir Eylem Planının Geliştirilmesine Destek Sağlanması (Proje No: TR02-JH-02)	İçişleri Bakanlığı - EGM	-	807.000	807.000	-	807.000
Türkiye'nin Göç Ve İltica Stratejisinin Uygulanması İçin Bir Eylem Planı Geliştirilmesine Destek Sağlanması (Proje No: TR02-JH-03)	İçişleri Bakanlığı – EGM	-	807.000	807.000	-	807.000

Tablo 2.1: 2002 Yılı Eşleştirme Projeleri (Devamı)**(Euro)**

Proje İsmi	Sorumlu Kurum / Kuruluş	AB Hibe Desteği			Ulusal Katkı	Toplam Proje Bütçesi
		Yatırım	Kurumsal Kapasite Artırımı	Toplam		
Organize Suçla Mücadelenin Güçlendirilmesine Destek Sağlanması (Proje No: TR02-JH-06)	İçişleri Bakanlığı - EGM	353.000	1.140.000	1.493.000	117.500	1.610.500
Telekomünikasyon Kurumunun Kurumsal Yapılanması (Proje No: TR02-TE-01)	Telekomünikasyon Kurumu	120.000	2.140.000	2.260.000	40.000	2.300.000
Türkiye'deki İfade Alma Odalarının ve İfade Alma Tekniklerinin Geliştirilmesine Destek Sağlanması (Proje No: TR02-JH-01)	İçişleri Bakanlığı – EGM	697.500	1.346.500	2.044.000	232.500	2.276.500
Devlet Yardımlarının İzlenmesi Denetlenmesi Otoritesinin Kurumsal kapasitesinin Güçlendirilmesi	Devlet yardımlarını izleme ve denetlemeden sorumlu olacak olan işlevsel yönden özerk otoritenin oluşturulmasını müteakip işlerlik kazanacaktır.		1.000.000			1.000.000

Tablo 2.2: 2003 Yılı Eşleştirme Projeleri**(Euro)**

Proje İsmi	Sorumlu Kurum / Kuruluş	AB Hibe Desteği			Ulusal Katkı	Toplam Proje Bütçesi
		Yatırım	Kurumsal Kapasite Artırımı	Toplam		
Türk Polisinin Denetime Açıklığının, Verimliliğinin ve Etkinliğinin Geliştirilmesi Projesi	İçişleri Bakanlığı – EGM	177.375	2.344.000	2.521.375	59.125	2.580.500
Polisin Suç Delillerini Bilimsel Yöntemle Analiz Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi	İçişleri Bakanlığı – EGM	3.601.500	1.634.000	5.235.500	1.200.500	6.436.000

Tablo 2.2: 2003 Yılı Eşleştirme Projeleri (Devamı)**(Euro)**

Proje İsmi	Sorumlu Kurum / Kuruluş	AB Hibe Desteği			Ulusal Katkı	Toplam Proje Bütçesi
		Yatırım	Kurumsal Kapasite Artırımı	Toplam		
İnsan Ticaretiyle Mücadele İçin Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	İçişleri Bakanlığı – EGM	-	1.200.000	1.200.000	-	1.200.000
Kara Paranın Aklanmasıyla, Suçun Mali Kaynakları ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadelenin Güçlendirilmesi Projesi	İçişleri Bakanlığı – EGM	831.750	1.225.000	2.056.750	277.250	2.334.000
Vize Politikası ve Uygulamaları Projesi	Dışişleri Bakanlığı	431.250	1.344.000	1.775.250	143.750	1.919.000
Gümrüklerin Modernizasyonu Projesi	Gümrük Müsteşarlığı	4.406.250	1.000.000	5.406.250	1.468.750	6.875.000
Uygunluk Değerlendirme Birimlerine ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığına Yeni Yaklaşım Direktiflerinin Uygulanmasında Destek Projesi	Sanayi Bakanlığı Sağlık Bakanlığı Telekomünikasyon K.	3.770.000	1.200.000	4.970.000	2.030.000	7.000.000
Türk Kamu İhale Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi	Kamu İhale Kurumu	390.000	1.300.000	1.690.000	130.000	1.820.000
Balıkçılık Sektörünün Yasal ve İdari Olarak AB Mevzuatıyla Uyumu Projesi	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	1.302.417	4.866.205	6.168.622	434.139	6.602.761
Türkiye’de Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi	Enerji Bakanlığı	-	1.250.000	1.250.000	-	1.250.000
Demiryolu Taşımacılığı Sektörünün Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi	Ulaştırma Bakanlığı – TCDD	1.432.000	2.832.000	4.264.000	477.000	4.741.000
Hava Kalitesi, Kimyasallar ve Atık Yönetimi Alanlarında Türkiye’ye Destek Projesi	Çevre Bakanlığı	1.050.000	4.400.000	5.400.000	350.000	5.800.000

Tablo 2.2: 2003 Yılı Eşleştirme Projeleri (Devamı)**(Euro)**

Proje İsmi	Sorumlu Kurum / Kuruluş	AB Hibe Desteği			Ulusal Katkı	Toplam Proje Bütçesi
		Yatırım	Kurumsal Kapasite Artırımı	Toplam		
DPT'nin Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü'nün Kurumsal ve İdari Kapasitesinin Geliştirilmesine Destek Projesi	DPT Müsteşarlığı	-	800.000	800.000	-	800.000
Türk İç Mali Kontrol Sisteminin Uluslararası Standartlar ve AB Uygulamaları ile Uyumlaştırılması Projesi	Maliye Bakanlığı	900.000	1.800.000	2.700.000	300.000	3.000.000
Sayıştayın Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi	Sayıştay	150.000	1.200.000	1.350.000	50.000	1.400.000
Türkiye Yatırım Promosyon Ajansında Doğrudan Yabancı Yatırımı Teşvik Fonksiyonunun Geliştirilmesi Projesi	Hazine Müsteşarlığı	350.840	3.400.000	3.750.840	150.360	3.901.200
Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün ve Sigorta Denetleme Kurulunun Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi	Hazine Müsteşarlığı	825.000	2.000.000	2.825.000	275.000	3.100.000
AB Entegrasyon Sürecini Güçlendirmeye Yönelik Destek Projesi	AB Genel Sekreterliği	-	4.000.000	4.000.000	-	4.000.000

II- İkili Mali İşbirliği

1999 Helsinki Zirvesi sonrasında, Avrupa Birliği Üye Devletleriyle yürütmekte olduğumuz ikili mali işbirliği programları "katılım öncesi perspektif" kazanmış ve bu programlarda Katılım Ortaklığı Belgesi ve Ulusal Programda yer alan önceliklerin hayata geçirilmesine ağırlık verilmiştir.

Katılım öncesi dönemde AB Üye Devletlerinden sağlanan ikili mali işbirliği programları yatırım projeleri içermemekte, ancak teknik yardımları ve eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır. Üye Devletlerin AB müktesebatının uygulanmasına ilişkin bilgi sağlamaları, idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak AB Üye Devletlerinden sağlanan teknik yardımların ve eğitim programlarının en önemli özelliğidir.

İkili Mali İşbirliği çerçevesinde, İngiltere ile Eylem Planı hazırlanmış olup, Hollanda ve İspanya ile de Mutabakat Zabıtları imzalanmıştır. Danimarka ile imzalanacak Mutabakat Zaptı halen müzakere aşamasındadır.

İngiltere'den sağlanan teknik yardım ve eğitim programları üç başlık altında toplanmaktadır. Birincisi insan hakları ve adalet ve içişleri alanları ile ilgili projeler, ikincisi bu konular dışında kalan alanlarda yürütülebilecek proje çalışmaları ve üçüncüsü ise Chevening burslarıdır. Türkiye'ye sağlanan yıllık proje bütçesi 150.000 İngiliz Sterlini ile 500.000 İngiliz

Sterlini arasında değişmektedir. İşbirliğinin çerçevesini oluşturacak bir “AB Eylem Planı” üzerinde çalışmalar halen devam etmektedir ancak henüz bir Mutabakat Zaptı imzalanmış değildir.

Hollanda'nın Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkelerine katılım öncesi dönemde teknik yardım sağlamak üzere 1994 yılında başlattığı ve Helsinki Zirvesinden sonra Türkiye'nin de dahil edilmesinin kararlaştırıldığı MATRA ve PSO Programlarından ülkemiz, 30 Ekim 2000 tarihinde iki ülke arasında imzalanan Mutabakat Zaptı çerçevesinde yararlanmaya başlamıştır.

AB'ye üyelik sürecinde Türkiye ile İspanya arasında işbirliği tesis edilmesine yönelik olarak geçtiğimiz yıl başlayan çalışmalar sonucunda 15 Temmuz 2002 tarihinde Ankara'da Mutabakat Zaptı imzalanmıştır. Mutabakat Zaptında İkili İşbirliği çerçevesinde sağlanacak desteğin; teknik eğitime yönelik kurslar ve uzmanlar tarafından sağlanacak destek olarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda İspanya İkili İşbirliği çerçevesinde şu ana kadar ülkemizde Avrupa Sosyal Fonu, Kırsal Kalkınma ve Balıkçılık konulu üç seminer yapılmıştır. Seminerler 2003 yılında çeşitli konularda devam edecektir. Proje çalışmaları ise henüz başlamamıştır.

Danimarka katılım öncesi teknik desteği, siyasi konularda düzenlenecek seminerler, proje çalışmaları ve sivil toplum kuruluşlarına destek sağlanması başlıkları altında üç ayaktan oluşmaktadır. Türkiye'ye ayrılan yıllık (2002 ve 2003 yılları için) bütçe miktarı 140.000 Euro civarındadır. Mutabakat Zaptı hazırlama çalışmaları halen devam etmektedir.

Tablo 2.3: AB Ülkeleriyle İkili İşbirliği Çerçevesinde Gerçekleştirilen Projeler

Ülke	Müktesebat Başlığı	Proje Adı	Tarih
İngiltere	Siyasi Kriterler	Hapishane Yönetimi	1999 – 2000
		Ceza Hukuku Avukatlarının Eğitimi	1999 – 2001
		Hakimlerin ve Savcılarının Eğitimi	2000 – 2001
		Çocuk Adaleti Üzerine Eğitim	2000 – 2001
		Cinsel Şiddet Kurbanlarına Davranış Üzerine Polis Eğitimi	2000 – 2001
		Jandarma İçin İngilizce Eğitimi	2001
		Jandarma Kanun Uygulayıcı Biriminin İngiltere Çalışma Ziyareti	2001
		Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı İçin ELT Çalışma Merkezleri	2001
		Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı Personeline İngilizce Eğitimi Verilmesi	2001
		Afet Yönetimi Eğitimi	2000
		Kıdemli Hapishane Yöneticilerinin Eğitimi Programı	2001 – 2002
		Hapishanelerin Bağımsız Gözetimi	2001 – 2002
		Mahkum Eğitim ve Eğlence Programlarının Geliştirilmesi	2001 – 2002

Tablo 2.3: AB Ülkeleriyle İkili İşbirliği Çerçevesinde Gerçekleştirilen Projeler (Devamı)

Ülke	Müktesebat Başlığı	Proje Adı	Tarih
İngiltere	Siyasi Kriterler	Kanun Uygulayıcı Mercilerin Eğitimi	2001 – 2002
		Hakimlerin ve Savcıların Ceza Hukuku Konusunda Kısa Dönemli Eğitimi	2002
		Jandarma, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı İçin İngilizce Eğitim Projeleri	2001
		Elmadağ Hapishanesi / Ankara Islah Evindeki Çocuklara Maddi Yardım Sağlanması	2002
		İşkence Konusunda Kurumlar Arası Yaklaşım	1999 – 2000
		İnsan Haklarıyla İlgili Sivil Toplum Örgütlerinin Eğitimi	1999 – 2000
		Çocukların Yasal Hakları	1999 – 2000
		İnsan Haklarıyla İlgili Sivil Toplum Örgütleri Arasında İletişim Ağı Oluşturulması	2000
		İlk Öğretim ve Orta Öğretimde İnsan Hakları Eğitimi	2000 – 2001
		Kadınlar İçin İnsan Hakları Eğitimi ve İletişim Ağının Oluşturulması	2001
		Sivil Toplum Örgütleri İçin Kapasite Oluşturma	2000 – 2001
		Hazırlıkların Güçlendirilmesi ve Karşılık Geliştirilmesi	2000 – 2001
		Küreselleşme, Kalkınma ve Sivil Toplum: Kamu, Özel Sektör ve Sivil Toplum Örgütleri Arasında Ortaklık	2001
		“Uçan Süpürgeler” İnternet Sitesinin Kurulması	2001 – 2002
		Proje Geliştirilmesi, Planlanması ve Proje Önerisi Yazılması Konusunda Sivil Toplum Örgütlerinin Eğitimi	2002
	Adalet ve İçişleri	Hukukun Üstünlüğü ve İyi Yönetişim Konferansı	2000 – 2001
		Mali Suçlar Araştırma Kurumu Çalışanlarının İngiltere Çalışma Ziyareti	2000

Tablo 2.3: AB Ülkeleriyle İkili İşbirliği Çerçevesinde Gerçekleştirilen Projeler (Devamı)

Ülke	Müktesebat Başlığı	Proje Adı	Tarih
İngiltere	Çevre	Çevre Ansiklopedisi	2000 – 2001
		ÇEKÜL Çevre Eğitim Programı	2001
		CITES ve Sürdürülebilir Ormancılık Konularında Çalışma Toplantıları	2001 – 2002
	Bölgesel Politika	Katılımcı Gelişme İçin Kültürler Arası İletişimde Organizasyonlar Görevliler	2002
	Diğer	Proje Politikası ve Koordinasyonunda AB Genel Sekreterliğinin ve İlgili Bakanlıkların Kapasitelerinin Geliştirilmesi	2001
Hollanda	Tarım ve Balıkçılık	Çevresel Konular ve Avrupa Tarım Politikaları	Her yıl tekrarlanmakta
		Yönetim Zinciri ve Tarımsal Kalkınma	Her yıl tekrarlanmakta
	Sosyal Politika ve İstihdam	Sosyal İşler ve İstihdam	Her yıl tekrarlanmakta
	Çevre	Çevresel Etki Değerlendirme Direktifinin Uyumlaştırılması ve Uygulanması	2001
		Havza Yönetimi	Her yıl tekrarlanmakta
		ISPA Çevre	Her yıl tekrarlanmakta
		Çevre Konuları ve Avrupa Su Yönetimi Politikası	Her yıl tekrarlanmakta
	Bölgesel Politika	Yapısal Fonlar	Her yıl tekrarlanmakta
	Diğer	Brüksel’de Temas Sağlama	Her yıl tekrarlanmakta
Kamu ile İletişim		Her yıl tekrarlanmakta	
Danimarka	Diğer	Lizbon Süreci	2003
		Hükümetler Arası Konferans ve AB Konvansiyonu	2003

Tablo 2.3: AB Ülkeleriyle İkili İşbirliği Çerçevesinde Gerçekleştirilen Projeler (Devamı)

Ülke	Müktesebat Başlığı	Proje Adı	Tarih
İspanya	Tarım ve Balıkçılık	Balıkçılık ve Su Ürünleri	2002
	Sosyal Politika ve İstihdam	Avrupa Sosyal Fonu	2002
	Bölgesel Politika	Kırsal Kalkınmaya İlişkin Mevzuat Uyumu, Uygulamaları, Politikalar ve Önceliklere Yönelik Seminer	2002
	Diğer	İspanya ve Türkiye’de Altyapılar ve Ekonomik Gelişme	2003

III- İdari İşbirliği ve İdari İşbirliği II Programı

1- İdari İşbirliği Programı (12.000.000 Euro)

İdari İşbirliği Programının genel amacı, Türkiye – AB ilişkileri çerçevesinde, AB Üye Devletlerinin bilgilerinden ve uygulama tecrübelerinden faydalanarak Türkiye’nin uyum çalışmalarına destek sağlamaktır. Bu çerçevede, kamu kesiminin idari kapasitesinin geliştirilmesine yönelik olarak da projeler geliştirilmekte ve desteklenmektedir. İdari İşbirliği Programı çerçevesinde desteklenen ve toplumdaki genel AB bilgisinin geliştirilmesinin yanı sıra, idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak da değerlendirilebilecek aktiviteler beş ana başlık altında gruplandırılabilir:

Toplantılar, Eğitim ve Staj Programları, İnceleme Gezileri ve Kısa Süreli Teknik Yardım (2.800.000 Euro): Bu aktivitelerin amacı, Avrupa Birliği konularında kamu görevlilerinin, üniversite mensuplarının ve sivil toplum kuruluşu üyelerinin bilgi düzeylerini artırmaktır. Bu çerçevede düzenlenecek aktiviteler Türkiye’de veya AB üyesi bir ülkede gerçekleştirilebilir. Ayrıca, kısa dönemli uzmanlık ve teknik destek yardımı da sağlanabilir. Bu başlık altında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, kamu görevlilerine genel olarak Avrupa Birliği ve uygulanmasından sorumlu oldukları AB mevzuatı ile ilgili bilgi ve deneyimin aktarılması yer almaktadır.

Türkiye’nin Katılım Başvurusunda Bulunduğu Topluluk Programlarına İlişkin Hazırlık Tedbirleri (3.800.000 Euro): Türkiye’nin Leonardo da Vinci II, Socrates II ve Youth programlarına katılımı için gerekli hazırlık çalışmaları bu kaynaktan finanse edilmiştir.

Türkiye’deki Çeşitli Kurumların AB’deki Eşdeğer Kurumlarla Tecrübe ve Bilgi Değişimine İmkan Tanıyacak İşbirliği Projeleri (1.100.000 Euro): Bu aktivitelerin amacı, Türkiye’deki kamu ve özel kuruluşlar, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerinin AB’deki eşdeğer kurumlarla iletişimlerinin ve işbirliği imkanlarının artırılmasıdır. Bu başlık altında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, AB mevzuatının uyumlaştırılmasından ve uygulanmasından sorumlu olan kamu kuruluşlarının ilgili mevzuatı kendi ülkelerinde uygulayan AB üyesi kurumlarla işbirliğine giderek kapsamlı ve sürdürülebilir bir bilgi transferi, tecrübe değişimi ve işbirliğini tesis etmeleri amaçlanmaktadır.

AB Mevzuatının Türkçe’ye ve Türk Mevzuatının AB Dillerine Çevrilmesi (600.000 Euro): Bu aktivitenin amacı, uyumlaştırdığımız ve uygulanmasından sorumlu olduğumuz AB mevzuatının Türkçe’ye ve gerekli olduğu takdirde Türk mevzuatının AB’nin resmi dillerinden birine veya bir kaçına çevrilmesidir.

Belirlenecek Öncelikli Sektörlerde Geliştirilecek Projeler (3.150.000 Euro): İstatistik, çevre, bölgesel politikalar, enerji, AB kaynaklarının kullanımı için kurulması gereken Merkezi Olmayan Yapılanmanın (Decentralized Implementation System) oluşturulması, malların serbest dolaşımı, tarım, ulaştırma politikası, telekomünikasyon, adalet ve içişleri, gümrük birliği gibi öncelik alanlarında gerçekleştirilecek faaliyetlere bu kaynaktan destek sağlanmıştır.

2- İdari İşbirliği II Programı (8.000.000 Euro)

İdari İşbirliği II Programı, Türkiye'nin AB müktesebatına uyumuna ve uyum sağladığı AB müktesebatının uygulama kapasitesinin artırılmasına katkıda bulunacaktır. Bu programda, Türk Kamu İdaresinin ve ilgili diğer kurumların Ulusal Program uygulamalarındaki teknik ve idari kapasitelerinin güçlendirilmesi; katılım öncesi AB mali yardımlarından daha etkin bir şekilde faydalanabilmek için Merkezi Olmayan Uygulama Sisteminin kurulması ve hayata geçirilmesi; üniversitelerin, meslek birliklerinin ve diğer kurumların desteklenerek AB'ye katılım süreci ile ilgili konularda bilgi, eğitim ve uzmanlık kapasitesinin geliştirilmesi ve Türk kamuoyunda Avrupa Birliği, Türkiye – AB ilişkileri ve katılım süreci ile ilgili genel bilinç düzeyinin artırılması sağlanacaktır.

IV- Teknik Destek ve Bilgi Değişim (TAIEX) Ofisi Faaliyetleri

Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğüne bağlı olarak aday ülkelere Avrupa Birliği müktesebatının üstlenilmesi ve gerekli idari alt yapının oluşturulmasına yönelik kısa süreli teknik destek vermekte olan TAIEX (Technical Assistance Information Exchange – Teknik Destek ve Bilgi Değişim) Ofisi Türkiye'de yaklaşık üç yıldır hizmet vermektedir. Türkiye'nin TAIEX Bütçesine dahil edilmesinden önce sınırlı olarak yararlandığı teknik destek faaliyetleri, 15 Mart 2002 tarihinde ülkemizin bütçeye dahil edilmesiyle önemli bir ivme kazanmış ve güçlü bir işbirliği sürecine girilmiştir. 15 Mart 2002 tarihinden bu yana TAIEX faaliyetlerinin yurt içi koordinasyonunu Avrupa Birliği Genel Sekreterliği yürütmektedir.

Aday ülkelere Avrupa Birliği müktesebatının üstlenilmesine yönelik mevzuat uyumu çalışmalarında kısa süreli teknik destek vermekte olan TAIEX Ofisinin Türkiye'nin yararlandığı faaliyetleri arasında çok ülkeli seminerler başta olmak üzere uzman desteği, çalışma toplantıları ve inceleme gezileri yer almaktadır. Türkiye, mevzuat uyumunda gelmiş olduğu aşama göz önünde bulundurularak, üye ve aday ülkelerde ya da Komisyonun ilgili birimlerinde TAIEX tarafından düzenlenen seminer ve çalışma toplantılarına davet edilmektedir. TAIEX Ofisi hizmetleri çerçevesinde, kamu kurum ve kuruluşları mevzuat uyum çalışmalarında teknik desteğe ihtiyaç duydukları alanlarda, uzman talebinde bulunabilmekte veya çalışma toplantısı düzenlenmesini isteyebilmektedir. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşları, mevzuat uyum çalışmaları belirli bir aşamaya getirilip taslak mevzuat hazırlandıktan veya yürürlüğe girdikten sonra birtakım somut uygulamaları görmek ve uygulamaya ilişkin problemleri çözmek amacıyla inceleme gezisi talebinde de bulunabilmektedir.

TAIEX Ofisinin sunduğu teknik destek hizmetlerinden kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra, toplumun farklı kesimlerini temsil eden mesleki ve ticari kuruluşlarla işçi ve işveren sendikaları gibi çeşitli sivil toplum örgütleri de yararlanabilmektedir. Türkiye, TAIEX Ofisinin diğer faaliyetleri arasında yer alan; parlamentolara yönelik destek programlarından ve adalet ve içişleri bakanlıklarına sunulan eğitim hizmetlerinden de yararlanmaktadır. Türk Parlamenterleri Avrupa Birliğinin kurumları, işleyişi, yasama yöntemleri ve Avrupa Birliği müktesebatı konusunda yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen faaliyetler kapsamında bilgilendirilmektedir. Ayrıca Adalet ve İçişleri Bakanlıklarına sunulan eğitim hizmetleri çerçevesinde Türkiye'nin öncelikleri belirlenerek TAIEX Ofisine iletilmiştir.

2002 yılında 165 kamu görevlisi ve sivil toplum örgütü üyesi çok uluslu TAIEX faaliyetlerinden yararlanmak üzere yurt dışında düzenlenen seminer ve çalışma toplantılarına katılmışlardır. Çok uluslu TAIEX faaliyetlerine katılım, 2003 yılı Haziran ayı itibarıyla 190 kişi civarındadır. Ayrıca ülkemizde bugüne dek Malların Serbest Dolaşımı ve Sosyal Politika, Mesleki Niteliklerin Karşılıklı Tanınması, Ortak Tarım Politikası, Yasal Metroloji, Tarımsal Üretici Birlikleri ve Ortak Balıkçılık Politikası alanlarında altı adet mevzuat haftası düzenlenmiş ve kamu kurum ve kuruluşlarımızdan bu organizasyonlara yaklaşık 500 kişilik bir katılım sağlanmıştır.

Bu bağlamda, TAIEX Ofisi tarafından sağlanan teknik destek hizmetleri gerek kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan görevlilerin, gerek parlamentolar ve sivil toplum kuruluşlarının ilgili oldukları AB mevzuatı ve uygulamaları konusunda bilgilendirilmeleri açısından önemli bir işleve sahiptir. TAIEX Ofisinin faaliyetleri çerçevesinde hem mevzuat uyum sürecinin daha sağlıklı ilerlemesi, hem de kamu görevlileri ve toplumun farklı kesimlerinin AB müktesebatı konusundaki bilgi ve birikimlerinin artırılması sağlanmaktadır. Dolayısıyla TAIEX Ofisi, AB Müktesebatının etkin bir biçimde uygulanabilmesi için gerekli idari yapının oluşturulmasında dolaylı, ancak önemli bir rol oynamaktadır.

3- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (TBMM) AVRUPA BİRLİĞİNE UYUM KOMİSYONU

TBMM’de “Avrupa Birliği’ne (AB) Uyum Komisyonu” adı altında yeni bir ihtisas komisyonu kurulmasına ilişkin yasa, 12 Haziran 2003 tarih ve 25136 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede, Komisyonda siyasi parti grupları ile bağımsız üyeler, üye tamsayısına göre belirlenecek oranda temsil edilmektedir. Üyeler belirlenirken, “İngilizce veya Fransızca’yı anlama, konuşma ve yazma düzeylerinde bilenler ile AB müktesebatı konusunda uzmanlara” öncelik verilmiştir. Komisyon üyelikleri için bir yasama döneminde iki seçim yapılacak, ilk seçilenlerin görev süresi iki, ikinci devre seçilenlerin görev süresi üç yasama yılı olacaktır.

AB’ye Uyum Komisyonu, TBMM Başkanının talebi üzerine ya da istenildiğinde, TBMM Başkanlığına sunulan kanun tasarı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin AB mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmakla görevlidir. AB ile ilgili gelişmeleri takip edecek ve bu süreçte TBMM’yi bilgilendirecek olan Komisyon her yasama yılının sonunda Türkiye’nin AB’ye katılım sürecindeki gelişmeler ve komisyonun o yılıki faaliyetleri hakkında bir değerlendirme raporu hazırlayacak ve bunu TBMM’ye sunacaktır. AB kurumları ile diğer üye ve aday ülke parlamentoları ve AB komisyonlarıyla ilişkileri yürütecek olan Komisyonun görevleri arasında AB’ye katılım konusunda TBMM’nin çalışmalarına ilişkin gerekli bilgi ve dokümanları temin etmek de vardır. AB’ye Uyum Komisyonu AB’ye katılım konusunda kamuoyunu bilgilendirici etkinlikler yapmakla da görevlidir.

Bu çerçevede Komisyon, görevleri ile ilgili olarak, bakanlıklardan, genel ve katma bütçeli dairelerden, üniversitelerden ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan bilgi isteme ve ilgilileri çağırıp bilgi alma yetkilerine sahip olacaktır. Komisyon gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgilerine başvurabilecektir. Komisyonun çalışmalarında içtüzük hükümleri uygulanacak ve giderleri TBMM bütçesinden karşılanacaktır.

4- KAMU GÖREVLİLERİNİN EĞİTİMİ

AB Mevzuatının etkin ve doğru bir şekilde uygulanabilmesi için, mevzuatın uygulanmasından sorumlu olan kamu görevlilerinin genel olarak Avrupa Birliği (AB) ve bunun yanında kendi sorumluluk alanlarına giren AB mevzuatı hakkında yeterli bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Bu gerekliliğin farkında olan Türkiye’de, kamu görevlilerin eğitimine büyük önem verilmektedir. Üniversitelerimizin “Avrupa Birliği” birimlerinde (enstitü, merkez vb.) lisans, lisansüstü ve sertifika seviyelerinde eğitimler verilmektedir.

Üniversitelerimiz tarafından verilen bu eğitimlerin yanı sıra, Türkiye – AB İkili Mali İşbirliği kapsamında, kamu görevlilerinin AB konularında eğitilmelerine yönelik olarak, Genel Sekreterliğimiz Danimarka Dışişleri Bakanlığı ile 6 modülden oluşan bir eğitim programı (eğiticilerin eğitilmesi) geliştirmiş ve uygulamaya koymuştur.

Kamu görevlilerinin AB konularında eğitilmelerine önümüzdeki dönemde hız verilerek devam edilecektir.

Tablo 4.1: Üniversitelerdeki “Avrupa Birliği” Birimleri ve Bu Birimlerde Verilen Eğitimler

Üniversite	Birim	AB ile İlgili Olarak Verilen Eğitim
Adnan Menderes Üniversitesi	- Sosyal Bilimler Enstitüsü	- Türkiye – Avrupa Birliği İlişkileri (Yüksek Lisans)
Anadolu Üniversitesi	- Avrupa Birliği Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi	- Avrupa Birliği Temel Eğitim Programı (Sertifika)

Tablo 4.1: Üniversitelerdeki “Avrupa Birliği” Birimleri ve Bu Birimlerde Verilen Eğitimler (Devamı)

Üniversite	Birim	AB ile İlgili Olarak Verilen Eğitim
Ankara Üniversitesi	- Sosyal Bilimler Enstitüsü - Avrupa Topluluğu Ana Bilim Dalı - Avrupa Toplulukları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ATAUM)	- Yüksek Lisans - Sertifika - Avrupa Birliği ve Uluslararası İlişkiler Temel Eğitim Kursu - Avrupa Birliği Uzmanlık Kursu - AB Müktesebatı Çevirisinde ve Uygulamasında Görev Alan Kamu ve Özel Sektör Personelinin AB Hukuku Konusunda Eğitimi (Sertifika) - Ortak Tarım Politikası Uzmanlık Programı (Sertifika) - AB Hukuku Uzmanlık Programı (Sertifika) - Hakim ve Savcılar İçin AB Hukuku Programı (Sertifika) - Ekonomik ve Mali Politikalar Uzmanlık Kursu (Sertifika) - Sanayi Politikası Uzmanlık Kursu (Sertifika) - Sosyal Politikalar Uzmanlık Kursu (Sertifika)
Atatürk Üniversitesi	- Avrupa Birliği İlişkileri Araştırma Merkezi	
Bahçeşehir Üniversitesi	- Avrupa Birliği İlişkileri Bölümü	- Lisans
Başkent Üniversitesi	- Avrupa Birliği ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü	- Avrupa Birliği Yüksek Lisans Programı
Boğaziçi Üniversitesi	- Karşılaştırmalı Avrupa Kültürü ve Sanatı Uygulama ve Araştırma Merkezi	- Avrupa Çalışmaları Yüksek Lisans (İkinci Öğretim)
Dokuz Eylül Üniversitesi	- Avrupa Topluluğu Uluslararası Ekonomik İlişkiler Uygulama ve Araştırma Merkezi	- Avrupa Birliği Siyaseti ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı - Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans) - Avrupa Birliği Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans)
Dumlupınar Üniversitesi	- Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi	- Avrupa Birliği Temel Eğitimi (Sertifika)

Tablo 4.1: Üniversitelerdeki “Avrupa Birliği” Birimleri ve Bu Birimlerde Verilen Eğitimler (Devamı)

Üniversite	Birim	AB ile İlgili Olarak Verilen Eğitim
Ege Üniversitesi	- Avrupa Dilleri ve Kültürleri Araştırma ve Uygulama Merkezi	
Galatasaray Üniversitesi	- Avrupa Araştırmaları ve Dokümantasyon Merkezi	- Avrupa Birliği (Yüksek Lisans) - Avrupa Birliği (Yüksek Lisans – İkinci Öğretim – Tezsiz) - Avrupa Birliği Hukuku (Yüksek Lisans) - Avrupa Birliği Ekonomisi (Yüksek Lisans – İkinci Öğretim – Tezsiz)
Hacettepe Üniversitesi	- Avrupa Birliği İlişkileri Araştırma ve Uygulama Merkezi - Avrupa Bütünleşmesi Ekonomik Araştırmalar Merkezi	
İstanbul Üniversitesi	- Avrupa Topluluğu Uygulama ve Araştırma Merkezi - Güney Doğu Avrupa Araştırma Merkezi - Avrupa ve Orta Doğu Ekonomik İlişkiler Araştırma Merkezi - Avrupa Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi	- Dış Ticaret ve Avrupa Birliği Programı - Avrupa Topluluğu Programı - Avrupa Birliği Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans)
İstanbul Ticaret Üniversitesi	- Sosyal Bilimler Enstitüsü	- Uluslararası Ticaret Hukuku ve Avrupa Birliği (Yüksek Lisans)
İzmir Ekonomi Üniversitesi	- Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi	- Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Bölümü (Lisans) - Avrupa Çalışmaları (Yüksek Lisans)
Kocaeli Üniversitesi	- Avrupa Topluluğu ve Uluslararası İlişkiler Araştırma Birimi	
Marmara Üniversitesi	- Avrupa Topluluğu Enstitüsü - Avrupa Birliği Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi	- Avrupa Birliği Hukuku Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans) - Avrupa Birliği İktisadı Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans) - Avrupa Birliği Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans)

Tablo 4.1: Üniversitelerdeki “Avrupa Birliği” Birimleri ve Bu Birimlerde Verilen Eğitimler (Devamı)

Üniversite	Birim	AB ile İlgili Olarak Verilen Eğitim
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	- Avrupa Topluluğu Araştırma Merkezi	- Avrupa Çalışmaları Ana Bilim Dalı (Yüksek Lisans) - AB Genişleme Süreci ve Türkiye Eğitim Programı (sertifika)
Sakarya Üniversitesi	- Avrupa Birliği Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi	
Uludağ Üniversitesi	- Avrupa Toplulukları Uygulama ve Araştırma Merkezi	

Tablo 4.2: ABGS ve Danimarka Dışişleri Bakanlığının Ortaklaşa Yürüttüğü Eğitim Programı (Eğiticilerin Eğitilmesi)

Modüller	Modülün İçeriği
Modül 1	Hukukçular İçin Avrupa Hukuku
Modül 2	Hukukçu Olmayanlar İçin Avrupa Hukuku
Modül 3	Nice Antlaşması Sonrası AB Kurumsal Yapısı ve Karar Alma Mekanizmaları
Modül 4	Yasa Taslağı Hazırlama ve Uyumlaştırma Teknikleri
Modül 5	AB Bütçesi ve Finansmanı
Modül 6	Genişleme ve Katılım Öncesi Süreç

5- KAMU YÖNETİMİ REFORM TASARISI

Avrupa Birliği müktesebatının etkin bir biçimde uygulanabilmesi için gerekli idari kapasitenin oluşturulmasında en önemli husus kamu yönetimidir. AB kamu yönetimi konusunda herhangi bir model ya da yapı öngörmemektedir. Üye Devletler, kendi devlet gelenekleri, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri çerçevesinde farklı kamu yönetimi sistemleri benimsemişlerdir. Ancak Üye Devletler, kamu yönetimi sistemlerindeki bu farklılıkları belli prensipler çerçevesinde ortak bir zemine oturtmuşlardır. Dolayısıyla, AB içerisinde kamu yönetimi, önceden tanımlanmış örgütsel yapılar yerine temel değerler ve prensipler ışığında şekillenmiştir. Bu bağlamda, önemli olan bu temel ilkeler çerçevesinde AB müktesebatının etkin ve verimli bir biçimde uygulanmasıdır.

Avrupa Komisyonunun 25 Temmuz 2001 tarihinde yayımladığı “Avrupa Yönetişimi Üzerine Beyaz Kitap”, yukarıda sözü geçen temel ilkeleri; açıklık, katılım, hesap verebilirlik, etkinlik ve tutarlılık olarak tanımlamıştır. Avrupa Komisyonu, bu temel değerlerin AB’de daha demokratik bir yapılanma ve yönetim için zorunlu olduğunu belirtmiştir. Söz konusu değerler sadece AB Üye Devletleri açısından değil küresel, ulusal, bölgesel ve yerel olmak üzere yönetimin her aşamasında daha demokratik, etkin ve verimli bir yönetim açısından da gerekli temel ilkelerdir. AB müktesebatının etkin bir biçimde uygulanmasında temel oluşturan bu değerler sistemi devletin rolünü de yeniden tanımlamıştır. Devletin üretici rolünden çok düzenleyici ve denetleyici işlevlerine önem veren bu yeni yaklaşım, yerinde yönetime ağırlık vermektedir. Bu bağlamda Avrupa Komisyonu, aday ülkelerin idari kapasite oluşturma ve geliştirme çalışmalarına yardımcı olmak için bir “çalışma belgesi” hazırlamış ve AB müktesebatının etkin bir biçimde uygulanması için öngörülen idari yapıları belirtmiştir. Ancak, aday ülkelerin idari yapılanması çerçevesinde de esnek bir anlayış getirilmiş ve temel prensipler ışığında AB müktesebatının etkin bir biçimde uygulanmasının altı çizilmiştir.

Tüm bu gelişmeler ışığında, Başbakanlığın koordinasyonunda bakanlıklararası bir çalışma grubu tarafından hazırlıkları yürütülen “Kamu Yönetimi Reform Tasarısı” Türkiye açısından çok önemli bir gelişmedir. Bakanlar Kurulu tarafından, 5 Nisan 2003 tarihli toplantısından sonra kamuoyuna açıklanan “Reform Tasarısı”; Kamu Yönetimi Temel Yasası, Mahalli İdareler Yasası ve Kamu Personel Rejimi olmak üzere üç yasa taslağından oluşmaktadır. Türk Kamu Yönetiminde gelişmiş ülkelerdeki sistemlere paralel olarak köklü reformlar öngören söz konusu yasa taslakları Türkiye’de kamu yönetiminin uluslararası değerler ve ilkeler doğrultusunda yeniden yapılandırılmasını hedeflemektedir. Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı Taslağı’nın 1. maddesinde belirtildiği üzere, bu yasa tasarıları “katılımcı, saydam, insan hak ve özgürlüklerine dayalı bir kamu yönetiminin kurulması; adil, süratli, kaliteli, etkili ve verimli bir şekilde kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla...” hazırlanmıştır. Ayrıca, idarenin kuruluş ve işleyişinin temel ilkelerini açıklayan 4. maddenin (a) fıkrasında, “kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde sürekli gelişim, katılımcılık, saydamlık, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik, yerindenlik, beyana güven, hizmetlerin sonucuna ve hizmetten yararlananların ihtiyacına odaklılık esas olduğu” belirtilmiştir. Bu bağlamda, öngörülen reform süreci Türk Kamu Yönetimini, AB’de olduğu gibi, temel prensipler ışığında yeniden şekillendirmeyi hedeflemektedir.

Kamu yönetimi reform tasarısının en önemli boyutu merkezi idare ile mahalli idarelerin teşkilat, görev, yetki ve kaynak dağılımı açısından yeniden düzenlenmesidir. Yerel yönetimlerin güçlendirilmesini hedefleyen reform tasarısı merkezi idarede toplanan yetkilerin bir kısmının yerel yönetimlere devredilmesi yoluyla, hem daha demokratik, hem de daha etkin bir kamu yönetimi sistemine geçilmesini öngörmektedir. Bu temel anlayış 4. maddenin (c) fıkrasında, “kamu kurum ve kuruluşlarında görev, yetki ve sorumluluk, hizmetten yararlanana en uygun ve en yakın birime verilir” ifadesi ile dile getirilmiştir. AB müktesebatının etkin ve verimli bir biçimde uygulanması için gerekli idari yapılanma açısından çok önemli olan yerindenlik ilkesine paralel olan bu önemli adımın, devletin vatandaşların istek ve ihtiyaçlarına daha hızlı ve etkin cevap vermesine zemin hazırlaması beklenmektedir. Ayrıca, 4. madde (d) fıkrasındaki “kamu hizmetleri ile ilgili temel kararların alınmasında ilgili meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerilerinden yararlanılır” ifadesinin de vurguladığı gibi reform tasarısı katılım prensibini de güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda toplumun farklı kesimlerinin yönetim sürecine katılımını gerçekleştirmeyi hedefleyen reform tasarısı Türkiye’deki kamu yönetimi sistemini, AB sistemini şekillendiren prensipler ışığında yeniden yapılandırmaktadır.

Sonuç olarak, AB müktesebatının etkin ve verimli bir şekilde uygulanması için gerekli idari kapasitenin oluşturulmasında kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması çok önemlidir. Kamu yönetimi reform tasarısı temel prensipler çerçevesinde bu hedefe hizmet etmektedir.

6- AB MÜKTESEBATI BAŞLIKLARI

1- MALLARIN SERBEST DOLAŞIMI

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Malların Serbest Dolaşımı alanındaki mevzuatının uygulanmasından ilgili oldukları sektörler itibarıyla birçok kamu kurum ve kuruluşu sorumludur. Malların Serbest Dolaşımı alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerin tamamında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik adımlar atılması öngörülmektedir. Önceliklerin genelinde mevzuat uyum çalışmalarının büyük bir kısmı tamamlanmıştır. Ancak idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmaların, özellikle altyapı yatırımları

önemli miktarda mali kaynak gerektirdiği için, mevzuat uyum sürecine paralel olarak gerçekleşmesinde gecikmeler yaşanmaktadır. İdari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik önemli adımlar aşağıda belirtilen öncelikler çerçevesinde atılmıştır.

Yeni Yaklaşım Direktifleri: Bu öncelik çerçevesinde, idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım 2003 yılı Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı kapsamında makineler, elektrikli cihazlar, basınçlı kaplar, oyuncaklar, tıbbi cihazlar ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarında piyasa gözetimi ve uygunluk değerlendirme işlemleri için fiziki altyapının güçlendirilmesine yönelik bir projenin hazırlanmasıdır. Ayrıca, diğer ürünlerle ilgili proje hazırlanabilmesi için gerekli ön çalışmalarının yapılabilmesi amacıyla, Avrupa Komisyonundan uzman desteği talep edilmesi planlanmaktadır.

Motorlu Araçlar ve Tarım ve Orman Traktörleri: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, Onay Kuruluşu olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın Tip Onayı için teknik servisleri ataması ile motorlu araçlar konusunda test ve belgelendirme alt yapısının güçlendirilebilmesi için 2002 yılı Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı kapsamında 3 milyon Euro'luk bir projenin onaylanarak, laboratuvar altyapısı için belirli miktarda kaynak aktarımının 2003 yılı içerisinde başlayacak olmasıdır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, AB direktifleri temelinde tüm araç için Tip Onayı vermeye henüz başlamamış olmasına rağmen, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun (BM/AEK) Tekerlekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçaların Müşterek Teknik Talimatlarının Kabulü ve Bu Talimatlar Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Antlaşmaya taraf olması nedeniyle, parça bazında "e" işaretine eşdeğer olan "E" işareti kapsamında ürünlerin AB'de ve söz konusu Antlaşmaya taraf olan diğer ülkelerde kabul görerek serbest dolaşımı sağlanmaktadır. Uyum çalışmaları büyük oranda tamamlanan Motorlu Araçlar ve Tarım ve Orman Traktörleri kapsamındaki Direktiflerin bütününe uyum sağlandığında, Onay Kuruluşu olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından AB normlarında, tüm araç için Tip Onayı verilmeye başlanacaktır.

Gıda Ürünleri: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak önemli adımlar atılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, uygulamaların mevzuat uyumu ile paralel yürütülebilmesi için kontrol laboratuvarlarının fiziki alt yapısının güçlendirilmesi, ürün güvenliğinin ülke çapında sağlanabilmesi için de Hızlı Alarm Sisteminin kurulması zorunludur. 2003 yılı Mali İşbirliği Programı kapsamında bu amaçla ilgili Bakanlıkların fiziki altyapılarının güçlendirilmesi ve taşra teşkilatları ile merkezi otorite arasında hızlı bilgilendirme sisteminin kurulabilmesi için bir proje hazırlanmıştır. Ancak, projenin kabul edilebilmesi için uygulamadan sorumlu Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığının katkılarıyla ortak bir "Gıda Güvenliği Koordinasyon Birimi" kurulması gerekmektedir.

Kimyevi Maddeler: Bu öncelik çerçevesindeki ana unsurların tümünde idari kapasitenin geliştirilmesi için önemli adımlar atılması hatta mevcut idari yapıların yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, deterjanlar için yürürlükte olan ön izin sisteminin kaldırılarak bildirim sistemi ile etkin piyasa denetimi sistemine geçişi sağlamak amacıyla hazırlanan Gıda Maddelerinin ve Umumi Sağlığı İlgilendiren Eşya ve Levazımın Hususi Vasıflarını Gösteren Tüzük Değişikliği Taslağının yürürlüğe girmesi hedeflenmektedir. Söz konusu Taslağın yürürlüğe girmesine bağlı olarak "Deterjanlarda Bulunan Anyonik, Noniyonik, Amfolitik-Amfoterik, Katyonik Yüzey Aktif Maddelerin Biyolojik Parçalanma Oranı ve Anyonik ve Noniyonik Yüzey Aktif Maddelerin Biyolojik Parçalanma Oranı test metotları Tebliği" nin yayımlanması ve bunlara paralel olarak teknik ve idari alt yapının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Uygulamanın etkin bir şekilde başlayabilmesi için gerekli alt yapının güçlendirilebilmesi amacıyla 2003 yılı Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı kapsamında piyasa gözetimi ve uygunluk değerlendirme işlemleri için fiziki altyapının güçlendirilmesine yönelik bir proje çerçevesinde destek sağlanması öngörülmüş ve proje taslağı AB'ye sunulmuştur.

Ayrıca, İyi Laboratuvar Uygulamaları kapsamında Çevre, Sağlık ve Tarım ve Köyişleri Bakanlıkları bünyesinde gerekli yapılanmalar tamamlanacaktır.

Kozmetikler: Kozmetik ürünlerde bir kanun tasarısı taslağı hazırlanmaktadır ve bu kanun ile hem AB mevzuatına uyum sağlanarak, kozmetik ürünlerinin güvenliliğinin artırılması hem de yeni ürünlerde kayıt sistemi ile etkili bir piyasada kontrol sistemine geçiş amaçlanmaktadır.

İlaçlar: Bu konudaki AB mevzuatının uyumlaştırılması ve Sağlık Bakanlığında gerekli yapılanmanın sağlanması ile birlikte başta fiyatlandırma ve ruhsatlandırma olmak üzere mevcut sistemde değişiklik yapılacaktır.

Yatay Yapılanma: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik önemli adımlar atılmıştır. Bunların en önemlisi akreditasyon ana unsuru çerçevesinde, Türk Akreditasyon Kurumu'nun (TÜRKAK) 4 Kasım 1999 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4457 sayılı Kanunla kurulmasıdır. Ayrıca, TÜRKAK'ın yapmış

olduğu faaliyetlerin uluslararası düzeyde kabul görebilmesi açısından da önemli gelişmeler olmuştur. TÜRKAK yönetimi ve çalışanları ISO/IEC 17011 Standardının talep ettiği şartları kuruluşundan bu yana büyük bir titizlikle yerine getirmektedir. Bunun sonucunda 27 Kasım 2002 tarihinde Danimarka'da toplanan Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) genel kurulunda yapılan değerlendirmeler ve oylama sonucunda TÜRKAK'ın tam üyeliği kabul edilmiştir. Yine 2002 yılı içerisinde Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Forumuna (ILAC) üyelik başvurumuz ortak üyelik (associate membership) şeklinde kabul edilmiştir.

Diğer bir gelişme de standardizasyon ana unsuru çerçevesindedir. Bilindiği üzere, CEN ve CENELEC Genel Kurullarında 1991 yılında, AB ile ekonomik bir birliğe gitmek üzere anlaşması olan ülkelerin standart teşkilatlarının CEN/CENELEC'e bağlı üye (Affiliate Member) statüsü ile üye olabilmeleri için bir karar alınmıştır. Aynı dönemde CEN/CENELEC'e üyelik başvurusunda bulunan Türk Standartları Enstitüsüne bu çerçevede bağlı üye statüsü tanınmıştır. TSE 1991 yılından itibaren başlatmış olduğu çalışmalar neticesinde, 1 Mayıs 2001'de CEN/CENELEC'e tam üye olabilmek için resmi başvuruda bulunmuştur.

TSE, bir taraftan Avrupa standartlarını bire bir kabul ederken, diğer taraftan da bu standartların hazırlandığı Teknik Komite çalışmalarına Türk Sanayicisinin aktif katılımının sağlanması hususunda gerekli çalışmaları yapmaktadır. TSE, 187 CEN ve 44 CENELEC Teknik Komitesini aktif olarak izlemektedir. Söz konusu Teknik Komiteler aynı zamanda Avrupa Direktifleri ile ilgili standart hazırlama faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda şu ana kadar yapılan başvurular sonucunda Türk sanayicisi 74 adet CEN Teknik Komitesine ve 9 adet CENELEC Teknik Komitesine görüş vermek üzere katılımlarını sürdürmektedirler. Ayrıca 9 ayrı sektör temsilcimiz CEN Teknik Komite çalışmalarına (13 Teknik Komite) aktif olarak katılmaktadır.

Kamu Alımları: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun çerçevesinde Kamu İhale Kurumunun kurulmuş olmasıdır.

Malların Serbest Dolaşımı alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.1'de sunulmaktadır.

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Onaylanmış kuruluşların, Yeni Yaklaşım Direktiflerine uyum sağlanmasından sorumlu olan kamu kurumları tarafından görevlendirilmesi	2003-2005
Yeni Yaklaşım Direktiflerine uyum sağlanmasından sorumlu olan kamu kurumlarının bünyesinde etkin bir piyasa gözetimi sisteminin kurulması	2003
Piyasa gözetimine ilişkin olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı merkez teşkilatının ve il müdürlüklerinin fiziki ve idari altyapılarının geliştirilmesi.	2003-2006
Piyasa gözetimi ve uygunluk değerlendirme faaliyetlerini yürütecek test, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının fiziki altyapılarının güçlendirilmesi	2004 ¹⁾

¹⁾ 2003 yılı Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programlamasına sunulan projelerin zamanında gerçekleşmesine bağlıdır.

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı merkez birimler ile il müdürlükleri arasında ve Bakanlık birimleri ile Gümrük Müsteşarlığı arasında piyasa gözetimi faaliyetlerinin koordinasyonu için elektronik bağlantı sistemi kurulması	2003-2004 ²⁾
Yeni yaklaşım direktifleri bazında sektör komitelerinin kurulması ve etkin işleyişinin sağlanması	2003
Bilgilendirme ve eğitim (Sanayi Bakanlığı personelinin eğitimi, sektörün bilgilendirilmesi, vb.)	2003
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı merkez birimlerinde ve il müdürlüklerinde teknik mevzuat uyumu çalışmalarında, piyasa gözetimi ve denetimi işinde görevlendirmek üzere 100 yeni nitelikli teknik personel istihdamı	2003
Tıbbi Cihazlara ilişkin olarak yeni bir kurumsal yapılanmaya gidilmesi	2003-2005
Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde tıbbi cihazlar konusunda görev yapan personele yönelik olarak, tıbbi cihazların sınıflandırılması, 1.sınıf üreticilerin teknik dosyalarının değerlendirilmesi, klinik araştırmaların başlatılmasına izin verilmesi, denetlenmesi ve sonuçların değerlendirilmesi konularına yönelik eğitim	2003
Tıbbi cihazlar için piyasa gözetimi konusunda kullanılacak Refik Saydam Hıfzısıhha Başkanlığı Laboratuvarlarının alt yapısının güçlendirilmesi, akreditasyonu ve laboratuvar çalışanlarının eğitimi	2003-2004
Vücut Dışında Kullanılan Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmeliği Ek II listesinde yer alan ürünlerin kontrolü için Refik Saydam Hıfzısıhha Başkanlığı Laboratuvarlarının akreditasyonu, alt yapısının geliştirilmesi ve laboratuvar çalışanlarının eğitimi	2004-2005
Tıbbi cihazlara ilişkin piyasa gözetimi safhasında çalışacak Sağlık Bakanlığı denetçilerinin eğitimi	2003-2004
Tüm Tıbbi Cihaz Yönetmelikleri için Sağlık Bakanlığının merkez teşkilatında denetlenebilir ve kolay ulaşılabilir bir kayıt sisteminin oluşturulması	2003-2004
Vücut Dışında Kullanılan Tıbbi Cihazlar Yönetmeliğinin uygulanmasına yönelik rehber dokümanların tercümesi	2003
Oyuncakların piyasa gözetimi konusunda Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi (RSHM) Başkanlığı laboratuvarlarının alt yapısının güçlendirilmesi, akreditasyonu ve laboratuvar çalışanlarının eğitimi	2003-2005

²⁾ Hollanda'nın aday ülkelere sağladığı Katılım Öncesi İşbirliği Programı (MATRA) kapsamında 339/93/EEC sayılı Üçüncü Ülkelerden ithal edilen ürünlerin kontrollerine ilişkin Konsey Tüzüğüne uyum çalışmaları çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülen projeye göre ilk pilot uygulamalar 2003 yılı sonunda içinde başlayacaktır

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Oyuncaklara İlişkin etkin bir piyasa gözetimi sağlanabilmesi için Sağlık Bakanlığının merkezdeki ve İllerdeki kadrolarının eğitilmesi	2005
Ambalaj atıkları için ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması	2003-2004
Yerel otoritelerin (belediyeler) ambalaj atıklarının toplanması konusunda teknik açıdan güçlendirilmesi	2003-2004
Ambalaj atıklarının kontrolü konusunda Orman ve Çevre Bakanlığı personeli ve belediyelerin personelinin eğitimi	2003-2004
Ambalaj atıklarına ilişkin envanter sisteminin oluşturulması için Çevre ve Orman Bakanlığında bilgisayar ağı kurulması	2003-2004
Geri kazanım tesislerine lisans verme işlemlerinin alt yapısının güçlendirilmesi ve bu konuda çalışan personelin eğitimi	2003-2004
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD) test merkezinin kurulması ve akreditasyonu	2004-2005
KKD test merkezi personelinin teknik eğitimi	2004-2005
KKD yönetmeliğinin uygulanması ve CE İşaretlemesi hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi	2004-2005
Telekomünikasyon Kurum personeline ilgili Teknik Komite (Telekomünikasyon Uygunluk Değerlendirmesi ve Piyasa Gözetimi Komitesi - TCAM) çalışmalarının takibi	2003-2006
Telekomünikasyon Kurumunun mevcut laboratuvar binasının yenilenmesi ve ekipman tedariki	2003-2004
Telekomünikasyon Kurumunun piyasa gözetiminde kullanılacağı laboratuvarın akreditasyonunun sağlanması	2003-2005
Telekomünikasyon Kurumunun piyasa gözetimi faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlayacak idari personelinin ve piyasa gözetimi faaliyetlerini yerine getirecek teknik ve idari personelinin eğitimi	2003-2004
Telekomünikasyon Kurumu personelinin, Avrupa piyasa gözetimi ve denetimi kuruluşlarının çalışmalarının (R&TTE-ADCO, CEPT/ECC/WG, RR/PT11) takibinin sağlanması	2003-2006
Ulusal uygulama ve çalışma talimatlarının Telekomünikasyon Kurumu tarafından hazırlanması ve geliştirilmesi	2003-2004
Telekomünikasyon Kurumunun üretici ve diğer ilgili tarafları bilgilendirmesi	2003-2004

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Piyasa gözetimi faaliyetleri kapsamında, Telekomünikasyon Kurumu, Gümrük Müsteşarlığı ve ilgili yetkili kuruluşlarla bilgisayar ağının kurulması	2003-2004
Telekomünikasyon Kurumu personelinin diğer AB üyesi ülkelere piyasa gözetimi konusunda çalışma ziyaretlerinde bulunması	2003-2004
Telekomünikasyon Kurum personelinin Onaylanmış Kuruluş Atama Kriterlerinde yer alan EN 45000 seri standartları ile ilgili eğitim	2003-2004
ETSI/CEN/CENELEC çalışmalarının takibinin sağlanması	2003-2006
Standartlar konusunda Telekomünikasyon Kurumu personelinin eğitimi	2003-2004
Onaylanmış Kuruluşların Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından atanması ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından Avrupa Komisyonuna bildirim	2003, IV. Çeyrek
Yapı Denetimine hizmet veren laboratuvarların altyapılarının piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri için geliştirilmesi	2004, II. Çeyrek
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü bünyesinde bir piyasa gözetimi otoritesi oluşturulması	2004, II. Çeyrek
Üreticilerin takibi açısından Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bünyesinde bir veritabanı oluşturulması	2004, II. Çeyrek
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı personelinin Yapı Malzemeleri Yönetmeliğinin Uygulanması hakkında eğitimi	2004, II. Çeyrek
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı AT Tip Onayı sisteminin kurulması (Tüm araç için tip onayı)	2003 – 2007 ³⁾
Tip Onayı merci olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı personelinin eğitimi	2003
Üreticilerin ve diğer ilgili tarafların Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından bilgilendirilmesi (mevzuat uygulamaları, test ve belgelendirme, e-işaretlemesi)	2003
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü'nün yeniden yapılandırılması	2003

³⁾ Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi (TÜPRAŞ) tarafından yapılacak akaryakıt kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar nedeniyle uygulama takvimi geniş tutulmuştur

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü için 20 nitelikli yeni teknik personel istihdamı (tip onayı envanteri ve veri tabanı, tip onayı verilmesi işlemlerinin takibi, uluslar arası komitelere katılım)	2004
Ülkemiz ve diğer ülkeler tarafından verilen tip onay belgelerinin elektronik ortamda takibi	2005
Gıda güvenliği kontrollerinin güçlendirilmesi, mevcut kontrol usullerinin AB mevzuatında belirtilen gıda güvenliği standartları ile uyumunda gerekli çalışmaların devam ettirilmesi amacıyla eğitimler düzenlenmesi ve 850 Sağlık Bakanlığı gıda denetçisinin eğitilmesi	2004- 2005
Gıda kontrol ve denetim planlarının etkinleştirilmesi için Sağlık Bakanlığına danışman ihtiyacının sağlanması	2004- 2005
Gıda kontrolörleri/gıda denetçilerinin etkin gıda kontrolü uygulamaları ve AB mevzuatının benimsenmesi, numune alma yöntemleri, risk analizleri ve HACCP (Tehlike Analizi Kritik Kontrol Noktaları) , GMP (İyi Üretim Uygulamaları), hijyen konularında 420 Sağlık Bakanlığı personelinin eğitilmesi.	2004- 2005
İyi Laboratuvar Uygulamaları (İLU) ve Standart İşlem Prosedürleri (SOP) ile ilgili çalışmaların etkinliğinin artırılması için danışman ihtiyacının sağlanması ve 50 Sağlık Bakanlığı personeli ile 15 Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı personelinin bu konularda eğitimi	2004- 2005
Sağlık Bakanlığı Resmi gıda kontrol laboratuvarlarında ISO 17025 çerçevesinde akreditasyon çalışmalarının hızlandırılması	2005
10 İl Halk Sağlığı Laboratuvarı ile Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı ve İzmir ile İstanbul Bölge Hıfzısıhha Enstitüsü Gıda Kontrol Laboratuvarlarının alt yapılarının güçlendirilmesi	2004- 2005
HACCP, GMP, GHP konularındaki mevzuat uyumu ve uygulamaları, denetlenmesi konularında 420 Sağlık Bakanlığı personelinin eğitimi.	2004- 2005
HACCP'in sektöre tanıtımı ve yaygınlaştırılması için Sağlık Bakanlığı tarafından sektör organizasyonlarını bilgilendirme seminerleri düzenlenmesi	2003- 2005
Gıda zincirinde risk analizi çalışmalarının etkinleştirilmesi için 420 Sağlık Bakanlığı personelinin eğitimi.	2004- 2005
Sektör spesifik hijyen kılavuzlarının hazırlanması amacıyla Sağlık Bakanlığının danışmanlık hizmeti alması	2003- 2005
Genetik modifiye gıdalar konusunda AB mevzuatı ve uygulamaları; bu gıdaların yurtiçi denetimi, numune alma teknikleri ve analiz metotları konularında 6 Sağlık Bakanlığı personeli için eğitimcilerin eğitimi ve yurtdışı çalışma gezisi; 20 personelin yurtiçinde eğitimi	2004- 2005

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Işınlanmış gıdalar ve organik gıdalar konusunda AB mevzuatı ve uygulamaları; bu gıdaların yurtiçi denetimi, numune alma teknikleri ve analiz metodları konularında 4 Sağlık Bakanlığı personeli için eğitimcilerin eğitimi ve yurtdışı çalışma gezisi; 35 personelin yurtiçinde eğitimi	2004-2005
Mineral sular konusunda denetim ve eğitim planlarının etkinleştirilmesi için Sağlık Bakanlığının danışman ihtiyacının sağlanması	2004- 2005
Mineral sular konusunda Numune alma metodlarının AB normları ile uyumlaştırılması ve Sağlık Bakanlığı denetçilerinin bu konuda eğitilmesi	2004- 2005
Mineral sular konusunda Her parametre için uygulanan veya uygulanacak olan analiz metodlarının tespiti amacıyla Sağlık Bakanlığının danışman ihtiyacının sağlanması	2004- 2005
Mineral sular konusunda Analiz metodları ile ilgili Sağlık Bakanlığı personelinin eğitimi	2004- 2005
Gıda güvenliği kontrollerinin güçlendirilmesi, mevcut kontrol usullerinin AB mevzuatında belirtilen gıda güvenliği standartları ile uyumunda gerekli çalışmaların devam ettirilmesi amacıyla eğitimler düzenlenmesi ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ait 1000 gıda kontrolörünün eğitilmesi	2004- 2005
Gıda kontrol ve denetim planlarının etkinleştirilmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığının danışman ihtiyacının karşılanması	2004- 2005
Gıda kontrolörleri/gıda denetçilerinin etkin gıda kontrolü uygulamaları ve AB mevzuatının benimsenmesi, numune alma yöntemleri, hijyen ve sınır kontrolleri konularında eğitilmeleri Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ait 500 gıda kontrolörünün eğitilmesi	2004- 2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı resmi gıda kontrol laboratuvarlarında ISO 17025 çerçevesinde akreditasyon çalışmalarının hızlandırılması	2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ait birer il kontrol laboratuvarının ışınlanmış gıda ve gıdalarla temasta bulunan madde ve malzemeler ile ilgili analizler konusunda güçlendirilmesi	2004-2005
HACCP, GMP, GHP konularındaki mevzuat uyumu ve uygulamaları, denetlenmesi konularında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin eğitimi	2004- 2005
HACCP'in sektöre tanıtımı ve yaygınlaştırılması için Tarım ve Köyişleri Bakanlığının sektör organizasyonlarını bilgilendirme seminerleri düzenlemesi	2003- 2005

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Gıda zincirinde risk analizi çalışmalarının etkinleştirilmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin ve 500 gıda kontrolörünün eğitilmesi	2004- 2005
Sektör spesifik hijyen kılavuzlarının hazırlanması amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığına danışmanlık hizmeti alınması	2003- 2005
Genetik modifiye gıdalar konusunda AB mevzuatı ve uygulamaları; bu gıdaların ülkeye kabulü ve yurtiçi denetimi, numune alma teknikleri ve analiz metodları konularında Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ait 14 personel için eğiticilerin eğitimi ve yurtdışı çalışma gezisi; 30 personelin yurtiçinde eğitimi	2004- 2005
Işınlanmış gıdalar ve organik gıdalar konusunda AB mevzuatı ve uygulamaları; bu gıdaların yurtiçi denetimi, numune alma teknikleri ve analiz metodları konularında 10 Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personeli için eğiticilerin eğitimi ve yurtdışı çalışma gezisi; 65 personelin yurtiçinde eğitimi	2004-2005
Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesinde İLU (İyi Laboratuvar Uygulamaları) yönetmeliğindeki şartlara uygun laboratuvar kurulması için teknik şartların belirlenmesi, laboratuvar altyapısının ve yerleşiminin belirlenmesi	2003-2006
İLU sistemi belgelendirmesi için gerekli prosedürlerin oluşturulması, Çevre ve Orman Bakanlığına teknik yardım sağlanması	2003-2006
İLU izleme biriminde çalışacak Çevre ve Orman Bakanlığı personeli için eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanması	2003-2006
Çevre ve Orman Bakanlığının İLU uygulayan AB ülkeleriyle çalışma ve eğitim programları yapması	2003-2006
İletişim ve bilgi değişimi için Çevre ve Orman Bakanlığında veri ağı sistemi kurulması	2003-2006
İLU çalışmalarının nasıl planlanacağı, yürütüleceği, izleneceği kaydedileceği, arşivleneceği ve raporlanacağına yönelik Çevre ve Orman Bakanlığı personeline eğitim faaliyetleri düzenlenmesi	2003-2006
Çevre ve Orman Bakanlığının uygulama ve çalışma talimatlarının hazırlanması ve geliştirilmesi	2003-2006
Etkin bir piyasa denetimi sağlanabilmesi için Sağlık Bakanlığının merkezdeki ve illerdeki kadrolarının eğitilmesi ve deterjanlara ilişkin laboratuvar alt yapısının güçlendirilmesi.	2004, I. Çeyrek
İLU uyumlu çalışması gereken Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı (RSHM) laboratuvarlarının ihtiyaçlarının İLU teknik standartları bağlamında tanımlanması, laboratuvar altyapısının ve yerleşiminin belirlenmesi ve güçlendirilmesi	2003-2006

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İLU kapsamında hayvan deneyleri yapılan tesislerin dizaynı için Sağlık Bakanlığı laboratuvarlarına teknik yardım sağlanması	2003-2006
Sağlık Bakanlığında İLU teknolojisi alt yapısı için gerekli teknik şartların belirlenmesi	2003-2006
Sağlık Bakanlığının RSHM laboratuvarlarının malzeme eksikliğini giderilmesi ve yeni malzemelere yönelik eğitim programı hazırlanması	2003-2006
İLU uyumlu çalışması gereken RSHM laboratuvarında İLU sistemi belgelendirilmesi için gerekli prosedürlerin oluşturulması ve Sağlık Bakanlığında teknik yardım sağlanması	2003-2006
Sağlık Bakanlığı bünyesinde kimyevi maddeler konusunda oluşturulacak izleme ve denetleme birimi için AB'den teknik yardım ve danışmanlık sağlanması	2003-2006
Sağlık Bakanlığı Bünyesinde yeni kurulacak izleme ve denetleme biriminin ISO 9002 sertifikalı olmasının sağlanması	2003-2006
Yeni kurulacak izleme ve denetleme birimini oluşturmada görev alacak potansiyel ana denetçiler, potansiyel çalışma direktörleri ve kalite güvence yöneticileri için AB'den uygulamalı danışmanlık hizmeti ve eğitiminin alınması	2003-2006
Sağlık Bakanlığı Potansiyel ana denetçiler için AB'ye üye devletlere çalışma ziyaretlerinin düzenlenmesi	2003-2006
İletişim ve bilgi değişimi için Sağlık Bakanlığında veri ağı sisteminin kurulması	2003-2006
İlgili diğer otoritelerle Sağlık Bakanlığı arasında işbirliğinin sağlanması	2003-2006
İLU çalışmalarının nasıl planlanacağı, yürütüleceği, izleneceği, kaydedileceği, arşivleneceği ve raporlanacağına dair Sağlık Bakanlığı personeli için eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi	2003-2006
Sağlık Bakanlığının uygulama ve çalışma talimatlarını hazırlanması ve geliştirilmesi	2003-2006
Sağlık Bakanlığının kimyevi maddeler konusundaki ilgili sektör temsilcileri ve potansiyel sponsorlar için, bilinçlendirme seminerlerinin düzenlenmesi	2003-2006
Gübrelerle ilişkin teknik mevzuatın uygulanması için Tarım ve Köyşleri Bakanlığında teknik yardım sağlanması ve çalışma ziyaretleri yapılması	2003-2005

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Tarım ve Köyişleri Bakanlığının gübre analizlerine ilişkin laboratuvarların alt yapısının güçlendirilmesi ve laboratuvar personelinin eğitimi	2003-2005
Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması (beşeri tıbbi ürünler ve kozmetikler)	2003 – 2004
Piyasa denetimi kapsamında uyum sağlanan mevzuatın uygulamasına yönelik olarak Ulusal Referans Laboratuvarı olan RSHM Başkanlığı Kozmetik -Laboratuvarlarının altyapısının geliştirilmesi	2004 – 2005
Beşeri tıbbi ürünlerin ve kozmetik ürünlerin mevzuat uygulamaları için ilgili Sağlık Bakanlığı personelinin eğitimi	2004-2005
Beşeri tıbbi ürünler ve kozmetiklere ilişkin mevzuatın etkin uygulanması için Sağlık Bakanlığına danışmanlık hizmeti sağlanması	2004-2005
Veteriner müstahzarlarının analizi ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı kalite kontrol laboratuvarının alt yapısının güçlendirilmesi	2003-2006
Tarım ve Köyişleri Bakanlığının veteriner tıbbi ürünler ile ilgili idari birimlerde ve laboratuvarında çalışan personelin sayısının artırılması ve eğitimi	2003-2006
Üçüncü ülkelerden ithal edilecek mallarla ilgili olarak, piyasa gözetim ve denetiminden sorumlu otoriteler ile gümrük kapılarındaki kontrolü yapacak gümrük idareleri arasında koordinasyon kurulması	2003-2004
Üçüncü ülkelerden ithal edilecek mallarla ilgili olarak, piyasa gözetim ve denetiminden sorumlu otoritelerin denetim alt yapılarının güçlendirilmesi	2003-2004
Üçüncü ülkelerden ithal edilecek mallarla ilgili olarak, piyasa gözetim ve denetiminden sorumlu otoritelerin personelinin eğitimi	2003-2004
Üçüncü ülkelerden ithal edilecek mallarla ilgili olarak, ithalatçılar ve ilgili tüm tarafların Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bilgilendirilmesi	2003-2004

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Silah satın alınması ve bulundurulması ile ilgili AB mevzuatı ve AB uygulamaları konusunda Emniyet Genel Müdürlüğü personeline eğitim faaliyetleri düzenlenmesi	2005-2006
Silah satın alınması ve bulundurulması ile ilgili AB mevzuatının uygulanmasını yerinde görmek amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü personeli için AB Üyesi Devletlere çalışma ziyaretleri düzenlenmesi	2004-2005
Silah satın alınması ve bulundurulması ile ilgili AB mevzuatının etkin olarak uygulanması amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğünün danışman ve eğitmen ihtiyacının karşılanması	2005-2006
Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü bünyesinde yeni kurulan Avrupa Birliği ile İlişkiler Şube Müdürlüğünün güçlendirilmesi	2003-.2004
Kültür ve Turizm Bakanlığı personelinin, polisin ve INTERPOL Dairesi personelinin, gümrük ofisi uzmanlarının ve adli makam yetkililerinin, Kanunun uygulanmasına ilişkin eğitimleri	2005
Avrupa Birliği kaynaklarından yasa dışı yollarla yurt dışına çıkarılmış kültürel malların iadesi konusunda adli prosedür ile ilgili Kültür ve Turizm Bakanlığı personeline eğitim verecek hukukçu temini	2004
Ölçü aletleri konusunda Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ait mevcut 7 il laboratuvarının yapılarının güçlendirilmesi	2003-2004
Ölçü aletleri konusunda 1 merkez laboratuvarı ve 7 ilde daha yeni laboratuvarların kurulması	2003-2004
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan hazır ambalajlı ürünlerin piyasa denetiminin etkinliğinin sağlanması	2003-2004
Hazır ambalajlı ürünlerin piyasa denetimini yürütecek Sanayi ve Ticaret Bakanlığı personelinin eğitimi	2003-2004
Metroloji ve hazır ambalajlama mevzuatı uygulamaları konusunda nitelikli teknik personel istihdamı	2004
Bağımsız bir yasal metroloji teşkilatının kurulması	2004
Ölçü aletleri AT Tip Onayı ve muayenesi ile ölçü aletleri mevzuatının uygulanması için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı personelinin eğitimi	2004
Kamu alımları konusunda AB mevzuatının uygulanmasına yönelik kurumsal alt yapının iyileştirilmesi	2004, II. Çeyrek – 2005, IV. Çeyrek
Kamu alımları konusunda mesleki yetenek ve kapasitenin güçlendirilmesi, yeni kamu ihale sistemi hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi	2004, II. Çeyrek – 2005, IV. Çeyrek

Tablo 6.1: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Malların Serbest Dolaşımı) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Kurulacak entegre bilgi işlem sistemi ile Kamu İhale Kurumunun izleme ve uygulama kapasitesinin güçlendirilmesi	2004, II. Çeyrek – 2005, IV. Çeyrek
Avrupa Topluluğunu Kuran Antlaşmanın 28. ve 30. maddeler ve karşılıklı tanıma konusunda Dış Ticaret Müsteşarlığı personelinin eğitimi	2003
Ulusal önlemlere ilişkin Türk mevzuatının taranmasını da içerecek şekilde, karşılıklı tanıma prensibinin uygulamaya geçirilmesine yönelik değerlendirme ve çalışmaların Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından gerçekleştirilmesi	2003-2004
3052/95/EC sayılı Karar hakkında piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu otoritelerin eğitimi	2003-2004
Ulusal önlemlerin Avrupa Komisyonuna bildiri ile ilgili olarak piyasa gözetim ve denetiminden sorumlu otoriteler ile Dış Ticaret Müsteşarlığı bünyesindeki bildirim merkezi arasında iletişim ağının kurulması	2003-2004

2- KİŞİLERİN SERBEST DOLAŞIMI

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Kişilerin Serbest Dolaşımı alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumudur. Ancak diğer kamu kurum ve kuruluşları da ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Kişilerin Serbest Dolaşımı alanında Türkiye’nin önceliği mesleki niteliklerin karşılıklı tanınması konusundaki AB düzenlemelerine uyum sağlamaktır. Bu öncelik çerçevesinde, sektörel ve genel sistem direktifleri Türk mevzuatına kazandırılacak ve uygulama için gerekli kurumsal yapı oluşturulacaktır.

Mesleki niteliklerin karşılıklı tanınmasına ilişkin Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulamaya yönelik olarak gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.2’de sunulmaktadır.

Tablo 6.2: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Kişilerin Serbest Dolaşımı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Mesleki niteliklerin karşılıklı tanınmasından sorumlu kurumun yapılandırılması çalışmalarının sonuçlandırılması	2005
Bu Kurumda istihdam edilecek personelin alınması	2005
Personelin Eğitimi	2005
Mesleki niteliklerin tanınması sistemi çerçevesinde görev alacak diğer otoritelerde yeniden yapılanma ve eğitim	2004-2005

3- HİZMET SUNUMU SERBESTİSİ

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Hizmet Sunumu Serbestisi alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK), Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığıdır. Ancak hizmet sunumu serbestisi pek çok sektörü kapsayan bir konu olduğu için çeşitli kamu kurum ve kuruluşu ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Hizmet Sunumu Serbestisi alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerden, mali hizmetlerde mevzuat uyumunun tamamlanması ve denetim organlarının bağımsızlıklarını da sağlayacak şekilde denetim yapılarının ve uygulamanın güçlendirilmesi konusundaki öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik önemli gelişmeler olmuştur.

Mali Hizmetlerde Mevzuat Uyumunun Tamamlanması ve Denetim Organlarının Bağımsızlıklarını da Sağlayacak Şekilde Denetim Yapılarının ve Uygulamanın Güçlendirilmesi: Bu öncelik konusunda idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, 18 Aralık 1999 tarih ve 23910 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 4487 sayılı Kanunla 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda değişiklik yapılarak Yatırımcıları Koruma Fonu ile bu fonun yönetimi ve menkul kıymetlerin kaydılaştırılmasından sorumlu bir tüzel kişilik olarak Merkezi Kayıt Kuruluşu kurulması yönünde ilk adımlar atılmıştır. 21 Haziran 2001 tarih ve 24439 sayılı Resmî Gazetede Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Menkul kıymetlerin kaydılaştırılmasına henüz başlanmamakla birlikte, teknik alt yapıyı da içerecek şekilde konuya ilişkin hazırlık projelerinde büyük ilerleme kaydedilmiştir.

Ayrıca, 89/298/EEC ve 2001/34/EC sayılı Direktiflere uygun olarak izahname standartlarında değişiklikler yapılmış ve İzahname Direktif Tasarısı dikkate alınarak raf kayıt sistemi getirilmiştir. İzahname standartlarında tam uyum Komisyon tarafından önerilmiş bulunan yeni İzahname Direktifi dikkate alınarak tamamlanacaktır. Söz konusu değişikliklerin yanı sıra, sermaye piyasası araçlarının halka arzında satış yöntemlerinde CESR’ın (Avrupa Menkul Kıymetler Otoriteleri Komitesi) stabilizasyon ve dağıtım ilkelerine uygun değişiklikler yapılarak, yatırımcı grupların tanımı yapılmış, kamuyu daha iyi aydınlatma yönünde zorunluluklar ve pro-rata dağıtım sistemi getirilmiştir.

Ayrıca gözetim yapısını güçlendirmek üzere, Mart 2001’de öz düzenleyici bir kuruluş olarak Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği kurulmuştur. Birlik, sermaye piyasalarında hizmet sunan kişilerin profesyonel kapasitelerinin geliştirilmesi için sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunanlara mesleki bilgilerini ve mesleki yeterliliğini gösteren sertifika verilmesine ilişkin düzenlemeler yapmıştır. Bu çerçevede, ilk lisanslama sertifikaları 2002 yılında verilmiştir.

Sigortacılık sektörü ile ilgili olarak, Türkiye-AB katılım öncesi mali işbirliği çerçevesinde AB müktesebatına uyum sağlanması ve bu müktesebatı uygulamak üzere Sigortacılık Genel Müdürlüğü ile Sigorta Denetleme kurulunun idari yapısının güçlendirilmesine ilişkin AB kaynaklarından karşılanan ve Nisan 2004 tarihinde başlatılması öngörülen kapsamlı bir proje hazırlanmıştır. Ayrıca, sigortacılık sektöründe düzenleme ve denetleme işlevinin yeniden yapılandırılmasıyla ilgili seçeneklerden biri olarak, ülkemiz şartlarında etkin şekilde çalışacak bağımsız bir otoriteye ilişkin AB Üye Devlet modelleri de etüd edilmektedir.

Ayrıca Kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı ve bireylere emeklilik döneminde ek gelir sağlamaya yönelik olarak gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sisteminin düzenlenmesi ve denetlenmesi amacıyla, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu 7 Nisan 2001 tarihinde yayımlanmış olup, 7 Ekim 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 31 Ekim 2001 tarihinde Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. İdari düzenlemeleri oluşturan ve Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan üç yönetmelik (Emeklilik Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik, Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik, Bireysel Emeklilik Aracıları Hakkında Yönetmelik) ise 28 Şubat 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Uygulamaya ilişkin 2002/1 Nolu Emeklilik Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Tebliğ 6 Nisan 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

Buna ek olarak, bireysel emeklilik sisteminde birikimlerin yönetilmesinden sorumlu emeklilik şirketleri tarafından kurulacak olan emeklilik yatırım fonlarının kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin esaslar, basiretlilik ilkesi çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulunca çıkarılan ve 28 Şubat 2002 tarih ve 24681 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

Hizmet Sunumu Serbestisi alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.3'te sunulmuştur.

Tablo 6.3: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Hizmet Sunumu Serbestisi)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
BDDK'nın insan kaynakları planının ve kurum içi eğitim programının geliştirilmesi	2003-2005
BDDK bünyesinde ortak bir veri tabanı oluşturulması, analitik araçların geliştirilmesi ve "Yönetim Bilgi Sisteminin" oluşturulması	2003-2005
Menkul kıymet işlemlerini izlemek, işlem anında manipülasyon, spekülasyon, içerden öğrenenlerin ticareti gibi anormallikleri belirlemek ve soruşturmak amacıyla SPK ve İMKB'nin bilgisayara dayalı piyasa gözetim sisteminin güçlendirilmesi	2004
Halka açık ortaklıkların ve aracı kuruluşların mali tablolarının ve özel durumlara ilişkin bilgilerin internet yoluyla toplanması ve kamuya açıklanmasının sağlanması. (Güvenliği sağlamak amacıyla bu projede elektronik imza kullanılacaktır.)	2004
Yatırımcıları korumak ve piyasalarda şeffaflığı artırmak amacıyla menkul kıymetlerin kaydıleştirilmesi	2007
Vadeli işlem ve opsiyon borsalarının menkul kıymetler piyasalarını tamamlamak üzere faaliyete geçmesi	2005
Sermaye piyasaları alanında mevzuatın uyumlaştırılması amacıyla uzmanların eğitimi ve danışmanlık hizmeti alınması	2003-2006
Mali tabloların, hesap planının ve istatistiki tabloların Avrupa Birliğinin ilgili mevzuatına uygun olarak oluşturulması	2003
Sigortacılık sektöründe, mevzuat ve idari yapılanma ile hizmet içi eğitime yönelik eşleştirme (twinning) projesi	2004 – 2006
Mali izleme ve istatistiki düzenlemelerin Avrupa Birliği mevzuatına uyumu	2004 – 2006
Elektronik imzanın sertifikasyonu konusunda, Telekomünikasyon Kurumu'nun insan kaynağı yönünden güçlendirilmesi amacıyla kurum içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve geliştirilmesi	2004 – 2005
Dış Ticaret Müsteşarlığı bünyesinde e-Ticaret istatistiklerinin oluşturulması	2004
Dış Ticaret Müsteşarlığı bünyesinde mevzuat ve idari yapılanma konusunda hizmet içi eğitime yönelik eşleştirme	2005 – 2006
Kişisel Verileri Koruma Kurumunun Kurulması ⁴⁾	2005
Kişisel Verileri Koruma Yüksek Kurulu ve Hizmet Birimlerinin Oluşturulması	2005

⁴⁾ 2005 itibarıyla Kurum 248 personeli istihdam edecektir.

4- SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Sermayenin Serbest Dolaşımı alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kuruludur (SPK). Ancak sermayenin serbest dolaşımı farklı sektörleri kapsayan bir konu olduğu için pek çok kamu kurum ve kuruluşu ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Sermayenin Serbest Dolaşımı alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken öncelikler daha çok mevzuat uyumuna yöneliktir ve idari kapasite konusunda önemli değişiklikler içermemektedir. Bu yüzden hem idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik bir gelişme yoktur hem de mevzuatın uygulanması için kapsamlı değişiklikler öngörülmemiştir.

Sermayenin Serbest Dolaşımı alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.4’te sunulmaktadır.

Tablo 6.4: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Sermayenin Serbest Dolaşımı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Mevzuatın uyumlaştırılması amacıyla uzmanların eğitimi ve danışmanlık hizmeti alınması	2003-2006

5- ŞİRKETLER HUKUKU

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Şirketler Hukuku alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Adalet Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK), Türk Patent Enstitüsü ve Kültür ve Turizm Bakanlığıdır. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Şirketler Hukuku alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerin tamamında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler vardır.

Şirketler Hukuku: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Sermaye Piyasası Kurulunun 2002 yılında bağımsız denetim standartları ile ilgili olarak yaptığı değişiklikler önemlidir. Bağımsız denetim kuruluşlarının bağımsızlığı; bağımsız denetim ve danışmanlık faaliyetlerinin ayrılması, hisse senetleri borsada işlem gören şirketlerde denetimden sorumlu komitelerin kurulması ve zorunlu bağımsız denetim kuruluşu rotasyonlarına ilişkin bu değişikliklerle güçlendirilmiştir. Ayrıca, mali tabloların hazırlanması, sunulması ve doğruluğu ile ilgili kurumsal sorumluluk ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, Sermaye Piyasası Kanununun Ek-1’inci maddesi uyarınca kurulan idari ve mali özerkliğe sahip TMSK, finansal tabloların ihtiyaca uygun, gerçek, güvenilir, dengeli, karşılaştırılabilir ve anlaşılabilir nitelikte olmaları için ulusal muhasebe ilkelerinin gelişmesi ve benimsenmesini sağlamak, kamu yararı için uygulanacak ulusal muhasebe standartlarını saptamak ve yayınlamakla görevlidir. Mart 2002 tarihinde faaliyete geçen TMSK halen teşkilatlanmasını tamamlama çalışmalarını sürdürmektedir. TMSK halihazırda 13 adet muhasebe standardı taslağını “Türkiye Muhasebe Standardı Taslak Metni” olarak kamuoyunun görüşlerine açmış bulunmaktadır. Kurul teşkilatlanmasının tamamlanmasını müteakip, Uluslararası Muhasebe Standartları ile tamamen uyumlu Türkiye Muhasebe Standartlarını yayımlamaya başlayacaktır.

Fikri Mülkiyet Hakları: 4630 sayılı Kanun ile organize bir suç niteliği taşıdığı kabul edilen korsan faaliyetlerde caydırıcılık sağlamaya yönelik etkin mekanizmalar içeren ve bu alandaki idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler kısaca:

- Eser sahipleri ile bağlantılı hak sahiplerinin haklarının ihlal edilmemesi, sahipliklerinin belirlenmesinde ispat kolaylığı sağlanması ve mali haklara ilişkin yararlanma yetkilerinin takip edilmesi maksadıyla zorunlu ve isteğe bağlı kayıt-tescil sisteminin oluşturulması,
- Korsan çoğaltımların en fazla yapıldığı sinema ve müzik eserleri ile süreli olmayan yayınlarda zorunlu bandrol uygulamasına ilişkin yeni tedbirler getirilmesi, bandrol uygulamasına ilişkin denetim komisyonları oluşturulması,
- Gümrüklerde korsan malların girişinin engellenmesi için mevcut alt yapının güçlendirilmesi,
- İzinsiz çoğaltım yapılan yerlerin kapatılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmış olması

şeklinde özetlenebilir.

Sınai Mülkiyet Hakları: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, sınai mülkiyet sisteminin önemli bir parçası olan vekillik müessesinin kurumsallaştırılması amacıyla, patent ve marka vekilleri birliği kurulmasına ilişkin bir Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmıştır ve ilgili tarafların görüşüne açılmıştır. Ayrıca, Türk Patent Enstitüsünün çalışma usul ve esaslarını belirleyen mevzuatın geçen zamana bağlı olarak güncelleştirilmesi ve uygulama aşamasında karşılaşılan bazı aksaklıkların giderilmesi amacıyla hazırlanan Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında görüşülmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye'nin Gümrük Birliğinden kaynaklanan fikrî-sınai haklara dair yükümlülüklerini yerine getirmesini ve mahkemelerin konu ile ilgili mevzuatı hızlı ve etkili uygulamalarını sağlamak amacıyla MEDA kapsamında yürütülmekte olan ve toplam maliyeti 2.289.450 Euro olan bir proje çerçevesinde, 7 yerde ihtisas mahkemesi kurulması, 8 hâkimin konu ile ilgili yurtiçi ve yurtdışı eğitim alması, mahkemelerin bilgisayar alt yapısının tamamlanarak, Türk Patent Enstitüsü, Gümrük Müsteşarlığı ve Ankara Üniversitesi Fikrî-Sınai Haklar Merkezine (FİSAUM) bir elektronik ağ ile bağlanması ve konu ile ilgili Türkiye'nin ilk referans kütüphanesinin kurulması öngörülmektedir.

Ayrıca, Dünya Bankası ile yürütülen Endüstriyel Teknoloji Projesi kapsamında 1999-2003 yılları için sınai mülkiyet sisteminin geliştirilmesi amacıyla 19 milyon ABD Doları kaynak ayrılmıştır. Halihazırda sürdürülmekte olan bu proje; Türk Patent Enstitüsünün fiziki altyapısının güçlendirilmesi, Enstitüye teknik yardım sağlanması, sınai haklar sistemi konusunda gerekli bilinçlenmeyi sağlamak amacıyla bilgi merkezleri oluşturulması ve yargı da dahil olmak üzere uygulamadan sorumlu personele ve sektöre eğitim verilmesi unsurlarından oluşmaktadır.

Önümüzdeki dönemde sahte ve korsan mallarla mücadele konusuna özel önem verilecektir. Bu çerçevede, fikri ve sınai mülkiyet hakları konusundaki sorumluluk alanları itibarıyla polis, zabıta, maliye ve gümrük personelinin eğitimleri sürdürülerek ihtisaslaşma sağlanacaktır.

Şirketler Hukuku alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.5'te sunulmuştur.

Tablo 6.5: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Şirketler Hukuku)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
AB düzenlemelerinin uygulaması ile ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu çalışanlarının eğitimi ve mevzuat tercümesi	2003-2006
Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun (TMSK) teşkilatlanmasının tamamlanması.	2003-2006
Müktesebatın uygulanmasına yönelik olarak TMSK personeline eğitim verilmesi	2003-2006

Tablo 6.5: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Şirketler Hukuku) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle, TMSK'nın çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar ile Kurulca belirlenecek standartların uygulama, nitelik ve kapsamına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi	2003-2006
Mevcut Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması	2004-2005
Kültür ve Turizm Bakanlığı personeline AB uygulamaları hakkında eğitim verilmesi	2003-2005
Kültür ve Turizm Bakanlığı personeli için eğiticilerin eğitimi seminerleri düzenlenmesi	2004-2005
Fikri mülkiyete konu ürünlerin elektronik ortamda arşivlenmesi	2004-2005
Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve mahkemeler arasında bilgisayar ağı kurulması	2004-2005
Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez birimleri ile taşra teşkilatı arasında bilgisayar ağının kurulması	2004-2005
Tescilli ürünlere sanal ortamda erişim sağlanması	2004-2005
Meslek birliklerinin teknik ve idari alt yapılarının güçlendirilmesi	2004-2005
Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın kamuoyunun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik seminer, konferans ve benzeri faaliyetlerinin sürdürülmesi	2003
Kültür ve Turizm Bakanlığı çalışmaları çerçevesindeki AB düzenlemelerinin ve hazırlanan uyum mevzuatının tercümesi	2003-2004
İstanbul fikri ve sınai haklar hukuk ve ceza mahkemesine ilaveten diğer ihtisas mahkemelerinin kuruluşlarının tamamlanması	2003-2005
Yasal uygulamalar konusunda hakim ve savcıların eğitimi	2003
Türk Patent Enstitüsünün personel alımı ile güçlendirilmesi	30 Temmuz 2003
Türk Patent Enstitüsünde, AB düzenlemelerinin uygulaması ile ilgili olarak çalışanların eğitimi	30 Kasım 2003
Mevzuat hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin Türk Patent Enstitüsünün danışman ihtiyacının karşılanması	30 Aralık 2003
Türk Patent Enstitüsünün çalışmaları çerçevesindeki AB mevzuatının ve hazırlanan uyum mevzuatının tercümesi	2003-2004

6- REKABET POLİTİKASI

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Rekabet Politikası alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Rekabet Kurumudur.

Rekabet ve Devlet Yardımları alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerinin tamamında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler vardır.

Rekabet Politikası: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, atılan en önemli adım Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulmuş olmasıdır. 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9 Ocak 2002 tarihli ve 24635 sayılı Resmi Gazetede yayınlanması ile TEKEL’in monopol statüsü kaldırılmış ve tütün, alkol ve alkollü içkiler piyasasındaki faaliyetlerin düzenleyici bir otorite eliyle yürütülmesi amacıyla Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuştur.

Devlet Yardımları: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak Devlet yardımlarını izleme ve denetlemeden sorumlu olacak işlevsel yönden özerk otoritenin 2003 yılında oluşturulmasına karar verilmiştir. Ayrıca, söz konusu otoritenin mevzuat uyumu ve uygulamasına yardımcı olmak üzere 2002 yılı Katılım Öncesi Mali İşbirliği Projesi kapsamında eşleştirme (twinning) projesi kabul edilmiştir.

Devlet Yardımları alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.6’da sunulmuştur.

Tablo 6.6: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Rekabet ve Devlet Yardımları)

Yapılması Gerekenler ⁵⁾	Uygulama Takvimi
Devlet Yardımları mevzuat uygulamaları konusunda bilgi verebilecek katılım öncesi danışman ve hukuk danışmanlarının sağlanması	2003-2004
Bilgi-işlem sistemi oluşturulmasında destek sağlayacak uzman sağlanması	2003-2004
Devlet Yardımları konusunda AB uygulamalarının yerinde görülebilmesi için çalışma ziyaretleri yapılması	2003-2004

7- TARIM

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Tarım alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Toprak Mahsulleri Ofisi ve Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumudur. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Tarım alanındaki mevzuat sayısının fazla, birçok AB düzenlemesine tam uyumun ancak üyelikle mümkün olması nedeniyle, mevzuat uyum çalışmalarında somut gelişmeler sınırlı kalmıştır. Bu bağlamda, Katılım Ortaklığı Belgesine uygun olarak, veterinerlik ve bitki sağlığı gibi konulardaki mevzuat uyumunun gerçekleştirilmesine öncelik verilirken,

⁵⁾ Tabloda belirtilen idari ve kurumsal yapılanma ihtiyaçları devlet yardımlarını izleme ve denetlemeden sorumlu olacak otorite içindir. Ancak personel ve tabloda belirtilenler dışındaki ihtiyaçlar söz konusu otoritenin kurulmasını müteakip belirlenecektir.

Türkiye'nin uyum sağlaması gereken önceliklerin pek çoğunda idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik adımlar atılması öngörülmüştür. Ayrıca Tarım alanında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler ciddi mali kaynak gerektirmektedir ve Türkiye'nin Topluluk programlarına katılımı ile birebir ilişkilidir. Bu yüzden idari kapasitenin geliştirilmesi konusundaki çalışmaların mevzuat uyum süreci ve Topluluk Programlarına katılım çerçevesinde ilerlemesi öngörülmektedir.

Yatay Konulara İlişkin Düzenlemelere Uyum: Bu öncelik çerçevesindeki ana unsurların tamamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik adımlar atılması gerekmektedir. Bu alanlardan biri Entegre İdare ve Kontrol Sisteminin (IACS) temel unsurlarının oluşturulmasıdır. 2001 yılında başlatılan Çiftçilere Doğrudan Gelir Desteği- Arazi ve Çiftçi Kayıt Sistemi Projesi kapsamında değişik kararname ve tebliğler ile çiftçilere doğrudan gelir desteği uygulamasına başlanmıştır. Bu uygulama kapsamında, IACS'a paralel olarak, başvuruda bulunan çiftçilerin kaydı, çiftçi başvuruları ve bu başvuruların idari çapraz kontrolleri gibi bazı düzenlemelere gidilmiştir. Ayrıca, IACS'ın diğer temel unsurlarından olan hayvanların kimliklendirilmesi ve kaydı konusunda, ilk olarak 4 Haziran 2000 tarihinde yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında bir veri tabanı kurulmuş, hayvanların kimliklendirilmesi ve kaydına başlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik 2002 yılında AB mevzuatına daha ileri uyumu sağlamak üzere gözden geçirilmiştir. Uygulamanın başladığı 2001 yılından, Haziran 2003'e kadar 8 milyon hayvan küpelenmiş, 6,8 milyon sığır ve 1,2 milyon hayvancılık işletmesi veri tabanına kaydedilmiştir. Bu bağlamda öncelik kapsamındaki kurumsal yapılanmada; doğrudan gelir desteği ve diğer destek mekanizmalarının AB'dekine benzer bir yapıya dönüştürülebilmesi için, başta tarımsal arazi parseli olmak üzere, arazi parseli tanımlama sisteminin oluşturulması, Çiftçi Kayıt Sistemi verilerinin arazi parseli tanımlama sistemi verileriyle ilişkilendirilmesi, hayvanların kimliklendirilmesi ve kaydına ilişkin çalışmaların tamamlanması suretiyle, IACS'ın temel unsurlarının oluşturulması ve IACS'ın idaresinden sorumlu bir birim kurularak, sistemin işler hale getirilmesi hedeflenmiştir.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağının (FADN) kurulması konusunda Türkiye'de 1998 yılından bu yana bazı bölgelerde ve işletmelerde uygulanan tarımsal yapı inceleme metodu önemli bir başlangıç olarak görülebilir çünkü Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (FADN) mevzuatı uygulamaları ile söz konusu tarımsal yapı inceleme metodu arasında bazı benzerlikler bulunmaktadır. Ayrıca FADN ile ilgili olarak, 2001 yılı anket çalışması 78 ilde tamamlanmıştır ve 2003 yılında tekrarlanacak olan anket çalışmasında, FADN değişkenlerine uygun olarak yeniden belirlenen değişkenlerin kullanılması planlanmaktadır.

Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu (EAGGF) kapsamında, üyelik sonrasında bu fonların kullanımı ve yönetimini sağlayacak idari yapıların ve uygulama mekanizmalarının ortaya konulması; bu amaçla da, EAGGF konuları kapsamında gerekli harcama ve düzenlemeleri gerçekleştirecek bir Ödeme Kuruluşunun kurulması ve bu kuruluşun uygulama kapasitesinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Türkiye'nin önümüzdeki dönemde Tarım ve Kırsal Kalkınma Özel Katılım Programı (SAPARD) veya benzeri bir programdan faydalandırılması kararı alınması ihtimali göz önünde bulundurularak, Ödeme Kuruluşunun SAPARD kuruluşu olarak da faaliyette bulunabilmesini sağlayacak biçimde yapılandırılması öngörülmektedir.

Veteriner Mevzuatına Uyum: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalar, mevzuat uyum sürecine paralel olarak 2002 Mali İşbirliği Programı kapsamındaki Veterinerlik Projesi çerçevesinde yürütülmektedir. Öte yandan, Eşleştirme (Twinning) projesinin ön koşulu olan Veteriner Çerçeve Kanunu, İdari İşbirliği Fonu kapsamında alınan teknik destek çerçevesinde hazırlanmaktadır. Bu bağlamda öncelik altında, büyükbaş hayvanların tanımlanması ve kayıt altına alınması sistemini, hayvan hareketleri kontrollerini ve hastalık kontrol programlarını destekleyen ve ANIMO, ADNS ve SHIFT sistemleri gibi bildirim sistemlerini içeren bir Veterinerlik Bilgi Sisteminin kurulması öngörülmektedir. Ayrıca, sınır kontrol noktalarına ilişkin AB kuralları ve uygulamaları hakkında kurumsal kapasitenin artırılarak, sınır kontrol noktalarının AB standartlarına ulaştırılması hedeflenmektedir.

Bitki Sağlığı konusunda, mevzuat uyumunun yanısıra, başta Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü'nün kurulması olmak üzere, uyum sağlanan ve sağlanacak mevzuatın uygulanmasına yönelik kurumsal kapasitenin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Ulusal Kırsal Kalkınma ve Ormancılık Stratejilerinin Oluşturulması: Kırsal kalkınma politikasının ve ormancılık stratejisinin yerleştirilmesi için bir strateji hazırlanması ve üyelik sonrasında kırsal kalkınma tedbirlerinin uygulanmasına yönelik araçlar ve ilgili kurumsal yapı ve kapasitenin oluşturulması hedeflenmektedir.

Ortak Piyasa Düzenlerinin Kurulması ve Tarım Piyasalarının Etkin Biçimde İzlenmesine Yönelik Yasal Dayanak, İdari Yapılar ve Uygulama Mekanizmalarının Oluşturulması: Bu öncelik çerçevesinde Avrupa Komisyonundan alınan teknik yardım oldukça sınırlı kalmıştır. Bu nedenle, müdahale kuruluşunun sayısı, piyasa denetimlerinin yapısı gibi Ortak Piyasa Düzenlerine yönelik kurumsal yapılanmaya ilişkin konularda nihai bir karar alınamamıştır. Ancak, öncelik kapsamında, mevzuat uyumunun yanısıra, alınacak teknik yardımlar sonrasında kurumsal yapılanmanın tamamlanması hedeflenmektedir. Ayrıca, Türkiye'de üreticilerin örgütlenmesine olanak tanımak amacıyla bütün üreticileri içine

alacak biçimde Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun çıkarılmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, belirli ürün grupları için AB'dekine benzer bir yapılanmaya gidilmesi öngörülmektedir.

Tarım alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.7'de sunulmuştur.

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Arazi parseli tanımlama, çiftçi kayıt sistemi ve küçükbaş hayvanların tanımlanması ve kaydına ilişkin bir sistemin kurulması, arazi parseli tanımlama sisteminde esas alınacak referans parsellerin uygulanacak pilot proje ile belirlenmesi, entegre idare ve kontrol sisteminin idaresinden sorumlu birim/birimlerin oluşturulması, birimlerin ve ülke koşullarına uygun işleyen bir sistemin kurulabilmesi için gerekli yasal, kurumsal ve yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2003-2005
Entegre İdare ve Kontrol Sisteminin bütün unsurları ile birlikte kurulması ve sistemi işletmekten sorumlu idareye yönelik yatırımların gerçekleştirilerek, sistemin işler hale getirilmesi	2004-2005
Entegre idare ve kontrol sistemi konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde Entegre İdare, Kontrol ve Tarım Bilgi Sistemleri Merkezinin (IACS'ın bütününden sorumlu) kurulması	2004-2005
Entegre İdare, Kontrol ve Tarım Bilgi Sistemleri Merkezinde yeterli sayıda kalifiye personel istihdamı	2004-2005
Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (FADN) mevzuatına uyum sağlanması, diğer üye devletlerdeki uygulamalar konusunda bilgi edinilmesi ve Türkiye'deki sistemin tasarlanması, ilgili veri tabanı ve kurumsal ihtiyaçların belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2004
Ulusal FADN Danışma Komitesinin kurulması	Ocak 2004
Bölgesel Komitelerin kurulması ve FADN konusunda sorumlu kuruluşun belirlenmesi	Haziran 2004
FADN kapsamında muhasebe ofisi olarak çalışacak olan Tarım İl Müdürlüklerinin idari açıdan amaca uygun olarak yeniden yapılandırılması	Aralık 2004
FADN için anket ve veri girişi konusunda personel istihdamı	2004-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
FADN konusunda sorumlu kuruluşun personelinin eğitim vermek amacıyla eğitimi (Eğiticilerin Eğitimi)	Aralık 2004
Tarımsal işletmelerin muhasebe kayıtlarını tutacak olan il müdürlükleri elemanlarının eğiticiler tarafından eğitimi	2005
Yetiştirilmiş il müdürlükleri personeli tarafından, tarımsal işletmelerin muhasebe kayıtlarını tutacak olan tarım ilçe müdürlüklerindeki elemanların eğitilmesi	Aralık 2005
FADN ile ilgili veri tabanı ve ağı oluşturulması ve muhasebe ofislerinin sisteme dahil edilmesi	2005
Ödeme kuruluşu ve bölgesel ofislerin kurulması ve bunların yatırım ve kurumsal kapasite ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2004-2005
Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu (EAGGF) konusunda sorumlu kuruluşun belirlenmesi	2004
Ödeme kuruluşuna ilişkin akreditasyon kriterlerinin oluşturulması	2004-2005
Ödeme kuruluşlarında çalışacak personele gerekli eğitimin verilmesi	2005-2006
Ödeme kuruluşu ve bölgesel ofislerinin oluşturulması ve yeterli sayıda kalifiye eleman istihdamı	2005-2006
SAPARD planı konusunda teknik yardım alınması	2004-2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde merkezi ve taşra organik tarım birimlerinin kurulması ve amaca uygun olarak yapılandırılması	Aralık 2004
Organik tarım uygulamaları konusunda birer aylık sürelerle danışmanlık desteği alınması	2004-2005
Merkez ve taşra organik tarım birimi personelinin eğitim vermek amacıyla eğitimi (Eğiticilerin Eğitimi)	2003-2004
Merkez ve Taşra Organik Tarım Birimlerinde organik tarım veri tabanı oluşturulması, teknik alt yapılarının iyileştirilmesi ve kalıntı analizi laboratuvar alt yapılarının geliştirilmesi	2003-2004
Kontrol ve sertifikasyon kuruluşlarında çalışan personelin eğitimi	2004

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Kontrol ve sertifikasyon kuruluşlarının Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde kurulu veri tabanı yoluyla ağ sistemine bağlanması	Aralık 2004
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personelinin Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ile Arazi Parseli Tanımlama sistemi uygulamaları konusunda yurtiçi ve yurtdışında eğitimi	2003-2004
Deneysel ve diğer bilimsel amaçlarla kullanılan hayvanların korunması konusunda bir danışma komitesinin kurulması ve komiteye hizmet verecek bir sekreteryaya biriminin oluşturulması	2004-2005
Veteriner Çerçeve Kanununun uygulanmasının etkin şekilde yapılabileceği Merkezi Veterinerlik Otoritesi ve bunun taşra bağlantısının oluşturulması	2004-2005
Uygulamanın etkinleştirilmesi amacıyla Merkezi Veterinerlik Otoritesi ve taşra teşkilatındaki personelin eğitimi	2005
Üçüncü ülkelerle veteriner sınır kontrol noktalarının belirlenmesi	2003-2004
AB standartlarında 7 adet sınır kontrol noktasının teknik özellikleri ve detayları ile yeniden yapılandırılmasının planlanması	2004-2005
Bir tane sınır kontrol noktasının pilot seçilerek Avrupa Birliği Veterinerlik Mevzuatına Türkiye'nin Uyumlaştırılmasının Desteklenmesi Projesi kapsamında AB standartlarında yapılandırılması, diğer sınır kontrol noktalarının da pilot projeden elde edilecek bilgiler ışığında yeniden yapılandırılması	2004-2005
Veteriner sınır kontrollerinin mevcut durumunun incelenmesi ve sınır kontrol noktalarına ilişkin prosedür el kitabı hazırlanması konusunda teknik yardım alınması	2004
Veteriner hekimlerin sınır kontrol noktalarına ilişkin olarak üye bir ülkede çalışma programına katılarak eğitim görmesi	2004
Sınır kontrol noktalarındaki denetçi veteriner hekimlerin sayısının artırılması	2005
Sınır kontrol noktalarındaki denetçi ve diğer Tarım ve Köyişleri Bakanlığı çalışanlarının eğitimi	2004-2005
Büyükbaş hayvanların kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınmasına yönelik olarak Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünde mevcut sistemin geliştirilmesi, Veteriner Enstitüleri için bir numune idare sistemi, ADNS ve ANIMO sistemlerinin oluşturulması	2003-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İl ve ilçe istasyonları, sınır kontrol noktaları, veteriner enstitüleri, üniversite çiftlik ve klinikleri, devlet tarım işletmeleri, hayvan pazarları ve mezbahaların bilgisayar alt yapısının iyileştirilmesi yoluyla veterinerlik bilgi sistemine dahil edilmesi	2003-2005
Veterinerlik Bilgi Sisteminin verimli çalışması için merkezde 2 bilgi işlem uzmanı istihdamı	2003-2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin Veterinerlik Bilgi Sistemi konusunda yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2003-2005
Eradikasyon programlarını desteklemek için merkezdeki veteriner hekimlerin, Genel Epidemiyoloji konusunda eğitilerek; gözetim programı, ulusal hastalık kontrol ve eradikasyon programlarının uygulamaya konulmasının sağlanması	2003-2005
Yabancı uzmanlar tarafından Türkiye’de bölgesel eğitimlerin düzenlenmesi, mahalli düzeyde veteriner hekimlerin eğitilerek; gözetim programı, ulusal hastalık kontrol ve eradikasyon programlarının uygulamaya konulmasının sağlanması	2003-2005
Hastalıklarla mücadele programını desteklemek için; şap, mavidil, tavuk vebası, newcastle, kuduz, sığır tüberkülozu, para tüberküloz, brüsella, PPR hastalıkları teşhis ve epidemiyoloji konularında Şap Enstitüsü, Etlik ,Bornova ve Konya Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüklerinden (V.K.A.E.M) personelin yurt dışında teşhis ve epidemiyoloji konularında eğitilmesi ve gözetim programının, ulusal hastalık kontrol ve eradikasyon programlarının uygulamaya konmasının sağlanması	2003-2005
CBPP, CCPP ve BSE hastalıkları için Etlik ve Pendik V.K.A.E.M personelinin yurt dışında eğitilmesi ve gözetim programının, uygulamaya konmasının sağlanması	2003-2005
Etlik, Bornova, Şap ve Pendik teşhis laboratuvarlarının alt yapısının güçlendirilmesi, aşı kalitesinin artırılması, iyi imalat uygulamaları standartlarını karşılayan tesislerin ve kalite kontrol rejiminin güçlendirilmesi	2003-2005
Yabancı uzmanlar tarafından Türkiye’de; teşhis laboratuvarlarının standardizasyonu, GLP kuralları ve laboratuvarların akreditasyonu amacıyla Etlik, Pendik, Şap ve Bornova V.K.A.E.M.’de eğitim verilmesi	2003-2005
Etlik V.K.A.E.M, Pendik V.K.A.E.M, Bornova V.K.A.E.M, Şap Enstitüsü Müdürlüğünün GLP çerçevesinde akredite edilmesi	2003-2005
Hastalıklarla mücadele programını desteklemek için .Etlik ve Bornova V.K.A.E.M personelinin Durine, Proplazmozis, Bakteritel Balık Hastalıkları, Paraziter Balık Hastalıkları ve Viral Balık Hastalıkları teşhisi konularında yurt dışında eğitimi	2003-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Etlık, Pendik V.K.A.E.M ve Şap Enstitüsü Müdürlüğü personelinin Monoclonal Antibody Production ve Clostridiol toksinlerin teşhisi için eğitilerek hastalıklarla mücadele programının desteklenmesi	2003-2005
Şap Enstitüsü Müdürlüğü ve Bornova V.K.A.E.M personelinin bakteriyel, viral ve kanatlı aşularının kontrolü için eğitilerek kontrol ünitesinin güçlendirilmesi	2003-2005
Etlık V.K.A.E.M personelinin kuduz aşısı üretimi, Manisa Tavuk Hastalıkları Araştırma ve Aşı Üretim Enstitüsü Müdürlüğü (T.H.A. A.Ü.E.M) personelinin de Marek ve Gumboro aşısı üretimi konusunda eğitimi yoluyla aşı üretiminin güçlendirilmesi	2003-2005
Brüsella, BSE ve Şap hastalıkları için ülke genelinde serosörvey yapılması	2003-2005
Enstitülerin teşhis ve üretim ünitelerinin merkezi veri tabanına ve İl/İlçe müdürlüklerine on-line bağlantılarının sağlanarak, (Numune İdare Sistemi) bir raporlama sistemi kurularak hızlı bilgi alış verişi sağlanması	2003-2005
Etlık V.K.A.E.M, Pendik V.K.A.E.M, Bornova V.K.A.E.M ve Şap Enstitüsü Müdürlüğünün teşhis, ve aşı üretimi ile ilgili alet ve ekipman desteği ile güçlendirilmesi	2003-2005
Yabancı uzman tarafından FMD, tavuk vebası, PPR Acil Eylem Planları hazırlanması. Ve bu çalışmalar baz alınarak OIE'nin A listesindeki hastalıkları için Acil Eylem Planları hazırlanması	2003-2005
Acil Eylem Planları için, Ulusal Hastalık Kontrol Merkezi ve Yerel Hastalık Kontrol Merkezinin organize edilmesi	2003-2005
OIE'nin A ve B listesindeki hastalıklardan Türkiye'nin İhbarı Mecburi Hastalıklar Listesinde yer alan hastalıklara karşı; aşılama, karantina, tazminat vb uygulanması	2003
Veteriner Fakültelerinin müfredatında hayvan refahı konusunun yer alması	2003-2004
Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünde görevli veteriner hekimlerin bir AB üyesi ülkede hayvan refahı mevzuatı ve uygulamaları konusunda eğitimi	2003
AB uzmanı tarafından veteriner halk sağlığına ilişkin olarak, kırmızı et ve kanatlı kesimhanelerinde et denetim teknikleri konusunda veteriner hekimlere eğitim verilmesi	2003-2005
Manisa Tavuk Hastalıkları Araştırma ve Aşı Üretim Enstitüsü Müdürlüğü veteriner halk sağlığına ilişkin olarak, farklı veteriner kontrol laboratuvarlarında görev yapan veteriner hekimlerin hayvansal orijinli gıdalarda kalıntı analizleri konusunda (pestisit, hormonlar, antibiyotikler ve veteriner ilaçları) yurt dışında eğitimi	2003-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Veteriner halk sağlığına ilişkin olarak, çiftlik ve kanatlı kesimhanelerinde denetimlerin güçlendirilmesi için resmi denetim ekipleri oluşturulması	2003
Veteriner tıbbi ilaçlarına ilişkin olarak, veteriner müstahzarlarının analizi ve kalite kontrol laboratuvarının alt yapısının güçlendirilmesi	2003-2006
Veteriner tıbbi ürünler ile ilgili idari birimlerde ve laboratuvarında çalışan personelin sayısının artırılması ve eğitimi	2003-2006
Yem konusunda laboratuvar alt yapısının güçlendirilmesi	2003-2005
Yem alanında görevli personelin eğitimi	2003-2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü'nün Kurulması	2003-2005
Üçüncü ülkelere yönelik sınır kontrol noktalarının belirlenmesi	2003-2004
4 adet sınır kontrol noktasının alt yapısının iyileştirilmesi, diğer sınır kontrol noktalarının alt yapısının iyileştirilmesine yönelik bir plan hazırlanması ve plan çerçevesinde bu noktaların alt yapısının güçlendirilmesi	2004-2006
Bitki sağlığı kontrollerine yönelik olarak 4 adet laboratuvarın alt yapısının güçlendirilmesi	2004-2006
Dış ticarete yönelik (karantina) kontrollerde görev yapan inspektörlerin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2005
Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü ve 7 Zirai Karantina Müdürlüğü arasında bir ağ sisteminin kurulması, yeni belirlenen sınır kontrol noktalarının ağ sistemine dahil edilmesi ⁶⁾	2004-2006
Patates tarla kontrolünde görevli teknik personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004
Karantina ve patates test laboratuvarlarında görev yapacak teknik personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin bitki pasaportu, bitkisel ürün üreticilerinin kaydı ve sörvey konularında eğitimi	2005

⁶⁾ Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü'nün kurulması ile Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü ile Zirai Karantina Genel Müdürlükleri arasındaki ağ sistemi yeni Genel Müdürlüğe devredilecektir

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Bitki pasaportu uygulamaları ve resmi kontrollerde kullanılacak sistemin belirlenmesi ve veri tabanının oluşturulması konusunda teknik yardım alınması, bitkisel ürün üreticileri ve ithalatçılara yönelik veri tabanının oluşturulması	2005-2006
Bitki sağlığı kontrolleri ve zararlı organizmaların izlenmesi amacıyla Diyarbakır Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü ile Erzincan Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ve Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitülerinin Bitki Sağlığı Bölümlerinin güçlendirilmesi	2005-2006
Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Patates Test ve Teşhis Laboratuvarlarının Akreditasyonu	2006
Bitki koruma ürünlerinin piyasaya arzı ile ilgili olarak yeni laboratuvar ve kurumsal kapasite ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda danışmanlık hizmeti alınması	2004-2005
Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması aşamasında ve ruhsatlandırma sonrasında kalite kontrolleri ile ilgili 2 laboratuvarın alt yapısının güçlendirilmesi ve akreditasyonu	2003-2004
Bitki koruma ürünleri ruhsat başvuru dosyalarının değerlendirilmesi, ruhsatlandırma ve ruhsatlandırma sonrası kontroller konusunda çalışmak üzere personel sayısının diğer birimlerden alınacak personelle artırılması, personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2005
Kalıntı düzeylerinin tespiti konusunda yetkili 2 laboratuvarın alt yapısının güçlendirilmesi ve 4 laboratuvarın akreditasyonu	2003-2004
Kalıntı analiz laboratuvarlarında çalışan personel sayısının diğer birimlerden alınacak personelle artırılması	2004-2005
Kalite kontrol laboratuvarlarında çalışan personel sayısının diğer birimlerden alınacak personelle artırılması	2004-2005
Analiz teknikleri konusunda, kalite kontrol ve kalıntı laboratuvarlarında çalışan personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004
Toksikoloji laboratuvarının güçlendirilmesi ve ekotoksikoloji birimi ve laboratuvarının kurulması ile ilgili kurumsal ve alt yapı ihtiyaçlarının tespiti konusunda danışmanlık hizmetinin alınması	2004
Toksikoloji laboratuvarının alt yapısının güçlendirilmesi	2004-2005
Toksikoloji laboratuvarında çalışan personel sayısının diğer birimlerden alınacak personelle artırılması, laboratuvar personelinin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Ekotoksikoloji biriminin ve ekotoksikoloji laboratuvarının kurulması	2004-2006
Ekotoksikoloji biriminde çalışan personel sayısının diğer birimlerden alınacak personelle artırılması, bu personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2006
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin Bitki Çeşidi Haklarına yönelik uygulamalar konusunda yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2005
Bitki çeşitleri konusunda referans bahçeler ve veri tabanına ilişkin ihtiyaçların belirlenmesi konusunda teknik yardım alınarak, uygulamalara yönelik veri tabanının oluşturulması ve referans bahçelerin kurulması	2004-2005
Bitki çeşitlerinin teşhisi, moleküler ve morfolojik karakterizasyonu ile ilgili teknik alt yapının oluşturulması konusunda personelin eğitimi	2004-2005
Tohum tescil ve sertifikasyonu konusunda mevzuat uyumu, veri tabanı, laboratuvar ve koleksiyona ilişkin ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla teknik yardım alınması	2005
Tohum Tescil Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğüne bağlı 5 Bölgesel Tescil ve Sertifikasyon laboratuvarının alt yapısının güçlendirilmesi	2005-2006
Tohum Tescil Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünde çalışan personelin yurt dışında eğitimi	2004-2005
Bölgesel Tescil ve Sertifikasyon kuruluşlarında çalışan personel sayısının diğer birimlerden alınacak personelle artırılması	2005
Bölgesel Tescil ve Sertifikasyon kuruluşlarında ve Tarım İl Müdürlüklerinin İl Kontrol Şubelerinde çalışan personelin yurt içinde eğitimi	2005
Tohum konusunda faaliyet gösteren üretici ve özel sektör temsilcilerinin yurt içinde eğitimi	2005
Çeşit tescili ve tohum sertifikasyonu konusunda Üye Devletlere çalışma ziyaretinde bulunulması	2005
Orman ürünlerine yönelik sınır kontrol noktalarındaki karantina uygulamalarında yer alacak inspektörlerin ve kurumsal yapılanma ihtiyacının belirlenmesi konusunda danışmanlık hizmeti alınması	2004-2005
Orman ürünleri ile ilgili olarak bitki sağlığı uygulamalarında etkinliğin sağlanması amacıyla gerekli kurumsal ve alt yapı yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2004-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Orman çoğaltım materyallerine ilişkin karantina ve pazarlama mevzuatı uygulamaları konusunda Çevre ve Orman Bakanlığı personelinin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2004-2005
Çevre ve Orman Bakanlığının teknik yardım sonrasında belirlenen alt yapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi	2005
Kırsal Kalkınma Stratejisinin hazırlanmasına, gerekli idari kurumların ve kurumsal ihtiyaçların belirlenmesine yönelik teknik destek alınması	2003-2004
Kırsal Kalkınma programının hazırlanması konusunda çalışacak personelin yurt içinde ve yurt dışında eğitimi	2004-2005
Kırsal Kalkınma Kurulu / Ödeme Kurulu oluşturulması	2006
İzleme komitelerinin kurulması ve yerel uygulama ekiplerinin kurulması	2006
İzleme komiteleri ve yerel uygulama ekiplerinde yeni personel istihdamı	2006
Kırsal Kalkınma Stratejisi ve Programı çerçevesinde alınan tedbirler konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi için bir kampanya düzenlenmesi ve başvuruda bulunacaklar için başvuru kitapçıklarının hazırlanarak dağıtılması	2005-2006
Ulusal Ormancılık stratejisinin hazırlanması, ormanların atmosferik kirlilik ve yangınlara karşı korunması konusunda ihtiyaç duyulan kurumsal ve altyapı ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik olarak, Çevre ve Orman Bakanlığına teknik destek alınması	2003-2004
Gıda güvenliği konusunda sektörle işbirliğinin artırılması amacıyla bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi	2003-2005
Gıda güvenliği konusunda sektör bazında HACCP ve hijyen kılavuzlarının hazırlanması amacıyla 5 sektör kuruluşuna eğitimler verilmesi	2003-2005
Gıda güvenliği konusunda, sektör spesifik hijyen kılavuzlarının hazırlanması amacıyla danışmanlık hizmeti alınması	2003-2005
10 İl Halk Sağlığı Laboratuvarı ile Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı ve İzmir ile İstanbul Bölge Hıfzısıhha Enstitüsü Gıda Kontrol Laboratuvarlarının alt yapılarının güçlendirilmesi; ISO 17025 çerçevesinde 50 Sağlık Bakanlığı personeli ile 15 Hıfzısıhha Merkezi Bşk. Personelinin eğitimi ve akreditasyon çalışmalarının hızlandırılması	2004-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Gıda Güvenliği kontrollerinin güçlendirilmesi, mevcut kontrol usullerinin AB mevzuatında belirtilen gıda güvenliği standartları ile uyumunda gerekli çalışmaların devam ettirilmesi amacıyla eğitimler düzenlenmesi ve 850 Sağlık Bakanlığı gıda denetçisinin eğitilmesi	2004-2005
Gıda kontrolörleri/gıda denetçilerinin etkin gıda kontrolü uygulamaları ve AB mevzuatının benimsenmesi, numune alma yöntemleri, risk analizleri ve Tehlike Analizleri ve Kritik Kontrol Noktası (HACCP), İyi Üretim Uygulamaları (GMP), hijyen konularında 420 Sağlık Bakanlığı personelinin eğitilmesi.	2004-2005
Gıda güvenliği ile ilgili çalışmalarda görevlendirilmek üzere Sağlık Bakanlığı için 150 gıda mühendisi ve ziraat mühendisi (gıda) istihdam edilmesi.	2003-2005
Başta et ve süt işleme tesisleri olmak üzere, tarımsal gıda işletmelerinin iyileştirilmesine yönelik bir ulusal plan oluşturulması, bu konuda 5'er kişilik iki grup çalışma ziyareti ve danışmanlık hizmetlerinin alınması	2004-2005
Gıda Güvenliği kontrollerinin güçlendirilmesi, mevcut kontrol usullerinin AB mevzuatında belirtilen gıda güvenliği standartları ile uyumunda gerekli çalışmaların devam ettirilmesi amacıyla eğitimler düzenlenmesi ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığında çalışan 1000 gıda denetçisinin eğitilmesi	2004-2005
Gıda kontrolörleri/gıda denetçilerinin etkin gıda kontrolü uygulamaları ve AB mevzuatının benimsenmesi, numune alma yöntemleri, risk analizleri ve HACCP, GMP, hijyen, sınır kontrolleri konularında eğitilmeleri, Tarım ve Köyişleri Bakanlığında çalışan 500 gıda denetçisinin eğitilmesi	2004-2005
Gıda güvenliği ile ilgili çalışmalarda görevlendirilmek üzere Tarım ve Köyişleri Bakanlığı için 600 gıda mühendisi, 100 veteriner hekim, 50 kimya mühendisi ve 50 kimyager istihdam edilmesi.	2003-2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde AB mevzuatının uygulanabilmesi amacıyla 10 adet rutin süt laboratuvarının kurulması	2004-2005
Hayvansal kaynaklı gıdalar başta olmak üzere, gıda maddelerinde kalıntı izleme sistemlerinin oluşturulması ve programda yer alacak personelin eğitimi	2003-2005
Gıda Maddelerinde mikotoksin oluşumunun önlenmesi amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığında 15 personelin yurt dışında eğitimi (eğiticilerin eğitimi); 300 personelin yurt içinde eğitimi	2003-2005
Bal için eylem planı hazırlanması ve uygulanmaya konmasını sağlamak için danışman sağlanması ve bu konuda Tarım ve Köyişleri Bakanlığında çalışan 50 personelin eğitimi	2004-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Et ve süt işleme tesislerinin AB hijyen standartlarını karşılama konusundaki mevcut durum, alınması gereken tedbirler ile yapılması gereken yatırımların belirlenmesi, bunların modernizasyonu için gerekli finansman ihtiyacı ile modernizasyona takviminin hazırlanması konusunda teknik yardım alınması	2004-2005
Ortak Piyasa Düzeni piyasa mekanizmalarında yer alacak kurum ve kuruluşların, gerekli müdahale kuruluşu sayısının ve bu çerçevede oluşturulacak müdahale kuruluşunun/kuruluşlarının kurumsal ve alt yapı ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla AB'den teknik yardım ve danışmanlık alınması	2003-2004
Müdahale kuruluşlarının kurulması, yeni personel istihdamı ve personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2005
Ortak Piyasa Düzenine tabi tarım ürünlerinin piyasa fiyatlarının takibine yönelik olarak, referans fiyatlara esas olacak bölgelerin belirlenmesi, fiyatların takip edilmesi ve üyelik sonrasında Topluluğa gerekli bilgileri sunmakla görevli birim(ler)in yasal, kurumsal ve alt yapı ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla AB'den teknik yardım ve danışmanlık alınması	2003-2004
Ürünlerin piyasada kalite kontrollerini yapmak üzere yeniden yapılandırılacak/ yeni kurulacak birimlerin ve bu birimlerin kurumsal ve alt yapı ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla danışmanlık alınması	2003-2004
Ürünlerin piyasa fiyatlarını takip etmek üzere bir birim kurulması, birimin alt yapısının oluşturulması, yeni personel istihdamı ve bütün personelin eğitimi	2005
Ürünlerin piyasadaki kalite kontrollerini yapacak bir birimin oluşturulması, yeterli sayıda laboratuvarın kurulması ve birimde yeni personel istihdamı	2005
Fiyat takibi yapmak üzere kurulan birim personelinin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2005
Ürünlerin piyasa kontrollerini yapacak denetmenlerin yurt dışında ve yurt içinde eğitimi (eğiticilerin eğitimi yoluyla)	2005
Sığır ve dana eti ortak piyasa düzeni mevzuatına uyumda öncelikli alanların ve uyum stratejisinin belirlenmesi, karkas sınıflandırması ve fiyat bildirimlerini yapılması için denetleme kurulunun oluşturulması, karkas sınıflandırmasını yapacak birim ve personel ile gerekli personel eğitimi ihtiyacının belirlenmesi konusunda teknik yardım ve danışmanlık alınması	2004-2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin Üye Devlet yetkili karkas sınıflandırma birimlerine çalışma ziyaretinde bulunması	2004

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Karkas sınıflandırmasını yapmak üzere Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde bir birimin kurulması ve personelinin eğitimi	2005
Müdahale durumunda ödenen fiyatın ilgili karkas sınıfına uygunluğu ve sınıflandırmanın doğruluğunu belirleyecek bir denetleme kurulunun oluşturulması	2005
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personeli ve hayvan yetiştiricilerinin sığır ve dana eti ile süt ve süt ürünleri ortak piyasa düzenleri ve uygulamaları konusunda eğitimi	2004-2005
Süt kotaları, ek harçlar ile kotaların yönetimi dahil olmak üzere, süt ve süt ürünleri ortak piyasa düzeni mevzuatına uyuma ilişkin stratejinin oluşturulması, uyum sağlanan mevzuatının uygulanması için gerekli kurumsal kapasite, personel ve eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2004-2005
Süt ve süt ürünleri ortak piyasa düzeni uygulamalarının yerinde görülmesi amacıyla, Üye Devletlere çalışma ziyaretinde bulunulması, yurt içinde personelin eğitilmesi	2004
Taze meyve ve sebze ortak piyasa düzeni konusunda uyum stratejisinin belirlenmesi, katılım öncesinde üretici örgütlerine verilecek devlet katkısının planlanması konusunda yardımcı olmak, belirli bir ürünlerdeki üretici örgütleri için Topluluğun taze meyve ve sebze müdahale sistemini uygulamak üzere bir pilot projenin uygulanmasına ilişkin detayların ortaya konması konusunda teknik yardım alınması	2004-2005
Teknik yardım çerçevesinde oluşturulan taze meyve ve sebze üretici örgütlerine yönelik pilot projenin uygulanması	2005
Taze meyve ve sebze üretici örgütlerinin tanınma esaslarının belirlenmesi ve bu örgütlerin tanınması	2003-2005
Referans fiyatlara esas olacak bölgelerin ürün bazında belirlenmesi	2005
Taze meyve ve sebze ortak piyasa düzeni uygulamalarının yerinde görülmesi amacıyla, Üye Devletlere çalışma ziyaretinde bulunulması	2004
Meyve ve sebze üreticilerine ortak piyasa düzeni uygulamaları konusunda eğitim verecek personelin eğitimi ve üreticilerin bu personel tarafından eğitimi	2005
İşlenmiş meyve ve sebze ortak piyasa düzeni, yardım mekanizmaları, üretici örgütlerin tanınmasına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla teknik yardım alınması	2003-2005
İşlenmiş meyve ve sebze üretici örgütlerinin tanınma esaslarının belirlenmesi ve bu örgütlerin tanınması	2003-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İşlenmek üzere üzüm üretilen alanların belirlenmesi ve kuru üzüm üreticisi sicilinin oluşturulması	2004- 2007
Kaliteli üzüm yetiştiriciliği konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin yurt içi ve yurt dışında eğitilmesi, bunlar tarafından üreticilere kuru üzüm kalitesi konusunda eğitim verilmesi	2005
Kuru üzüm ve incirde piyasa kalite kontrollerini gerçekleştirecek personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2005
Zeytinyağı ortak piyasa düzeni, zeytin üreticilerinin tanınması, zeytinyağı sektöründeki Kontrol Kuruluşunun görev yetki ve sorumlukları, personel istihdamı dahil olmak üzere kurumsal kapasite ihtiyacının (personel sayı ve eğitim ihtiyacı dahil) belirlenmesine yönelik teknik yardım alınması	2003-2005
Zeytin üreten üreticilerin tanınmasına ilişkin esasların belirlenmesi ve üretici örgütlerin tanınması	2004-2005
Zeytinyağı sektöründe Kontrol Kuruluşunun kurulması, yeni personelin istihdamı ve personelin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2005-2006
Coğrafi Bilgi Sistemi destekli Zeytincilik Sicilinin oluşturulması konusunda Üye Devletlere çalışma ziyaretinde bulunması	2004
Coğrafi Bilgi Sistemi ile desteklenen bir Zeytincilik Sicilinin oluşturulması konusunda teknik yardım alınarak, ülke çapında Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ile uyumlu bir Zeytincilik Sicilinin oluşturulması	2004-2009
Şarap ortak piyasa düzenine ilişkin AB mevzuatına uyum için gerekli hukuki, kurumsal ve teknik alt yapıya yönelik ihtiyaçların belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2003-2004
Şaraplık bağ sınıflandırmasına başlanarak, tamamlanması	2004-2005
Şaraplık bağ ve şaraba yönelik olarak Coğrafi Bilgi Sistemleri (GIS) ile uyumlu bir kayıt sistemi oluşturulması konusunda teknik yardım alınması ve kayıt sisteminin oluşturulması	2004-2006
Şarap ortak piyasa düzeni uygulamalarına yönelik kurumsal kapasitenin (dikim hakları vb.) oluşturulması	2004-2006
Şarap ortak piyasa düzeni ile ilgili şaraplık üzüm üreticileri, şarap üreticileri ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı personelinin eğitilmesi	2005
Tütün toplama merkezlerinin yerlerinin belirlenmesi	2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
AB'deki benzeri Müdahale Kuruluşlarını incelemek üzere çalışma ziyaretinde bulunulması	2004
Hububat ve çeltik müdahale merkezlerinin, bu merkezlerdeki laboratuvar alt yapısının güçlendirilmesine/yeniden kurulması, depoların hazırlanması ve personel eğitimine yönelik ihtiyaçların belirlenmesi konusunda teknik yardım alınması	2004-2005
Müdahale merkezlerinin laboratuvar alt yapısının güçlendirilmesi ve/veya yeni laboratuvarların kurulması	2005
Toprak Mahsulleri Ofisinin hububat ve çeltikte veya bütün ürün gruplarına yönelik olarak Müdahale Kuruluşu yapısına dönüştürülmesi	2004-2005
Toprak Mahsulleri Ofisi personeline yabancı uzmanlar tarafından eğitim verilmesi	2005
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve zeytinyağı ve taze ve işlenmiş meyve ve sebze faaliyet gösteren Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin yetkililerinin eğitimi	2004-2005
Zeytinyağı ve işlenmiş meyve ve sebze faaliyet gösteren Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin laboratuvarlarının iyileştirilmesi ve akredite edilmesi	2004-2005
Zeytinyağı ve işlenmiş meyve ve sebze faaliyet gösteren kooperatif ortaklarının üretimlerine dair veri tabanı oluşturulması	2004-2005
Zeytinyağı, kuru üzüm ve kuru incir stok müesseselerinin teknik kapasitelerinin geliştirilmesi	2005
Zeytinyağı ve işlenmiş meyve ve sebze faaliyet gösteren kooperatiflerin stoklama kapasitesinin idari ve teknik açıdan iyileştirilmesine dair danışmanlık alınması	2004-2005
Avrupa Birliğine benzer dökme şeker ambarlarını oluşturmak üzere "Onaylı Ambar" koşullarını taşıyacak ambarların kurulması	2004-2005
Ambar personelinin eğitimi	2004-2005
Taze ve işlenmiş meyve ve sebze, zeytin ve zeytinyağı ticareti yapan kişilerin bilgilerini içeren bir veri tabanının oluşturulması	2005
Gümrük noktalarında görev alacak yeni denetmenlerin istihdamı	2003-2005
Denetmenlerin eğitimi (yurt dışı ve yurt içi)	2004-2005

Tablo 6.7: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tarım) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Danışman temini yoluyla 5 adet laboratuvarın alt yapısının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılarak, tamamlanması ve bu laboratuvarların akreditasyonuna yönelik çalışmaların yapılması	2004-2005
Tütün ve alkollü içecekler konusunda yeni personel istihdamı	2003-2005
Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunun bilgi teknolojisi alt yapısının tamamlanması	2003
Şarap ve distile alkollü içkilerde laboratuvar alt yapısının güçlendirilmesi/kapasitenin artırılması ve akreditasyonu konusundaki ihtiyaçların tespitine yönelik danışmanlık alınması	2003-2004
Alkollü içkilere özgü piyasa gözetimi ve denetimi konusunda danışmanlık hizmeti alınması	2004
Şarap kayıt sistemi için alt yapının oluşturulması	2004-2005
Tütün ortak piyasa düzeninin Türkiye’de uygulanabilmesi için gerekli yasal, kurumsal ve teknik alt yapı ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için teknik yardım alınması	2004-2005
Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu sektör uzmanları ile denetçilerinin yurt içi ve yurt dışında eğitimi	2003-2004
Piyasa aktörlerine yönelik eğitim seminerleri düzenlenmesi	2003-2004
Alkol ve alkollü içkiler konusunda bir Ulusal Hakem Laboratuvarı kurulması ve akreditasyonu	2005

8- BALIKÇILIK

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Balıkçılık alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Tarım ve Köyişleri Bakanlığıdır. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Balıkçılık alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliği ortak balıkçılık politikasına uyum için yasal çerçevenin oluşturulmasıdır ve bu önceliğin tüm ana unsurlarında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik adımlar atılması öngörülmüştür. Bu önceliğin gerçekleştirilmesi amacıyla, 2003 Mali İşbirliği Programlamasına Su Ürünleri Sektörü-AB Müktesebatına Yasal ve Kurumsal Uyum Projesi sunulmuştur. Bu projenin işlerlik kazanması açısından, Tarım ve Köyişleri Bakanlığında Su Ürünleri Genel Müdürlüğü’nün kurulması ve proje kapsamındaki mevzuatın bir takvim çerçevesinde uyumlaştırılması gerekmektedir.

Balıkçılık alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.8’de sunulmaktadır.

Tablo 6.8: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Balıkçılık)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Tarım ve Köyişleri Bakanlığının, sektörün idaresi ve yönlendirilmesi ve su ürünlerine ilişkin AB mevzuatının uyumlaştırılması ve etkin biçimde uygulanması amacıyla yeniden yapılandırılması (Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün veya benzeri müstakil bir yapının kurulması)	Haziran 2004-Mayıs 2005
AB mevzuatı ile uyumlu su ürünleri mevzuatının hazırlanmasına yönelik teknik yardım alınması	2004-2005
Sektör politikalarına yönelik sektör gelişim planının hazırlanması ve uygulamaya konulması için teknik yardım alınması	Kasım 2004-Kasım 2005
Su Ürünleri Politikasının hazırlanması ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Su Ürünleri Politika ve Planlama Biriminin kurulmasına yönelik teknik yardım alınması, alt yapı ihtiyaçlarının karşılanması ve ilgili personelin eğitimi	Kasım 2004-Aralık 2005
Su ürünleri idaresi ve tüm sektör taraflarının eğitimi	Mayıs 2005-Ekim 2006
Su ürünleri idaresine, ilgili tarafların katkısının güçlendirilmesine yönelik teknik yardım alınması	2004-2005
AB su ürünleri mevzuatının tüm temel koruma ve kontrol unsurlarını yürütmek amacıyla teknik yardım alınması ve yeterli sayıda personelin eğitilmesi	Mart 2005-Nisan 2006
30 balıkçı limanında liman su ürünleri büroları kurulmasına yönelik teknik yardım alınması, gerekli arazi ve alt yapı yatırımlarının temini, yeni personel istihdamı, eleman tahsisi, tamamen çalışır duruma getirilmesi ve bunların kurulacak olan merkezi bilgi sistemi ile entegre edilmesi	Mart 2005-Şubat 2006
Bilimsel tavsiye ve ilgili tarafların mutabakatıyla önemli tüm su ürünleri faaliyetleri için kaynak yönetimi politikası ve taslak balıkçılık yönetim planlarının hazırlanması amacıyla teknik yardım alınması	Aralık 2004-Ekim 2005
AB yasal zorunluluklarını karşılayacak, ulusal ve bölgesel bazda fonksiyonel bir Su Ürünleri Bilgi Sisteminin (SÜBİS) kurulmasına yönelik teknik yardım alınması	Ocak 2005-Ekim 2006
AB ile uyumlu bir ulusal balıkçı tekne kayıt sistemine yönelik teknik yardım alınması, sistemin kurulması ve personelin eğitimi	Mart 2005-Şubat 2006
Bakanlıkta Balıkçılık İzleme Merkezi (BİM) ve Tekne İzleme Sisteminin kurulması ve bu sisteme işlerlik kazandırılması için teknik yardım alınması ve gerekli alt yapı yatırımlarının temini	Şubat 2005-Haziran 2006

Tablo 6.8: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Balıkçılık) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Su ürünleri kaynaklarının rasyonel yönetimine yönelik Su Ürünleri Bilgi Sisteminin yürütülmesinde görev alacak yönetici ve teknik elemanların eğitimi	Ocak 2005-Nisan 2006
Üreticilere talep ile üretimin dengelenmesi olanağı sağlayacak çerçevenin oluşturulması ve balık hallerinin işletilmesi amacıyla şeffaf bir sistemin kabul edilmesi ve uygulamaya konması; balık halinin yerel kontrolüne ve model bir hal tasarımına yönelik teknik yardım alınması	Eylül-Ekim 2005
AB su ürünleri tazelik ve büyüklük dereceleme standartları konusunda denetim uzmanları ve üreticilerin eğitimi	Şubat-Mart 2005
Belirlenen minimum fiyatla, alıcı bulamayan ürünler için bir müdahale sisteminin uygulamaya konmasına yönelik teknik yardım alınması	Mayıs-Haziran 2006
Limandan ve diğer birinci el pazarlar ve ayrıca ticaret bilgileri de dahil olmak üzere, bir pazar bilgileri istatistiksel bildirim ve analiz sistemine yönelik teknik yardım alınması ve sistemin kurulması	Temmuz 2005

9- TAŞIMACILIK POLİTİKASI

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Taşımacılık Politikası alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü (TCDD), Denizcilik Müsteşarlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) ve Emniyet Genel Müdürlüğüdür. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Taşımacılık Politikası alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerin tamamında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler vardır.

Kara Yolu Ulaştırması Konusundaki AB Mevzuatının Türk Mevzuatına Aktarılması ve AB Mevzuatının Uygulanması İçin Bir Uyum Programının Benimsenmesi : Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak somut bir gelişme mevcut değildir. Ancak, AB kaynaklarından finanse edilen ve 2003 yılı ikinci yarısında başlaması öngörülen bir proje, bu öncelik altındaki konularda hem mevzuat uyumu hem de uygulamaya yönelik faaliyetlerin belirlenmesini öngörmesi açısından önemlidir. Çünkü söz konusu proje kapsamında, kara yolu ulaştırması sektörü ile ilgili teknik mevzuat, yol güvenliği, mali konular (ücretler ve vergiler) ve sosyal mevzuat konusunda, AB mevzuatı ile ülkemiz mevzuatı karşılaştırılacak ve AB mevzuatının üstlenilmesi ile idari yapının güçlendirilmesi için bir eylem planı ortaya konulacaktır.

Demir Yolu Taşımacılığı Konusundaki AB Mevzuatının Üstlenilmesi ve Uygulanması: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, Türkiye - AB Mali İşbirliği kapsamında 10 Mart 2003 tarihinde başlatılan teknik destek çalışması (rail-301202) çerçevesinde, Taslak Demiryolu Kanunu ile ilgili temel AB mevzuatı arasındaki yasal farklılıkları, demir yolu ulaştırma sektörünün yönetsel ve yapısal farklılıkları ve Türk demir yolu sisteminin altyapı ihtiyaçları hususlarını tanımlamak amacıyla hazırlanan farklılık analiz çalışmasıdır. Taslak Demiryolu Kanununun etkin bir şekilde uygulanması için gerekli yönetsel ve yapısal iyileştirmeler, gerekli altyapısal iyileştirmeler ve kombine taşıma olanaklarının uygulanması gibi idari kapasitenin geliştirilmesi açısından önemli hususları içeren farklılık analiz çalışmasının sonuçları ışığında 2003-2008 yıllarını kapsayan bir eylem planı hazırlanmıştır. Farklılık analiz ve eylem planının tamamlanmasını takiben AB finansmanı için bir proje hazırlanmıştır. Bu proje kapsamında; Mali Yönetim Bilgi Sistemi kurulması, TCDD’nin yeniden yapılandırılması, demiryolu sektörünün organizasyonu ve hükümet ile mali ilişkilerin düzenlenmesi gibi idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik önemli adımlar atılması öngörülmektedir.

Hava Taşımacılığı Konusundaki AB Mevzuatının Üstlenilmesi ve Uygulanması: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak somut bir gelişme mevcut değildir. Ancak, Türkiye'nin Havacılık Otoriteleri Birliğine (JAA) üyeliğinin, uygulanmaya çalışılan ve JAA regülasyonları olarak bilinen JAR'ların uygulanmasını destekleyeceği düşünülmektedir.

Deniz Taşımacılığı, Özellikle Deniz Güvenliği Konusunda, AB Mevzuatının Üstlenilmesi ve Uygulanması İçin Gerekli Şartların Sağlanması: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik gelişmeler içeren ana unsur, Türkiye'de deniz taşımacılığı güvenliğinin güçlendirilmesi konusunda bir eylem planının kabul edilmesi, ilgili AB mevzuatına uyum, mevzuatın uygulanması, idari, teknik ve eğitim alanındaki tedbirlerle altyapının güçlendirilmesidir. Bu bağlamda, deniz ulaştırması güvenliğinin güçlendirilmesi eylem planının Temmuz-Ağustos 2003 döneminde kabul edilerek uygulanmaya başlanması planlanmaktadır ve 2002 yılı Mali İşbirliği Programlaması kapsamında başlatılan Türkiye'de Deniz Ulaştırması Güvenliğinin Güçlendirilmesine Destek projesi sürdürülmektedir. Klas kuruluşlarının izlenmesi de dahil bayrak devleti uygulamalarının güçlendirilerek, Türk bayraklı gemilerin teknik durumlarının iyileştirilmesi konusu ile ilgili bazı uluslararası sözleşmelere (SOLAS-78 ve SOLAS-88 protokolleri ile Load Line-88 protokolü) taraf olma çalışmaları ise TBMM'de görüşülme aşamasındadır.

Ayrıca, Gemi Adamları Eğitiminin Minimum Seviyesi hakkında 4 Nisan 2001 tarih ve 2001/25/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi ile Topluluk limanlarına uğrayan gemilerdeki denizcilerin çalışma saatlerine ilişkin hükümlerin uygulanması hakkında 13 Aralık 1999 tarih ve 1999/95/EC sayılı Konsey Direktifine ilişkin olarak hazırlanan, 31 Temmuz 2002 tarih ve 24832 sayılı Resmi Gazetede yayımlan, Gemi Adamları Yönetmeliği önemli bir adımdır. Devlet liman kontrolünü yürüten Enspektörler için ortak bir kimlik kartı modeli oluşturulmasına ilişkin 25 Haziran 1996 tarih ve 96/40/EC sayılı Komisyon Direktifi uygulamaları da idari düzenleme yolu ile uyumlu hale getirilmiştir. Liman devleti kontrolü konusunda Türkiye, Akdeniz Liman Devleti Memorandumu ile Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumuna taraftır. Söz konusu memorandumlarda çerçevesindeki kontrollerin gerçekleştirilmesi amacıyla mevcut hukuki, idari, teknik, personel ve eğitim altyapısını güçlendirme çalışmaları devam etmektedir ve memorandumların uygulanmasına yönelik Liman Devleti Kontrol Yönetmeliği taslağı hazırlanmıştır.

Taşımacılık Politikası alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.9'da sunulmaktadır.

Tablo 6.9: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Taşımacılık Politikası)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Ulaştırma Bakanlığı Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğünün idari kapasitesinin güçlendirilmesi amacı ile personel alımı	2004-2005
Ulaştırma Bakanlığının kurumsal yapısının güçlendirilmesi için eğitimler düzenlenmesi	2004-2006
Sürücülere minimum düzeyde eğitim verebilmek ve mesleki yeterlilik şartını uygulamaya koyabilmek üzere kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi	2005 --
AB mevzuatına uyum ve uygulama konusunda Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin eğitimi	2004-2006
Emniyet Genel Müdürlüğünün uygulamaya yönelik yapısının güçlendirilmesi	2004-2006

Tablo 6.9: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Taşımacılık Politikası) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
TCDD’de alt yapı ile işletmenin muhasebe bazında ayrılması için Mali Yönetim Bilgi Sisteminin kurulması	2004-2005
TCDD’nin organizasyon yapısının düzenlenmesi ve iş birimlerinin kurulması	2004-2006
Ulusal demir yolu taşımacılığı mevzuatı ve politikalarına açıklık getirilmesi, geliştirilmesi ve uygulanmasına destek olunması konusunda eşleştirme (twinning) projesi	2004-2005
Hükümet ile mali ilişkilerin düzenlenmesine ilişkin kapasitenin geliştirilmesi	2004-2006
TCDD’de alt yapı yöneticisinin oluşturulması	2005
TCDD’de güvenlik sertifikası organının kurulması	2006
Kombine taşıma düzenlemeleri	2006
Ulaştırma Bakanlığı bünyesindeki Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yapısının değiştirilerek mali ve teknik açıdan özerk, diğer yönlerden Ulaştırma Bakanlığına bağlı idari bir yapının oluşturulması. Bu bağlamda; personel istihdamı ve personelin teknik eğitimi, alt yapının oluşturulması ile eğitim ve alt yapı çalışmaları için danışman temin edilmesi	2004
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün sektördeki uygulamalarının takibi	2005
Denizcilik Müsteşarlığının yürüttüğü mevzuat çevirilerinin tamamlanması	2003
Gemi sörvey prosedürlerini içeren dokümanların hazırlanarak dağıtılması	2004
Gemi sörvey uzmanlarının ve liman başkanlarının teknik AB standartları konusunda eğitimlerinin tamamlanması	2004
Deniz kazalarının araştırılması için idari yapılanmanın tamamlanması, hukuki ve teknik düzenlemelerin yapılması	2004
Ulusal Deniz Güvenliği İnceleme Kurulunun oluşturulması	2004
AB mevzuatı, ulusal mevzuat ve Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası düzenlemeleri kapsayan Türkçe ve İngilizce veri tabanının oluşturulması	2004

Tablo 6.9: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Taşımacılık Politikası) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Merkezi gemi güvenliği veri tabanının oluşturulması	2004
Ulusal klas kuruluşunun, nicelik ve nitelik açısından güçlendirilmesi	2005
Bayrak devleti sörveyörlerinin istihdamının tamamlanması	2004
Bayrak devleti uygulamaları ile ilgili personelin İngilizce eğitimlerinin tamamlanması	2005
SOLAS bölüm IX ve ISM (Uluslararası Güvenlik Yönetim) Kodu uygulamaları konusunda uygulamalı ulusal eğitim seminerleri düzenlenmesi.	2004
Sörveyörlerin bilgi teknolojisi ekipmanı ve yazılım gereksinimlerinin tamamlanması	2004
Gemi sörveyörlerinin ekipman ve araç ihtiyaçlarının tamamlanması	2005
Türkiye'nin ve uluslararası deniz taşımacılığı sektörünün nitelikli gemi adamı ihtiyacını karşılamak üzere denizcilik eğitimi veren üniversite ve yüksek okulların, AB ve IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü) standartlarına göre teknik ekipman ihtiyaçlarının tamamlanması	2005
Merkez teşkilatındaki bayrak devleti uygulamalarında görevli personelin teknik ekipman ve yazılım ihtiyaçlarının tamamlanması	2004
Bayrak devleti uygulamaları için bir meslek içi eğitim merkezi oluşturulması	2005
Ulusal liman devleti kontrolü veri tabanı bilgi sisteminin kurulması	2004
Liman devleti kontrolünün etkin uygulanması amacıyla Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) denizcilik sözleşmelerinin uygulanması konusunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile işbirliğinin güçlendirilmesi	2004
Liman devleti kontrolü sörveyörlerinin istihdamının tamamlanması	2004
Liman devleti kontrol prosedürlerini içeren dokümanların hazırlanarak dağıtılması	2004
Liman devleti kontrol uzmanlarının AB ve IMO standartlarında eğitimlerinin tamamlanması	2005

Tablo 6.9: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Taşımacılık Politikası) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Liman devleti kontrolü ile ilgili personelin İngilizce eğitimlerinin tamamlanması	2005
Uzmanların bilgi teknolojisi ekipmanı, yazılımları ile diğer araç, gereç, teçhizat ihtiyaçlarının tamamlanması	2005
Deniz Kirliliği Araştırma Merkezi kurulması	2005
Avrupa Deniz Güvenliği Ajansı ile işbirliğinin geliştirilmesi ve çalışmalara gözlemci statüsünde katılım sağlanması için girişimlerde bulunulması	2004
Sürelili ve süresiz denizcilik yayınlarından oluşan ve tüm ilgililerin yararlanabileceği bir kütüphane oluşturulması	2005
Türk limanları gemi giriş çıkış bilgilerinin yer aldığı, limanların birbirleri ile ve Denizcilik Müsteşarlığı ile irtibatlı bir bilgi erişim sisteminin işler hale getirilmesi	2004
Türk deniz ticaret filosunun gençleştirilmesi ve yeniden yapılanmasını sağlamak üzere projeler geliştirilmesi	2004
Uluslararası denizcilik platformlarında Türkiye'nin etkinliğini artırmak amacıyla Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyonu Kuruluna işlerlik kazandırılması	2003
Petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmeye karşı mücadele için acil müdahale merkezleri oluşturulması, uygun personel ve ekipmanla donatılması	2005
Kabul tesislerinin geliştirilmesi için proje hazırlanması	2005
Arama ve kurtarma imkan ve kabiliyetlerini geliştirmek üzere proje hazırlanması	2005
Gemi-kıyı bazlı gemi raporlama ve bilgi sisteminin kurulması (bilgisayar destekli)	2007
AIS (Otomatik Tanımlama Sistemi) sahil istasyonları kurulması	2007
Kaza ve olayların soruşturulması için teknik donanımlarının sağlandığı ve eğitilmiş personelden teşekkül eden kurumsal yapının oluşturulması	2005
Meteorolojik bilgi sağlama hizmetlerinin geliştirilmesi	2005

Tablo 6.9: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Taşımacılık Politikası) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Türkiye denizlerinde ve limanlarında teknoloji destekli rapor sistemleri, gemi trafik hizmetleri (VTS- Gemi Trafik Sistemi ile VTMS- Gemi Trafik Yönetim ve Bilgi Sistemi) ve uygun gemi rota sistemleri (TSS- Trafik Ayrım Şemaları vs.) oluşturulması	2007
Tüm seyir yardımcılarının standartlarını yükseltmek üzere proje hazırlanması	2005

10- VERGİLENDİRME

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Vergileendirme alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan kurum Maliye Bakanlığıdır.

Vergileendirme alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken öncelikler çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik önemli adımlar atılmış veya atılması öngörülmüştür. Çünkü idari kapasitenin geliştirilmesi ve vergi sisteminin modernizasyonu zaten Türkiye’nin vergileendirme alandaki önceliklerinden biridir. Ayrıca, dolaysız vergileendirme alanındaki AB mevzuatına uyum önceliği çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, vergi sisteminin modernizasyonu için hazırlanan ve 2003 Yılı Mali İşbirliği Programlamasına yetiştirilemeyen taslak projenin 2004 yılında tamamlanması ve hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında AB’den teknik yardım (eğitim ve danışmanlık) hizmeti alınması öngörülmektedir.

Vergileendirme alanındaki idari kapasite önceliği çerçevesinde, vergi gelirlerinin tahsilini ve mükelleflerin gönüllü uyumunu artırmak amacı ile, vergi idaresinin güçlendirilmesi ve modernizasyonu öngörülmüştür.

Maliye Bakanlığına bağlı Gelirler Genel Müdürlüğü, vergi dairelerinin modernizasyonu çalışmalarının temel hedeflerine ulaşması ve işletme stratejisinin desteklenmesi amacıyla Vergi Dairesi Otomasyon Projesi (VEDOP) olarak adlandırılan bir bilgi teknolojisi (IT) stratejisi geliştirilmiştir.

VEDOP Projesi çerçevesinde; vergi dairesi çalışmalarında etkinlik ve verimliliğin artırılması, vergi dairesi işlemlerinin bilgisayar ortamında yürütülmesi, böylece toplanan bilgilerden sağlıklı bir karar destek ve yönetim bilgi sisteminin oluşturulması ve vergi tahsilatında etkinliğin artırılması amaçlanmaktadır.

Halihazırda bu projenin birinci bölümü tamamlanmış ve toplam mükellef sayısının yaklaşık % 50’sinin bulunduğu ve toplam vergi tahsilatının % 90’ının yapıldığı 22 il merkezi ve 10 ilçedeki 155 vergi dairesinde tam otomasyona geçilmiştir.

Bu projenin uygulamaya geçirilmesi sonucunda günlük vergi tahakkuku, tahsilatı, banka tahsilatı, mükellef sicil ve hesap bilgilerinin izlenmesi başlığı altında sorgulamalar yapılabilmektedir.

Projenin ikinci ayağını oluşturan VEDOP II Projesi ile de 81 ildeki 124 vergi dairesi ve vergi idaresine bağlı diğer birimlerde de otomasyona geçiş, veri ambarı oluşturulması, internet üzerinden beyanname alınması öngörülmekte ve bu doğrultudaki çalışmalara devam edilmektedir.

3 Temmuz 1995 tarihinde başlatılan tek vergi kimlik numarası uygulaması ile 1 Mart 2003 tarihi itibarıyla 30.000.000 adet mükellefe vergi kimlik numarası verilmiştir. Bu uygulamanın yaygınlaştırılması öngörülmektedir.

Ayrıca vergi denetiminin planlanması, yürütülmesi ve izlenmesine destek sağlamak için Vergi İstihbarat Merkezinin bilgisayar teknolojilerinden yararlanması amacıyla başlatılan Bilgisayar Destekli Denetim Projesi çerçevesinde Denetim Bilgi Bankası oluşturulmuş ve vergi kimlik numarası ile ilişkilendirilmiştir.

Tüm bu gelişmelere ek olarak, Gelirler Genel Müdürlüğü mükelleflere daha uygun mali çerçeve sunmak ve genel uyum düzeylerini ve vergi tahsil düzeyini artırmak, mükellefler üzerindeki idari yükü ve hükümet masraflarını azaltmak böylece vergi idaresinin fonksiyonel bir yapıyı kavuşturulmasını sağlamak amacıyla üç yıllık (1 Ocak 2002–31 Aralık 2004) bir plan dahilinde Vergi Strateji Belgesi hazırlamıştır.

Vergi Strateji Belgesinde öngörülenlerden şu ana kadar aşağıdakiler gerçekleştirilmiştir:

- 6 Haziran 2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu 12 Haziran 2002 tarih ve 24783 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu kanunla, önemli ölçüde AB ÖTV mevzuatına uyum sağlanmış, diğer yandan çeşitli vergi, fon, pay adı altındaki 16 çeşit yük kaldırılarak sistem basitleştirilmiştir.
- KDV oranlarının basitleştirilmesi ve Avrupa Birliğinde olduğu gibi azami 3 oranlı bir sisteme geçiş amacıyla, % 26 ve % 40 şeklindeki KDV oranları 17 Temmuz 2002 tarih ve 2002/4480 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ağustos 2002 tarihinden geçerli olmak üzere kaldırılmıştır.
- Vergi idaresinin fonksiyonel yapıya uygun şekilde yeniden örgütlendirilmesi için fonksiyonel alanlara göre yeterli sayıda uzmanlık kadroları oluşturulmasına ilişkin düzenlemeler, 12 Haziran 2002 tarih ve 4761 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 9. maddesi ile yerine getirilmiştir.
- 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile;
 - Vergisi daha önce ödenmiş bazı gelirlerin beyanı ile ilgili sınır, günün ekonomik koşullarına uygun hale getirilerek gereksiz formaliteler kaldırılmıştır.
 - Basit usule tabi mükellefler (küçük ölçekli işletmeler) KDV’den muaf tutulmak suretiyle idari formalite azaltılmıştır.
 - Finansal kiralama konusunda uluslararası muhasebe standartlarına uygun düzenlemeler yapılmıştır.
 - Ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde bazı harcamaların vergiden indirimine ilişkin sistem daha uygulanabilir bir yapıya kavuşturulmuştur.
 - Yatırımlara uygulanan teşviklerin uygulaması basitleştirilmiş, aynı zamanda AB devlet yardımları kurallarına da daha uyumlu hale getirilmiştir.
 - Vergi tarifesi yeniden düzenlenmiştir.
 - Kurum kazançları üzerindeki azami vergi yükü, gelir vergisi azami oranının 5 puan üstünü (% 50) geçmemesi hükmü getirilerek, toplam % 65’e varan kurumlar vergi yükü % 45’e indirilmiştir.

Vergilendirme alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler ve Türkiye’nin Vergi Stratejisi Belgesi çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.10’da sunulmaktadır.

Tablo 6.10: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Vergilendirme)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Öncelikler ve mevzuat uyumu çerçevesinde	
Alkollü içkilerin alkol derecesine göre vergilendirilmesi için gerekli mevzuatın hazırlanmasında proje kapsamında Maliye Bakanlığına eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanması	2005

Tablo 6.10: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Vergilendirme) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Vergi antreposu sistemi ve vergi erteleme düzenlemelerinin uygulanmaya başlanması için Maliye Bakanlığına eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanması	2005
Katma değer vergisinde idari işbirliği alanında diğer Üye Devletlerle bağlantılardan asıl sorumlu bir merkezi irtibat bürosu kurulması ve yetkili otoritenin tayini için çalışmalar yapılması	Müzakere sürecinde belirlenecektir
Karşılıklı yardımlaşma ve idari işbirliğinin gerektirdiği bilgisayar sistemlerinin kurulması çalışmaları yapılması	Müzakere sürecinde belirlenecektir
Vergi Strateji Belgesi çerçevesinde	
Kurumlar vergisi alanında; faiz gelir ve giderlerinin endekslenmesi	2003-2004
Gelir vergisi alanında; mali araçlar üzerindeki vergi yükünün uyumlaştırılması, finansal araçların vergilendirilmesi, nominal faizdeki vergilemenin daha rasyonel hale getirilmesi	2003-2004
Ekonomik olayların vergi kimlik numarası altında izlenmesi için vergi kimlik numarası uygulamasının yaygınlaştırılmasına devam edilmesi	2003-2004
Vergi dairelerinin hepsinin tam otomasyona geçirilmesi, bu kapsamda VEDOP-II projesinin hayata geçirilmesi	2003-2004
Etkin ve kurumsallaşmış bir denetim ve merkezi ve yerel denetimin etkin bir şekilde yapılması için koordinasyon birimi tesis edilmesi, risk analiz metodlarının kullanımı, koordine edilmiş yıllık denetim planı hazırlanması, riskli mükellef ve alanları seçen ve ön bilgisayar denetiminden geçiren programlar oluşturulması	2003-2004
İç denetimin geliştirilmesi	2003-2004
Büyük mükellef hizmetlerinin iyileştirilmesi	2003-2004
Elektronik muhasebe ve beyanname uygulamasına geçilmesi	2003-2004
Vergi borcunu izleme sisteminin analitik hale getirilmesi	2003-2004
Mükellef hizmetlerinin iyileştirilmesi ve vergi uyumunu artıracak projelere ağırlık verilmesi	2003-2004

11- EKONOMİK VE PARASAL BİRLİK

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Ekonomik ve Parasal Birlik alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıdır. Maliye Bakanlığı ise Türk Kamu Maliyesi İstatistiklerinin Avrupa Topluluğu Ulusal ve Bölgesel Hesaplar Sistemi (ESA 95) Kurallarıyla uyumlu hale getirilmesinden sorumludur.

Ekonomik ve Parasal Birlik alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken öncelikler daha çok mevzuat uyumu konusundadır ve iki öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler mevcuttur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Bağımsızlığının Güçlendirilmesi: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, 1211 sayılı Kanunu değiştiren 4651 sayılı Kanunla Merkez Bankasının mevcut bağımsız yapısını kurumsal, bireysel, işlevsel ve mali açıdan daha da güçlü kılmaya yönelik değişiklikler yapılmıştır.

Türk Kamu Maliyesi İstatistiklerinin Avrupa Topluluğu Ulusal ve Bölgesel Hesaplar Sistemi (ESA 95) Kurallarıyla Tam Uyumlu Hale Getirilmesi: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Maliye Bakanlığının üzerinde çalıştığı, Kamu Mali Yönetimi ve Devlet Muhasebesi Reform Programı önemli bir gelişmedir. Söz konusu reform programı kapsamında, Kamu Mali Yönetimi ve Mali Kontrol Kanun Taslağı ve tüm genel devlet sektörü için uluslararası kabul görmüş muhasebe ve raporlama standartlarını içeren bir Devlet Muhasebesi Genel Yönetmeliğı Taslağı hazırlanmıştır. Bu düzenlemeler sonuçlandırıldıktan sonra, Maliye Bakanlığı, devlet mali istatistiklerinin derlenmesi ve yayımlanmasından sorumlu tek birim olacaktır.

Ekonomik ve Parasal Birlik alanındaki Avrupa Birliğı mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde, bu aşamada idari ve kurumsal yapılanma takvimi öngörülmemektedir.

12- İSTATİSTİK

Türkiye’de Avrupa Birliğinin İstatistik alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Devlet İstatistik Enstitüsüdür (DİE). Ancak istatistik pek çok sektörü kapsayan bir konu olduğu için çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliğı mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

İstatistik alanında, Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerin büyük bir bölümünde, idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik önemli adımlar atılması öngörülmüştür, hatta DİE’nin hem kurumsal hem de idari kapasitesinin geliştirilmesi Türkiye’nin bu alandaki önceliklerden biridir. Ancak mevzuat uyum çalışmalarının yavaş ilerlemesinden dolayı somut gelişmeler oldukça sınırlı kalmıştır. İdari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik adımlar aşağıda belirtilen öncelikler çerçevesinde atılmıştır.

Girişimlerin Ekonomik Faaliyetlerine İlişkin İstatistikler: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak, yapısal iş istatistikleri (İstatistiksel Eş Güdüm) ve kısa dönemli istatistikler mevzuatına uyum konusunda önemli adımlar atılmıştır. 2002 Genel Sanayi ve İşyerleri Sayımı (GSİS) ile yapısal iş istatistikleri mevzuatında yer alan istatistiksel birim, sınıflama ve kriterlere uyumlu iş kayıtlarını elde edebilmek için alan uygulaması başlatılmıştır. Ön çalışma için 2001 yılı sektörel anketlere, ilgili AB mevzuatında yer alan ve mevcut anketlerde bulunmayan değişkenler ilave edilmiştir. Ayrıca mevcut 2001 yılı kısa dönemli anketlere de (imalat sanayi, maden ve taş ocakçılığı, elektrik gaz ve su sektörlerinde) ilgili AB mevzuatında yer alan değişkenler ilave edilmiştir.

Nüfus ve Demografik İstatistikler: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak Merkezi Nüfus İdare Sistemi (MERNİS) önemli bir projedir. Ocak 2003 tarihinde Türkiye genelinde uygulamaya geçen Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veri tabanının istatistik modülünün güçlendirilmesi ile nüfus ve demografik olayların güncel olarak takibi ve etkin şekilde derlenmesi sağlanacaktır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı arasında 16 Ağustos 2002 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. İlgili protokol ile bu alandaki çalışmalar, sorumlu kuruluşlar olan Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, DİE, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından yürütülecektir.

İşgücü İstatistikleri ve Ücretler, İşgücü Maliyetleri ve Kazançların Yapısı ile İlgili İstatistikler: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak somut bir adım mevcut değildir. Ancak Eurostat’ın talep ettiği konularda olmasa da, bugüne kadar Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) ile birlikte iş gücü piyasasının farklı alanlarındaki veri ihtiyacını karşılamak üzere Çocuk İşgücü Anketi, Örgün ve Yaygın Eğitim Anketi gibi bazı modüler anketler uygulanmış olması önemli bir başlangıç olarak görülebilir.

Ücretler, İşgücü Maliyetleri ve Kazançların Yapısı ile İlgili İstatistikler: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak gözlenen en önemli gelişme, Eurostat standartlarında bağımsız İşgücü Maliyeti Anketlerinin düzenli olarak uygulanmasının hedeflenmesidir. İlk bağımsız İşgücü Maliyeti Anketi, AB uyum projesi kapsamında 2003 yılında pilot anket olarak uygulanacaktır. Hazırlık çalışması olarak Eurostat standartlarında bir taslak İşgücü Maliyeti Anketi soru kağıdı geliştirilmiş ve soru kağıdının 2002 yılında Ankara ilinde iki kez ön test çalışması yapılmıştır. Ayrıca, kazanç yapısı anketleri konusunda da benzer bir çalışma mevcuttur. DİE, 1994 yılını referans alarak 1995 yılında, Eurostat Kazanç Yapısı Anketine karşılık gelen İstihdam ve Ücret Yapısı Anketini uygulamış, ancak bu çalışma çerçeve sorunları nedeniyle günümüze kadar yinelenememiştir. Enstitü, Eurostat standartlarında Kazanç Yapısı Anketlerini düzenli olarak uygulamayı hedeflemektedir. İlk Kazanç Yapısı Pilot Anketi, AB uyum projesi kapsamında 2004 yılında uygulanacaktır.

Yıllık Ekonomik Hesaplar, Dönemsel ve Çevre Hesapları, İzleme ve Kaynaklar: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak, Avrupa Topluluğu Ulusal ve Bölgesel Hesaplar Sistemine (ESA 95) uyum için çalışma grupları oluşturulmuştur. Yeni ulusal hesaplar sistemine uyum çalışmalarının önceliklerini ve kapsamını belirlemek için Eurostat uzmanlarıyla bir çalışma planı hazırlanmıştır.

Mali Hesaplar: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, finansal hesapların derlenmesi amacıyla TCMB koordinatörlüğünde, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü yetkililerinin başlattıkları ortak çalışmadır. Bu çalışma öncelikle mevcut durumun saptanması, standartların belirlenmesi ve veri ihtiyaçlarının ortaya konmasına yöneliktir. Öte taraftan, Maliye Bakanlığı tarafından tüm kayıtların ESA 95 ilkeleri ve standartları çerçevesinde ve tahakkuk esasına göre muhasebe kaydının yapılması ve muhasebe sisteminin bu esaslar çerçevesinde veri üretmesini teminen bir Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi Yönetmeliği Taslağı hazırlanmıştır. Yeni tahakkuk esaslı muhasebe sistemi ve bütçe sınıflandırmasının, konsolide bütçeye dahil birimlerinde 2004 yılında, diğer tüm genel devlet birimlerinde ise 2005 yılında uygulamaya konulması planlanmıştır. Bu çalışmalar tamamlandıktan sonra, tüm genel devlet birimlerini kapsayan devlet mali istatistikleri Maliye Bakanlığı tarafından uluslararası standartlara uygun olarak konsolide edilecektir.

Taşımacılık: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, deniz taşımacılığı ana unsurunda olmuştur. Denizcilik Müsteşarlığı Bilgi İşlem Temini, Tesisi ve Modernizasyonu Projesi ile bölge müdürlükleri ile merkez arasında bir online sistem kurulmuştur. Ancak bir takım teknik aksaklıklardan dolayı veri akışı sağlanamamaktadır. Mevcut projenin tam olarak işlevselliğe kazanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu projenin etkin bir biçimde uygulanması ile denizyolu yük ve yolcu taşımacılığına ait istatistiklerin online ortamda AB mevzuatına uyumlu olarak alınması ve dağıtılması sağlanacaktır.

Bölgesel İstatistikler: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, Bölgesel istatistikler ile ilgili olarak, Topluluğun İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (NUTS) kriterlerine uygun veri toplamasına imkan sağlayacak Türkiye Çapında İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasının Tanımlanmasına İlişkin 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 22 Eylül 2002 tarih ve 24884 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olmasıdır.

Ödemeler Dengesi: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Kanununda 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla yapılan değişiklik ile TCMB'ye, ödemeler dengesindeki gelişmeleri izlemek amacıyla bankalar dışındaki mali kuruluşlar ve kişilerden de istatistiki veri toplama yetkisi verilmiş olmasıdır. Böylece TCMB'nin ödemeler dengesi ile ilgili tabloları AB mevzuatına uyumlu olarak hazırlayıp, Eurostat'a raporlaması hedeflenmiştir ve ödemeler dengesi istatistiklerinin Eurostat tarafından belirlenen detayları da kapsayacak şekilde oluşturulması ile ilgili önemli çalışmalar yapılmıştır.

Para ve Banka İstatistikleri: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Kanununda 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla yapılan bir değişiklik ile TCMB'ye mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar dışındaki mali kuruluşlardan da istatistiki veri toplama yetkisi verilmesidir. Bu çerçevede TCMB tarafından Avrupa Merkez Bankasına ESA 95 sektör tanımlarına uygun verilerin derlenmesini sağlama ve istatistiki raporlama yükümlülüğünü yerine getirebilmesine yönelik uyum çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca, söz konusu kanun değişikliği ve 5 Şubat 2003 tarihli TCMB Bankalar Talimatı gereği ⁷⁾ parasal mali kuruluşlar (MFI) sektörünün konsolide bilançosunun AB standartlarında periyodik olarak TCMB tarafından hazırlanarak Avrupa Merkez Bankasına raporlanması

⁷⁾ Mevcut istatistik derleme sisteminde TCMB ve bankacılık sistemini kapsayan MFI tanımını AB'deki tanımlar çerçevesinde genişleterek hem Merkez Bankası hem de banka bilançolarının Avrupa Merkez Bankası tarafından istenilen standartlarda derlenmesi ihtiyacı nedeniyle ESA 95 sektör tanımları çerçevesinde bankacılık kesimi istatistiklerinde uygulanacak Kurumsal Sektör Listesi 2003 hazırlanmış ve bankalara TCMB Talimatı şeklinde gönderilmiştir.

sağlanmıştır. Tüm bu gelişmeler ışığında mevcut durumun saptanması, standartların belirlenmesi ve veri ihtiyaçlarının ortaya konması amacıyla TCMB koordinatörlüğünde, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü yetkililerinin katılımıyla ortak bir çalışma başlatılmıştır.

Hizmetler: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan en önemli adım, 2002 Genel Sanayi ve İşyerleri Sayımı ile mevzuatta yer alan istatistiki birim, sınıflama ve kriterlere uyumlu iş kayıtlarını oluşturmak için alan çalışmasının başlatılmış olmasıdır.

İstatistik alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.11’de sunulmaktadır.

Tablo 6.11: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (İstatistik)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Türkiye İstatistik Kanununun İngilizce’ye tercümesi	Haziran 2003
Veri Güvenliği ve İstatistiksel Gizlilik konusunda DİE personelinin eğitimi	Haziran 2004
Sınıflandırmaların tercüme edilmesi	2003-2004
DİE’ye yeni ekipmanların alınması ve sınıflama sunucusunun kurulması	2004
DİE’de sınıflama veri tabanının geliştirilmesi ve Türkiye şartlarına uyarlanması	2003-2005
Sınıflandırmalar konusunda DİE’ye personelinin eğitim kursları, çalışma ziyaretleri ve toplantılara katılımı	2003-2005
Sınıflandırmaların uygulanması ve sınıflandırma sunucusunun kullanılması konusunda diğer kamu kuruluşlarının eğitimi	2004-2005
Devlet İstatistik Enstitüsü bünyesinde iş kayıtları amaçlı veri tabanının kurulması	2004
Maliye Bakanlığı ve ilgili kurum/kuruluşlarla iş kayıtlarının güncelleme kapsamında online bağlantı kurulması	2004
Yapısal iş istatistikleri, kısa dönemli istatistikler, sanayi üretim istatistikleri ve demir-çelik istatistikleri ile ilgili DİE’ye danışmanlık hizmeti sağlanması	2003-2005
Yapısal iş istatistikleri, kısa dönemli istatistikler, sanayi üretim istatistikleri ve demir-çelik istatistiklerine ilişkin metodolojinin oluşturulması ve alt yapının desteklenmesi	2003-2005
Yapısal iş istatistikleri, kısa dönemli istatistikler, sanayi üretim istatistikleri ve demir-çelik istatistikleri ile ilgili DİE personelinin eğitimi, çalışma ziyaretlerine katılımı	2003-2005

Tablo 6.11: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (İstatistik) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün Nüfus İstatistikleri Daire Başkanlığının personelinin konuyla ilgili nüfus ve demografi eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	2003-2004
İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün eylem planında 2003 yılı Eylül ayında başlanması planlanan online 923 ilçe nüfus müdürlüğü çalışanlarına yeni medeni kanun dikkate alınarak veri tabanına doğru, hızlı ve mevzuata uygun verileri girmesini sağlayacak eğitimlerin verilmesi	2003-2005
MERNİS (Merkezi Nüfus İdare Sistemi) yazılımındaki değişiklikler ile ilgili 923 ilçe nüfus müdürlüğü çalışanına uygulamalı eğitim verilmesi	2003-2005
İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün eylem planında 2003 yılı Haziran ayında başlanması planlanan Genel Müdürlük merkez çalışanlarına ilçe nüfus müdürlükleri ile koordineli çalışmalarını sağlayacak eğitimlerin verilmesi	2003-2005
MERNİS projesi kapsamında istatistiki konularda araştırma, inceleme ve elde edilen verileri kullanılabilir hale getirmekten sorumlu olan İçişleri Bakanlığı Nüfus İstatistikleri Şubesinin bilgi işlem alt yapısının güçlendirilmesi	2003-2004
MERNİS projesi kapsamında mevcut veri tabanından elde edilen verilerin düzeltilmesi amacıyla alan çalışmaları yapmak suretiyle verilerin kullanılabilir hale getirilmesi	2003-2004
MERNİS veri tabanına afetlerden korunma (Disaster Recovery) sisteminin kurulması ⁸⁾ ve teknolojik gelişmelere adaptasyonunun, bakım ve onarımının sağlanması	2004-2006
923 ilçe nüfus müdürlüğünün online olarak çalışmalarına devam edebilmesi için MERNİS sisteminin işletiminin kesintisiz devamlılığının sağlanması ve bu çerçevede ayrıca online 923 ilçe nüfus müdürlüğünün bilgisayar donanımlarının bakım-onarım ve yenileme çalışmaları ile sürekliliğinin sağlanması	2003 -2006
MERNİS projesi kapsamında kullanılabilir hale getirilen verilerin ilgili kurum ve kuruluşlarca işbirliği içerisinde yayımlanmasını sağlamak	2004-2006
İnternet tabanlı Merkezi Nüfus Sisteminin kurulması	2004-2006

⁸⁾ Elektronik ortamda yürütülen nüfus işlemleri sonucunda nüfus ve demografik istatistiklerin sürekliliğinin sağlanması amacıyla merkezde bulunan ana bilgisayar sisteminin herhangi bir doğal felakette devre dışı kalması durumunda veri tabanının benzerinin bir başka yerde kurulması projesi 2003 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

Tablo 6.11: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (İstatistik) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
MERNİS yazılımının güncelleştirilmesi: 2003 yılı Mayıs ayında başlanması planlanan MERNİS veri tabanına XML tabanlı web servisleri vasıtasıyla erişimi mümkün olabilecek, işlem süresini kısaltacak yeni yazılım çalışmalarının yapılması	2003-2004
MERNİS Projesi kapsamında elde edilen nüfus ve demografik verilerin incelenmesi ve elde edilen verilerin kullanılabilir hale gelmesi için DİE'nin istatistik alt yapısının güçlendirilmesi	2003-2004
DİE'ye HİA (Hanehalkı İşgücü Anketi) alan uygulaması için gerekli olan CAPI programının eğitiminin alınması ve hazırlanması	Eylül-Aralık 2003
DİE'ye alan uygulaması için gerekli donanımın (laptop, PC, yazıcı) alınması	Kasım-Aralık 2003
DİE'nin anket için gerekli olan personel ihtiyacının karşılanması	Aralık 2003
DİE'nin ilgili birimlerindeki mevcut elemanların teknik kapasitelerini yükseltmeye yönelik gerekli eğitimlerin sağlanması	Haziran 2003-Aralık 2005
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında işgücü istatistikleri konusunda çalışacak personelin eğitimi	2004 -2005
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına işgücü istatistikleri konusunda yabancı uzman desteği sağlanması ve ilgili mevzuatın tercümesi	2004 - 2005
DİE'ye İMA (İşgücü Maliyet Anketi) ve KYA (Kazanç Yapısı Anketi) için gerekli donanımın (bilgisayar ve yazıcı) satın alınması	Ağustos - Aralık 2003
DİE'ye bünyesinde ücretler, işgücü maliyetleri ve kazançların yapısı ile ilgili istatistikler birimdeki personelin eğitimi	Haziran 2003-Aralık 2005
DİE'ye halk sağlığı istatistikleri ile ilgili danışman desteği alınması	2004-2005
Ölüm nedeni istatistiklerinin Uluslararası Hastalık Nedenleri Sınıflaması 10'a (ICD 10) göre derlenerek otomatik kodlama sistemine geçilmesine ilişkin DİE'de çalışmalar yapılması	2004-2006
Halk sağlığı istatistiklerine uyum sağlanması amacıyla Sağlık Bakanlığı bünyesinde gerekli altyapının oluşturulması, danışmanlık hizmeti alınması, personel istihdamı ve eğitimi	2004-2008
İş kazaları ve meslek hastalıkları bildiriminin Sosyal Sigortalar Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına eş zamanlı ve süratle ulaşmasını teminen bir bilgisayar yazılım programı ve teknik altyapının oluşturulması	2004

Tablo 6.11: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (İstatistik) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İstatistik bildirim sistemi ile ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü personelinin teknik eğitimi	2004-2005
DİE'nin iş kazaları ve meslek hastalıkları istatistikleri konusunda ihtiyaç duyulan verilerin derlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Sosyal Sigortalar Kurumu ile yasal işbirliği yapmasının sağlanması ve istatistik alt yapısının güçlendirilmesi	2004-2005
Avrupa Topluluğu Ulusal ve Bölgesel Hesaplar Sistemine (ESA 95) geçiş doğrultusunda DİE'nin alt yapısının güçlendirilmesi	2004-2006
DİE'ye ulusal hesaplar ile ilgili danışman desteği sağlanması	2004-2006
Yıllık ekonomik hesaplar, dönemsel ve çevre hesapları, izleme ve kaynaklar konusundaki mevzuatın uygulanması çerçevesinde gerekli personelin alımı ve eğitimi	2004-2006
Yıllık ekonomik hesaplar, dönemsel ve çevre hesapları, izleme ve kaynaklar konusundaki mevzuatın tercümesi	2004-2006
Fiyatlar konusunda DİE personelinin çalışma grupları, ulusal ve uluslararası eğitim kurslarına katılımı	2003 – 2004
DİE'de fiyatlar konusundaki ilgili birimlerin teknik altyapılarının güçlendirilmesi	2003 – 2005
Enerjinin yapısal istatistikleri ile ilgili DİE'ye danışmanlık sağlanması	2003-2005
Enerjinin kısa dönemli istatistiklerinin derlenmesi için DİE'ye danışmanlık sağlanması	2003-2005
Demiryolu taşımacılığı istatistiklerinde Türkiye-AB Mali İşbirliği kapsamında operasyonel verilerin bilgisayar ortamında izlenmesi için TCDD'de Mali Yönetim Bilgi Sisteminin (MYBS) kurulması ve bu sistem içindeki TCDD istatistik bilgi sistemi modülünün AB mevzuatına uyumlu olarak geliştirilmesi ile sistemin uygulanması konusunda çalışan personelin eğitimi	2005-2006
Hava taşımacılığı istatistikleri ile ilgili AB mevzuatına uyum için gerekli alt yapının (DHMI Bilgi İşletimi Projesi) oluşturulması	2003- 2005
DHMI'nin ilgili birimlerde hava taşımacılığı istatistikleri konusundaki AB mevzuatına uyum çalışmalarını yürüten personelin gerekli eğitimleri alması	2005
Denizcilik Müsteşarlığının deniz taşımacılığı istatistiklerinin toplanması ve dağıtılmasına ilişkin alt yapısının güçlendirilmesi ve geliştirilmesi	2004-2006

Tablo 6.11: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (İstatistik) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Deniz taşımacılığı istatistikleri konusunda çalışan Denizcilik Müsteşarlığı personelinin eğitimi	2003-2006
DİE ile Kültür ve Turizm Bakanlığında çalışan anketörlerin eğitimi	2004-2005
Üye devletler arasında yapılan ticaret sisteminin (INTRASTAT) uygulanmasına ilişkin tüm mevzuatın ve el kitaplarının tercüme edilmesi ⁹⁾	Üyelik sonrası
İlgili birimlerce iş kayıt sisteminin tamamlanması	Üyelik sonrası
Tüm ithalatçı/ ihracatçıların ve ilgili tüm kuruluşların eğitilmesi ve eğitim materyallerinin hazırlanması	Üyelik sonrası
Intrastat formlarının elektronik olarak toplanması amacıyla gerekli sistemlerin kurulması	Üyelik sonrası
Intrastat verilerinin işlenmesi amacıyla veri tabanı kurulması	Üyelik sonrası
DİE'nin arazi kullanımına ilişkin veri tabanının alan örnekleme ile oluşturulması	2005
DİE'ye arazi kullanımı istatistikleri metodolojisi ile ilgili danışmanlık alınması ve ilgili personelin eğitimi	2005
DİE'de tarım istatistikleri ile ilgili kayıt sisteminin oluşturulması ve tarım istatistikleri alt yapısının desteklenmesi	2003-2005
DİE'ye tarım istatistikleri ile ilgili danışmanlık alınması	2003-2005
DİE'de tarım istatistikleri ile ilgili personelin eğitimi ve çalışma ziyaretlerine katılımı	2003-2005
DİE'de bölgesel veri tabanının kurulması	2004-2005
DİE bünyesindeki Bölgesel İstatistik Birimi için teknik alt yapının oluşturulması	2003-2004
DİE bünyesindeki Bölgesel İstatistik Birimi çalışanlarının eğitimlere ve çalışma ziyaretlerine katılımı	2004-2005
Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasına finansal hesapların oluşturulmasında eğitim desteği alınması	2005-2006

⁹⁾ Intrastat, üyelikle yürürlüğe girecek bir sistemdir. Sistem devreye girmeden önce uygulanacak olan Intrastat pilot projesinin ne zaman uygulanacağına Eurostat karar vermektedir. Tüm yapılacak çalışmalar bu tarihten sonra yürürlüğe girecektir

Tablo 6.11: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (İstatistik) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Hazine Müsteşarlığı tarafından mali tabloların, hesap planının ve istatistiki tabloların AB'nin ilgili mevzuatına uygun olarak oluşturulması	2003
DİE'nin idari ve teknik kapasitenin geliştirilmesi amacıyla personelinin yerel kurslara, yabancı dil kurslarına, yurt dışı eğitimlere ve çalışma ziyaretlerine katılımının sağlanması	2003-2005
DİE personelinin Eurostat'da staj yapmasının sağlanması	2003-2005
DİE'nin istatistik alt yapısının desteklenmesi	2003-2005
DİE bilgi işlem alt yapısının desteklenmesi	2003-2005
DİE'ye bilgi ve iletişim teknolojisi sistemine ilişkin olarak danışman desteği sağlanması ve ilgili personelinin eğitimi	2003-2005

13- SOSYAL POLİTİKA VE İSTİHDAM

Türkiye'de Avrupa Birliğinin Sosyal Politika ve İstihdam alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığıdır. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ilgili oldukları konular çerçevesinde bu alandaki Avrupa Birliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur.

Sosyal Politika ve İstihdam alanında Türkiye'nin uyum sağlaması gereken önceliklerinden aşağıda belirtilenlerde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler vardır. Ancak bu alanda idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan adımlar daha çok Türkiye'nin çeşitli Topluluk programlarına katılımı çerçevesindedir.

AB Mevzuatının Türk İş Hukukuna Yansıtılması: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak atılan adımların başında, iş sağlığı ve güvenliği altında yer alan 2062/94 ve 1643/95 sayılı Konsey Tüzüklerinde dile getirilen Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansına gözlemci olarak katılımın sağlanması yer almaktadır. Buna ek olarak, 319/95 sayılı Komisyon Kararında yer verilen Kıdemli İş Müfettişleri Komitesine de gözlemci olarak katılım sağlanmasına çalışılmaktadır.

Ayrıca 2002 yılı İlerleme Raporu ve Strateji Belgesinde yer alan "sosyal tarafların idari kapasitesinin artırılması çalışmalarına" yönelik olarak, 2002 yılından itibaren Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığınca, Haziran-Eylül ayları hariç düzenli bir şekilde işçi ve işveren kesimi temsilcileri ile "sosyal diyalog" toplantıları yapılmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye, 21 Şubat 2003 tarih ve 25027 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulunun 2003 / 5224 sayılı Kararıyla, AB'nin sosyal politika programlarından olan Cinsiyet Eşitliği Topluluk Programına katılmış bulunmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığı eliyle yürütülecek olan Cinsiyet Eşitliği Topluluk Programı çerçevesinde, Mart 2003 tarihinden itibaren ilgili tüm taraflarla her ay düzenli seminerler yapılmaya başlanmıştır. Bu toplantılar ve buna dayalı olarak yapılan araştırmaların sonuçları daha sonra yayınlanacak ve 2004 yılı Sonbaharında Bratislava'da uluslararası bir platformda tartışılacaktır.

Bir diğer gelişme de, Türkiye'nin 2000/750/EC sayılı Konsey Kararı çerçevesinde başlatılan Ayrımcılıkla Mücadele alanındaki Topluluk Programına katılmasıdır. Türkiye 1 Haziran 2003 tarihinden itibaren Ayrımcılıkla Mücadele alanındaki Topluluk Programına dahil olmuştur. Bu Programın yürütülmesinden de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığı sorumludur.

Halk Sağlığı Alanındaki AB Mevzuatına Uyum ve Halk Sağlığı Eylem Programına Katılım: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, 1786/2002/EC sayılı Konsey Kararı çerçevesinde başlatılan Halk Sağlığı Eylem Programına Türkiye'nin katılmasıdır. AB'nin halk sağlığı alanındaki politika ve uygulamalarını izlemek ve entegrasyonu sağlamak için 2003-2008 yıllarını kapsayan Programa ülkemizin katılımına dair Mutabakat Zaptı 19 Mart 2003 tarih ve 25053 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sosyal Koruma ve Sosyal Katılımın Gerçekleştirilmesi: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Türkiye'nin 50/2002/EC sayılı Konsey Kararı ile başlatılan Sosyal Dışlanma ile Mücadele konulu Topluluk Eylem Programına katılımı sağlanmıştır. İlgili Mutabakat Zaptı 25 Kasım 2002 tarihinde imzalanmış, Bakanlar Kurulunun 3 Şubat 2003 tarihli Kararıyla kabul edilmiş ve 21 Şubat 2003 tarih ve 25027 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Ayrıca, 93/417/EEC ve 91/544/EEC sayılı Komisyon Kararları ile ele alınan Yaşlılara İlişkin İrtibat Grubu çalışmalarına gözlemci statüsü ile katılma olanakları araştırılmaktadır.

Avrupa İstihdam Stratejisi ile Uyumlu Bir Ulusal İstihdam Planının Oluşturulması: Bu öncelik çerçevesinde idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, istihdam alanında teşvik önlemleri ve Avrupa istihdam stratejisinin geliştirilmesi için 1145/2002/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Kararı çerçevesinde başlatılan İstihdam Alanında Teşvik Tedbirleri konulu Topluluk Programına katılım sağlanmıştır. İlgili Mutabakat Zaptı 25 Kasım 2002 tarihinde imzalanmış 3 Şubat 2003 tarih ve 2003/5224 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanarak 21 Şubat 2003 tarih ve 25027 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

Sosyal Politika ve İstihdam alanındaki Avrupa Birliği mevzuatına uyum ve uygulanmasına yönelik olarak belirlenen öncelikler çerçevesinde gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi Tablo 6.12'de sunulmaktadır.

Tablo 6.12: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Sosyal Politika ve İstihdam)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı(ÇSGB), Çalışma Genel Müdürlüğüne 10 yeni personel alımı ve altyapının güçlendirilmesi	2004-2005
Çalışma Genel Müdürlüğüne teknik ekipman alımı	2004-2005
ÇSGB'de ilgili öncelikler çerçevesinde mevzuat uyumlaştırma komisyonlarının oluşturulması	2004
Mevzuat uyumlaştırma komisyonları üyelerinin mevzuat uyumu konusunda eğitimi	2004-2005
ÇSGB'nin idari kapasitesini arttırmak üzere 100 yeni müfettiş ile bölge ve mobil laboratuvarlar için 15 personelin alınması	2004-2005
ÇSGB'de çalışan 700 müfettişin eğitimi	2004-2005
Uyumlaştırılan İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatının uygulanmasını ve izlenmesini teminen iş sağlığı ve güvenliği bölge ve mobil laboratuvarlarının yaygınlaştırılması	2004-2005
İş sağlığı ve güvenliği, sosyal diyalog ve kadın-erkek eşitliği öncelikleri kapsamında uyumlaştırılmış mevzuat hakkında sosyal tarafların eğitimi	2004-2005

Tablo 6.12: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Sosyal Politika ve İstihdam) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Seyir Halindeki Gemilerde Daha İyi Tıbbi Hizmet Verilmesi İçin Gerekli Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Hakkında Yönetmeliğin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için Sağlık Bakanlığı bünyesinde bölge tele sağlık servisleri ile bunlara bağlı tele sağlık servislerinin kurulması	2005, IV. çeyrek
Tele sağlık servislerinde istihdam edilmek üzere personel alımı	2005, IV. çeyrek
Tele sağlık servislerinde görev yapacak personelin eğitimi	2005, IV. çeyrek
Tele sağlık servislerinin hizmet verebilecek nitelikte ekipman ile donatılması	2005, IV. çeyrek
Gemi adamlarının tıbbi ve acil önlemlerde ilgili temel eğitim standartlarını belirleyecek eğiticilerin eğitimi ve deneticilerin eğitimi ile ilgili kurumsal düzenlemeler	2005, IV. çeyrek
ÇSGB’de “sosyal diyalog” önceliği konusunda çalışan personelin eğitimi	2004-2005
Cinsiyet eşitliği ile ilgili Topluluk Programına katılım ve uygulamanın etkinleşmesi için kurumsal yapının güçlendirilmesi	2003-2006
Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün kurumsal ve yasal temelini güçlendirilmesi	2004
Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünde hukuk biriminin oluşturulması	2004
ÇSGB’de Çalışma Genel Müdürlüğü’ne Eşitlik Kurulunun nüvesini oluşturmak üzere 10 yeni personelin alımı	2005
Ayrımcılıkla Mücadele Topluluk Programına Katılım	2003 – 2006
Sağlık Bakanlığında, bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıkların gözetimi ve kontrolü sisteminin güçlendirilmesi ve AB ağına katılım için gerekli kurumsal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi, eğitim ve tercüme ihtiyaçlarının karşılanması	2004-2006
AB Yeni Halk Sağlığı Eylem Programına (2003 – 2008) katılım sağlanması	2004-2005
Sosyal güvenlik sisteminin yeniden yapılandırılması sonucu uygulanacak sosyal sigorta programlarının yürütümü için SSK, BAĞ- KUR ve T.C. Emekli Sandığına yeni personel alınması ve personelin eğitimi	2004-2005
Bütünleştirilmiş sosyal güvenlik alt yapısının otomasyona olanak sağlayacak şekilde güçlendirilmesi	2005
Sosyal Dışlanmayla Mücadele konulu Topluluk Programına katılım	2003 - 2005
Sosyal hizmet ve yardımlar alanında kurumsal yapının güçlendirilmesi (SHÇEK, SYDTF, DİE)	2001 - 2006

Tablo 6.12: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Sosyal Politika ve İstihdam) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Türkiye İş Kurumunun alt yapı ihtiyaçlarının karşılanması	2003 – 2004 - 2005
Türkiye İş Kurumuna alınan personelin eğitimi	2003 – 2004 - 20005
20 Kasım 1997 tarih ve Nr: SN 300 / 97 yayın numaralı Lüksemburg Avrupa Konseyi; “Olağanüstü İstihdam Kongresinin ortaya koyduğu, Ortak İstihdam Rehberi ve Ulusal İstihdam Eylem Planları” stratejisi kapsamında Aktif İstihdam Tedbirleri Projesinin yürütülmesi ve “Ortak Değerlendirme Belgesi”nin hazırlanması - Ortak Değerlendirme Belgesi üzerinde çalışacak Komisyon uzmanları ile Türk uzmanların belirlenmesi - Projenin “Kurumsal Yapılanma Bölümü” için “Personel Stratejisinin” belirlenmesi - Projenin “Kurumsal Yapılanma “ bölümünde yer alan faaliyetlerin teknik danışmanlık firması desteği ile yürütümü - Projenin “İŞKUR Ofislerinin Modernizasyonu” bölümü faaliyetlerinin yürütümü - Projenin “Aktif İstihdam Tedbirleri” bölümünde yer alan faaliyetlerin teknik danışmanlık firması ve MFİB desteği ile yürütümü - Ortak Değerlendirme Belgesinin Komisyonca imzalanması için gerekli prosedürün başlatılması - Ortak Değerlendirme Belgesinin Komisyonca imzalanması	2003 – 2004 - 2005 Temmuz 2003 Mayıs 2003 Ekim 2003-Kasım 2005 Kasım 2003-Ekim 2005 Mart 2004-Kasım 2005 Nisan 2004 Mayıs 2004
ÇSGB AB Daire Başkanlığının AB Genel Müdürlüğü şeklinde yeniden yapılandırılması, 30 yeni personel alınması ve personelin eğitimi	2003-2004

14- ENERJİ

Türkiye’de Avrupa Birliğinin enerji alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Sanayi ve Ticaret Bakanlığıdır.

Enerji alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerin tamamında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Enerji İç Pazarına Uyumun Tam Olarak Sağlanması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kurulmuştur. Kurulun Başkan ve üyeleri 2 Kasım 2001 tarih ve 24571 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulunun 2001/3168 sayılı Kararı ile atanmış, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 19 Kasım 2001 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Ayrıca, enerji kuruluşlarının yeniden yapılandırılması çalışmaları çerçevesinde, Türkiye Elektrik Kurumu 12 Ağustos 1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararname ile Türkiye Elektrik Üretim AŞ (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ) olarak ikiye bölünmüştür. Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca 2001/2026 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi (TEAŞ); Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ), Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) ve Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Şirketi (TETAŞ) olma üzere üç ayrı şirkete ayrılmıştır.

2000 yılında TÜPRAŞ hisselerinin %31.5'i özelleştirilmiştir. 11 Ekim 2002 itibariyle, TÜPRAŞ'ın Menkul Kıymetler Borsasındaki halka açıklık oranı %34.2'ye ulaşmıştır. Şirketin 2003 yılı içinde özelleştirilmesi planlanmaktadır.

Petrol Ofisi Anonim Şirketinin (POAŞ) özelleştirilmesi, 2002 yılı Ağustos ayında tamamlanmıştır. 2003 yılı Mali İşbirliği programlaması kapsamında BOTAS'ın idari yapısını güçlendirmeye yönelik olarak, finansman ihtiyacının tamamının AB kaynaklarından karşılanacağı bir proje geliştirilmiştir.

Enerji İç Pazarı Dışında Kalan Enerji Mevzuatının Benimsenmesi İçin Bir Program Oluşturulması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak "Petrol Piyasası Kanun Taslağında", petrol piyasası ile ilgili bir düzenleme kurumunun ve petrol stoklarının yönetiminden sorumlu bir komisyonun kurulması öngörülmüştür.

Ayrıca enerji verimliliğinin artırılmasına ve bu alandaki AB müktesebatının etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik olarak uygun idari kapasitenin oluşturulması da yine bu öncelik çerçevesinde öngörülmektedir. Bir diğer husus da, Elektrik İşleri Etüd İdaresinin (EİEİ) bünyesindeki yenilenebilir enerji kaynaklarından sorumlu birimin idari kapasitesinin artırılmasıdır.

Trans Avrupa Şebekeleri (TEN) Enerji Yönlendirici İlkeleri Kapsamında Ortak Çıkarlara Hizmet Eden Projeler Olarak Sınıflandırılan Projelerin Türkiye'de Uygulanmasının Teşvik Edilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Avrupa Birliğinde enerji arzı güvenliğinin sağlanmasını ve Avrupa Enerji Pazarının rekabetçi piyasa şartlarına uygun olarak gelişmesini olanaklı kılan Trans Avrupa Enerji Şebekelerinin Geliştirilmesi projeleri kapsamında "Türkiye – Yunanistan Doğalgaz Boru Hatları Enterkoneksiyonu" ile "Yunanistan – Türkiye Elektrik Şebekesi Enterkoneksiyonu ve Türkiye Elektrik Şebekesinin Elektrik İletim Koordinasyon Birliği (UCTE – Union for the Coordination of Transmission of Electricity) Sistemine Bağlanması" projeleri bulunmaktadır.

Enerji alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.13'te belirtilmiştir.

Tablo 6.13: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Enerji)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
"Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi" başlıklı eşleştirme (twinning) projesinin uygulanması (Ref. No. TR 0202,01)	2003 – 2005
EPDK'nın AB mali kaynaklarından desteklenecek "Düzenleyici Bilgi Sistemi (DBS)" konulu projesinin uygulanması	2004 – 2006
Sınır ötesi ticarete ilişkin düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve uygulama süreçlerinin yönetilmesinde görevlendirilecek personelin eğitimi	2003 – 2005
Sınır ötesi ticaretle ilgili düzenlemeye ilişkin hazırlıkların yapılması	2003 – 2005
Kısıt yönetimiyle ilgili düzenlemeye ilişkin hazırlıkların yapılması	2003 – 2005
Petrol Piyasası Kanununun yasalaşmasıyla petrol piyasası ile ilgili bir düzenleme kurumunun ve petrol stoklarının yönetimi ile ilgili bir komisyonun kurulması	2003 - 2004

Tablo 6.13: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Enerji) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
EİE / UETM'nin (Ulusal Enerji Tasarruf Merkezi) idari kapasitesinin güçlendirilmesi	2004
EİE bünyesindeki yenilenebilir enerji kaynaklarından sorumlu birimin idari kapasitesinin artırılması	2004
Uluslararası kurumlardan enerji verimliliği yatırımları için fon sağlanması (yardım, düşük faizli kredi, v.b.)	2004 – 2005
Binaların Enerji Performans Stratejisinin oluşturulması için araştırma yapılması	2003 – 2004
Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Yapı Malzemeleri ve Enerji Performansı ile ilgili tüm işlemlerin yürütülmesi amacıyla yeniden yapılandırılması	2003 – 2004
Binaların sertifikasyon sisteminin oluşturulması	2004 – 2005
Binalarda ısı yalıtımı ile ilgili olarak denetim sisteminin belirlenmesi	2004 – 2005
Kamu personelinin eğitilmesi ve özel sektörün bilgilendirilmesi	2003 – 2005

15- SANAYİ POLİTİKALARI

Türkiye’de sanayi politikasının oluşturulmasındaki temel fonksiyonu Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, çeşitli alanlardaki mevzuatın uygulanmasındaki temel fonksiyonu ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yerine getirmektedir.

AB’ye üyelik sürecinde ülkemiz için sanayi stratejisi ve politikasının yer aldığı bir belgenin oluşturulması gerekliliğinden hareketle Türkiye Sanayi Politikası dokümanı hazırlanmış ve bu belgenin ekine öncelikli olarak ele alınacak tedbirlere ilişkin bir uygulama takvimi ilave edilmiştir.

16- KÜÇÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER

Türkiye’de Avrupa Birliğinin Küçük ve Orta Boy İşletmeler (KOBİ’ler) alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığıdır (KOSGEB).

Türkiye için AB’ye üyelik sürecinde önemli bir alan olan KOBİ alanında mevcut idari ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesine ve ihtiyaç duyulan idari ve kurumsal kapasitenin oluşturulmasına yönelik olarak bir “KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı” hazırlanmıştır.

17- BİLİM VE ARAŞTIRMA

Türkiye’de bilim ve araştırma politikalarının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumudur (TÜBİTAK)

Türkiye’nin AT Altıncı Çerçeve Programına Katılımındaki Etkinliğinin Artırılması ve Bilim ve Araştırma Faaliyetleri ile İlgili Kurum, Kuruluş ve İşletmelerin Altıncı Çerçeve Programına Katılımının Sağlanması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Altıncı Çerçeve Program için “Ulusal İrtibat Kuruluşu” olan TÜBİTAK’ın bünyesinde bir Altıncı Çerçeve Program Ulusal İrtibat Ofisi oluşturulmuştur. Ülke çapında gerekli tanıtımın yapılması, ilgili olabilecek tüm taraflara ulaşılması ve bu alanda toplumsal bir sahiplenmenin gerçekleştirilmesi faaliyetlerini sürdürmek üzere oluşturulan Ulusal İrtibat Ofisi, biri Ulusal Koordinatör olmak üzere 11 Ulusal İrtibat Noktası ile bunlara yardımcı bir destek biriminden oluşmaktadır.

18- EĞİTİM, ÖĞRETİM VE GENÇLİK

Türkiye’de Avrupa Birliğinin eğitim, staj ve gençlik mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Milli Eğitim Bakanlığı ve Ulusal Ajanstır.

Eğitim, staj ve gençlik alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerden “Ulusal Ajansın Kurulması ve Topluluk Programlarına Tam Katılımın Sağlanması” hususunda idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Ulusal Ajansın Kurulması ve Topluluk Programlarına Tam Katılımın Sağlanması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak 29 Ocak 2002 tarih ve 2002/3547 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) bünyesinde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Daire Başkanlığı adı altında “Ulusal Ajans” kurulmuştur. Ulusal Ajansa idari ve mali açıdan özerklik sağlayacak olan Kanun Tasarısı Başbakanlığa gönderilmiştir.

Eğitim, staj ve gençlik alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.14’te belirtilmiştir.

Tablo 6.14: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Eğitim, Öğretim ve Gençlik)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde mesleki yeterliliği tespit etmek üzere yeni bir Kurumun yapılandırılması çalışmalarının sonuçlandırılması	2005
Bu kurumda istihdam edilecek personelin alınması ve bu personelin eğitimi	2005
Milli Eğitim Bakanlığında görevli personelin “İstatistiksel Verilerin Kaydı” (EURYDICE) çalışmaları, diploma eki uygulaması ve öğretmen – eğitici ağı (TTNET) alanlarında eğitimlerinin tamamlanması	2003 – 2004
Ulusal Ajansta görevli personelin Topluluk Programları alanında eğitimlerinin tamamlanması	2003
Türkiye genelinde Ulusal Ajans tarafından bilgilendirme toplantılarının yapılması	2003 – 2004, I. çeyrek

19- TELEKOMÜNİKASYON VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

Türkiye’de Avrupa Birliğinin telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Ulaştırma Bakanlığı ve Telekomünikasyon Kurumudur.

Türkiye’nin bilgi toplumuna geçiş çalışmalarının hızlandırılması ve bu kapsamda bilgi teknolojileri politikalarının belirlenmesi amacıyla idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak yeni bir girişim başlatılmıştır. Bu amaçla, 58. Hükümetin Acil Eylem Planında e-Dönüşüm Türkiye Projesine yer verilmiştir. e-Dönüşüm Türkiye Projesinin üst düzeyde yönlendirilmesi ve izlenmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinden oluşan bir Danışma Kurulu oluşturulmuştur.

Türkiye’de telekomünikasyon alanındaki hızlı gelişmeye paralel olarak altyapı yatırımlarında da gelişmeler kaydedilmiştir. 1999 yılında 55.570 km olan fiber optik kablo uzunluğu, 2001 yılında 77.340 km’ye, 2002 yılında ise 81.304 km’ye çıkmıştır. Telekomünikasyon sektöründe rekabetin geliştirilerek teşvik edilmesi, bu sektörde hizmet sunmak ve / veya altyapı kurmak ve işletmek isteyen şirketlerin mevzuat doğrultusunda Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmesine (imtiyaz sözleşmesi, telekomünikasyon ruhsatı, genel izin) başlanması suretiyle sağlanmıştır.

Telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerden “Telekomünikasyon Alanında AB Mevzuatına Uyum Sağlanması” ve “Piyasaların Tam Liberalizasyona Hazırlanması” hususlarında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Telekomünikasyon Alanında AB Mevzuatına Uyum Sağlanması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak 20 Ocak 2000 tarih ve 4502 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile sektörü düzenlemekle görevli Telekomünikasyon Kurumu kurulmuştur.

Piyasaların Tam Liberalizasyona Hazırlanması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak 406 sayılı Kanunda değişiklik yapan 4673 sayılı Kanunla, Türk Telekomünikasyon A.Ş.’nin sektördeki tekel hakları 31 Aralık 2003 tarihine kadar ortadan kalkacaktır.

Bilgi Teknolojileri Altyapısının Oluşturulması: Türkiye’nin, AB aday ülkeleri için oluşturulan eAvrupa+ Eylem Planına katılımını takiben, eylem planı ile ilgili çalışmalar Başbakanlık koordinasyonunda başlatılmıştır. 27 Şubat 2003 tarihinde yayımlanan 2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle söz konusu eylem planının önceliklerini de kapsayan e-Dönüşüm Türkiye projesi hayata geçirilerek kurumsal yapı oluşturulmuştur. Projenin koordinasyonu, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi ile ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) görevlendirilmiştir. Bu görevin yerine getirilmesi amacıyla DPT bünyesinde Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. İlgili Genelgede, bilgi ve iletişim teknolojileri politikaları ve mevzuatının öncelikle Avrupa Birliği mevzuatı çerçevesinde gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi ve e-Avrupa+ kapsamında aday ülkeler için öngörülen eylem planının ülkemize uyarlanması hususları, e-Dönüşüm Türkiye Projesinin başlıca amaçları arasında yer almıştır. Bu bağlamda, Bilgi Toplumu Dairesi koordinatörlüğünde 8 çalışma grubu oluşturulmuştur; “teknik alt yapı ve bilgi güvenliği, hukuki alt yapı, e-devlet, e-ticaret, e-sağlık, eğitim ve insan kaynakları, standartlar, izleme”.

Telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.15’te belirtilmiştir.

Tablo 6.15: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Telekomünikasyon ve Bilgi Teknolojileri)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Telekomünikasyon Kurumunun kapasite yaratma ve icra kuvvetinin artırılmasına yönelik hukuki ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi	2003 – 2005
İçişleri Bakanlığı acil durum tek numarası konusunda kapasite yaratma ve icra kuvvetinin güçlendirilmesi	2003 – 2004
Acil durum tek numarasının hukuki yapısının oluşturulması	2003 – 2004
Acil durum tek numarasının kurumsal yapılanmasının güçlendirilmesi	2003 – 2004
Acil durum tek numarasını yürütecek ve geliştirecek yapının mevzuat hazırlama, gözden geçirme ve değiştirme, etkin uygulama faaliyetleri geliştirme konusunda desteklenmesi	2003 – 2004
İdari yapının güçlendirilmesi ve 112 merkezlerinin kuruluşunun sağlanması	2004
Piyasaya giriş düzenlemeleri ve yetkilendirme konusunda danışmanlık hizmeti sağlanması	2003 – 2004
Numaralandırma rejimi konusunda danışmanlık hizmeti sağlanması	2003 – 2004
Yerel ağın paylaşıma açılması, tesis paylaşımı, ortak yerleşim ve maliyetlendirme konularında danışmanlık hizmeti sağlanması	2003 – 2004
5584 sayılı Posta Kanununda, ilgili direktife uygun değişiklik doğrultusunda gerekli kurumsal yapılanmanın tamamlanması	2006, II. Çeyrek
e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında Avrupa Birliği Üyesi Devletlerin birikimlerinin paylaşılması amacıyla, politika oluşturulması, idari yapılanma ve en iyi uygulamalar konularında danışmanlık hizmeti	2005-2006
Bilgi toplumuna geçişte önemli rol oynayacak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Bilgi Toplumu Dairesinin insan kaynağı yönünden güçlendirilmesi amacıyla kurum içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve geliştirilmesi	2004
e-Dönüşüm Türkiye Projesinin alt bileşenlerinin (Teknik alt yapı ve bilgi güvenliği, hukuki alt yapı, e-devlet, e-ticaret, e-sağlık, eğitim ve insan kaynakları, standartlar, izleme) hayata geçirilebilmesi için alt yapının güçlendirilmesi	2003 – 2006

20- KÜLTÜR VE GÖRSEL – İŞİTSEL POLİTİKA

Türkiye’de Avrupa Birliğinin kültür ve görsel – işitsel politika mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Radyo ve Televizyon Üst Kuruludur (RTÜK).

Kültür ve görsel – işitsel politika alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliğinde, idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Görsel – İşıtsel Alanda AB Mevzuatına, Özellikle Sınır Tanımayan Televizyon Direktifine Uyum Sağlanması: Sınır Tanımayan Televizyon Direktifine tam uyumun sağlanabilmesi için, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu gerekli çalışmaları yürütmektedir. Ayrıca, idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü'nün yapısının re-organizasyonu çalışmalarına başlanmıştır. Çalışmaların tamamlanması, ilgili mevzuatın etkin bir şekilde uygulanmasına da katkı sağlayacaktır.

Kültür ve görsel – işitsel politika alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.16'da belirtilmiştir.

Tablo 6.16: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Kültür ve Görsel – İşıtsel Politika)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Toplum için önemli olaylar konusunda seminer düzenlenmesi	2003
Avrupa'da sayısal TV'nin gelişmesi konusunda konferans ve eğitim seminerleri düzenlenmesi	2004
Küçüklerin Korunması için Televizyon Programlarında Sınıflandırma Sisteminin Kullanımı hakkında konferans ve eğitim seminerlerinin düzenlenmesi	2003 – 2004

21- BÖLGESEL POLİTİKA VE YAPISAL ARAÇLARIN KOORDİNASYONU

Türkiye'de bölgesel politika ve yapısal araçların koordinasyonu mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığıdır.

22- ÇEVRE

Türkiye'de Avrupa Birliğinin çevre politikası alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığıdır.

AB'nin çevre politikalarına uyum sağlanması amacıyla "Türkiye'de Çevre Alanında Kapasite Geliştirilmesi Projesi" 2002 Mali İşbirliği Programlamasında kabul edilmiştir. Proje kapsamında ele alınan "çevresel bilgiye ulaşım ve idari yapının geliştirilmesi" başlığı altında ulusal veri tabanı oluşturulması ve mevcut personelin eğitimi çalışmaları yapılacaktır.

Ayrıca, çevre politikası alanında Türkiye'nin uyum sağlaması gereken önceliklerden aşağıda belirtilenlerde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Su Kalitesinin İyileştirilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, mevcut idari yapılanmanın AB ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde nasıl bir değişim göstermesi gerektiğini tespit etmek amacıyla 2001 yılında "Türkiye'de Su Çevre Direktifinin Uygulanması" konulu bir MATRA projesi geliştirilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Projenin tamamlanmasını takiben, mevcut idari yapıların güçlendirilmesi ve uygulamaya yönelik yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesini kapsayan bir proje önerisi Mali İşbirliği Programlanmasına sunulacaktır.

Atık Yönetiminin İyileştirilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, 94/62/EC, 75/442/EEC, 2000/76/EC, 99/31/EC ve 259/93/EEC sayılı AB Direktiflerinin uyumlaştırılması ve uyumlaştırılan mevzuatın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için Çevre ve Orman Bakanlığında gerekli kapasitenin oluşturulmasına yönelik bir proje teklifi (TR-302.03), 2003 yılı Mali İşbirliği Programlamasına sunulmuştur.

Hava Kalitesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Hollanda Hükümeti tarafından MATRA Programı çerçevesinde desteklenen “Dış Ortam Hava Kalitesi Tayini ve Yönetimine Dair Konsey Direktifi ile Üye Ülkelerdeki Ölçüm Ağları ve Ayrı Ayrı Ölçüm İstasyonlarından Elde Edilen Veri ve Bilgilerin Karşılıklı Değişimine Dair 97/101/EC sayılı Konsey Kararına Yönelik RSHM (Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi) Başkanlığı Kurumsal ve İşletimsel Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi” 2003 yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Ayrıca 2003 Mali İşbirliği Programlamasına, 96/62/EC sayılı Hava Kalitesi Çerçeve Direktifine uyum sağlanması ve uyum sağlanan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak idari kapasitenin geliştirilmesini de içeren “Hava Kalitesi, Kimyasallar ve Atık Yönetimi Alanında Türkiye’nin Desteklenmesi Projesi” sunulmuştur.

Endüstriyel Kirlilik ve Risk Yönetimi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Hollanda Hükümeti tarafından MATRA Programı çerçevesinde desteklenen “Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Direktifine Uyum Sağlamak İçin İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi” 2003 yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Ayrıca 2003 Mali İşbirliği Programlamasına, 2001/80/EC sayılı büyük yakma tesislerinden havaya yayılan bazı kirlenici maddelerin sınırlanması hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifinin uyumlaştırılması ve uygulanmasına yönelik olarak idari kapasitenin geliştirilmesini de içeren “Hava Kalitesi, Kimyasallar ve Atık Yönetimi Alanında Türkiye’nin Desteklenmesi Projesi” sunulmuştur.

Kimyasallar Yönetimi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, 2003 Mali İşbirliği Programlamasına 67/548/EEC, 99/45/EEC, 91/155/EEC ve 93/67/EEC sayılı AB Direktiflerinin uygulanmasına yönelik idari kapasitenin güçlendirilmesini ve hukuki düzenlemelerin yapılmasını da içeren “Hava Kalitesi, Kimyasallar ve Atık Yönetimi Alanında Türkiye’nin Desteklenmesi Projesi” sunulmuştur.

Genetik Olarak Yapısı Değişmiş Organizmalar: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi, Cartagena Biyogüvenlik Protokolünün uygulanması için ülkemizde ihtiyaç duyulan yasal, idari ve teknik yapıyı oluşturmak üzere ihtiyaçların tespitini amaçlayan “Ulusal Biyogüvenlik Çerçevelerinin Geliştirilmesi Projesi” başlatılmıştır.

Çevre alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.17’de belirtilmiştir.

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Çevre ve Orman Bakanlığının mevcut kurumsal yapısının güçlendirilmesi, bu çerçevede yeni personel alımı ve personelin eğitimi	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı laboratuvarlarının su kirliliği analizleri açısından ekipman ihtiyaçlarının belirlenmesi ve alt yapının güçlendirilmesi	2004 – 2006

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı laboratuvarlarının su kirliliği analizleri açısından ekipman ihtiyaçlarının belirlenmesi ve alt yapının güçlendirilmesi	2004 – 2006
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüklerine teknik eleman alınması ve bu elemanların eğitimi	2004 – 2006
Tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan suda nitrat kirliliği konusunda Çevre ve Orman Bakanlığının mevcut kurumsal yapısının güçlendirilmesi ve bu çerçevede eğitimcilerin eğitimi yöntemi ile personelin eğitimi	2004 – 2006
Nitrat kirliliği analizleri konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı laboratuvarlarının altyapısının güçlendirilmesi	2004 – 2006
Tarım ve Köyişleri Bakanlığında iyi tarımsal uygulamalar kurallarının oluşturulması	2003 – 2006
Nitrat kirliliği konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüğündeki teknik elemanların eğitimi (öncelikle eğitimcilerin eğitimi ve sonra tüm il müdürlüklerine eğitim verilmesi)	2004 – 2006
Su Çerçeve Direktifinin uygulanabilmesi için Çevre ve Orman Bakanlığının mevcut kurumsal yapısının güçlendirilmesi (ofis, laboratuvar gibi) ve bu çerçevede teknik ve idari personel alımı ve eğitimi	2003 – 2006
Su kirliliği analizleri konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı laboratuvarlarının alt yapısının güçlendirilmesi	2003 – 2005
Su Çerçeve Direktifi ile ilgili olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüklerindeki teknik elemanların eğitimi	2003 – 2005
Kentsel atıksu arıtımı konusunda Çevre ve Orman Bakanlığının mevcut kurumsal yapısının güçlendirilmesi (teçhizat, ofis, laboratuvar gibi) ve bu çerçevede personel alımı ve eğitimi	2004 – 2006
Sağlık Bakanlığı merkez kadro, RSHM çalışanları ve İl Sağlık Müdürlükleri düzeyinde içme ve kullanma suyu kalitesi konusunda görev yapacak elemanların mevzuat ve uygulama konusunda eğitimi	2004 – 2006
RHSM ve Halk Sağlığı Laboratuvarının teknik donanım eksikliklerinin giderilmesi ve güçlendirilmesi	2004 – 2006
İçme ve kullanma suyu kalitesi konusunda RSHM ve Halk Sağlığı Laboratuvarları çalışanlarına, bir Üye Devletin akredite olmuş laboratuvarından teknik destek ve eğitim sağlanması	2004 – 2006

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İletişim ve bilgi değişimi için veri ağı sisteminin kurulması	2004 – 2006
İnsani tüketim amaçlı kullanım sularıyla ilgili diğer otoritelerle işbirliğinin ve koordinasyonun sağlanması	2004 – 2006
İnsani tüketim amaçlı kullanım suyunun kalitesiyle ilgili risk noktalarının tespiti ve iyileştirme çalışmalarının yapılması	2004 – 2006
Üretici ve tüketicilerin eğitimi	2004 – 2006
İnsani tüketim amaçlı kullanım sularının örnek alımı ve analizine ilişkin ulusal protokolün geliştirilmesi ve uygulanması	2004 – 2006
İçme ve kullanma sularına yönelik oluşabilecek tehditlerin giderilmesine yönelik ulusal müdahale stratejisinin oluşturulması ve uygulanması	2004 – 2006
Sağlık Bakanlığı merkez kadro, RSHM çalışanları, İl Sağlık Müdürlükleri ve halk sağlığı laboratuvarları düzeyinde halk sağlığı yüzme suyu kalitesine ilişkin olarak görev yapacak elemanların mevzuat uyum ve uygulama konusunda eğitimi	2004 – 2006
Direktifle uyumlu taslakta öngörülecek parametrelerin analizine yönelik laboratuvar teknik alt yapısının güçlendirilmesi	2004 – 2006
Yüzme suyu kalitesi konusunda çalışan RSHM Başkanlığı ve halk sağlığı laboratuvarlarına bir Üye Devletin akredite olmuş laboratuvarından teknik destek ve eğitiminin sağlanması	2004 – 2006
Yüzme sularıyla ilgili diğer otoritelerle işbirliğinin ve koordinasyonun sağlanması	2004 – 2006
Türkiye’de yüzme suyuna yönelik olarak numune alma / izleme noktalarının hangi kriterlere göre belirleneceğinin tespiti	2004 – 2006
Örnek alma metotları hususunda AB normları ile uyumlu bir ulusal rehberin yayımlanması ve bu konuda numune alan ve analizi yapan personelin eğitimi	2004 – 2006
Yüzme sularında halk sağlığını tehdit edebilecek durumların giderilebilmesine yönelik ulusal müdahale stratejisinin oluşturulması	2004 – 2006
Atık yönetiminin etkinleştirilmesi ile ilgili olarak yerel otoritelerin (belediyeler) finansman ve teknik açıdan güçlendirilmesi, yerel otoritelerde entegre atık yönetiminden sorumlu birimin oluşturularak personelin bu konuda eğitilmesi	2004’ten itibaren sürekli

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Atık miktarı, ara depolanması, bertaraf edilmesi gibi konularda bilgiye erişimin sağlanması için ağ (network) kurulması	2004'ten itibaren sürekli
Atık minimizasyonu için ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması ve geri kazanım sistemlerinin güçlendirilmesi	2004 – 2006
Geri kazanım ve bertaraf tesislerine lisans verme işlemlerinin alt yapısının güçlendirilmesi, Çevre ve Orman Bakanlığına personel alımı ve bu konuda çalışan personelin eğitimcilerin eğitimi metodu ile eğitilmesi	2004 – 2006
Tehlikeli atık envanter sisteminin güçlendirilmesi ve teknoloji transferi için ağ kurulması	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı ve yerel otorite (belediyeler) personelinin tehlikeli atıkların yönetimi konusunda eğitilmesi	2004 – 2006
Sanayicilerin tehlikeli atıkların yönetimi konusunda eğitilmesi	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından ambalaj atıkları için ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması	2004'ten itibaren sürekli
Özel atık envanter sisteminin güçlendirilmesi ve teknoloji transferi için ağ kurulması	2004 – 2006
Hava kalitesi ile ilgili olarak ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde yetkili otoritenin tayini	2006
Hava kalitesi ile ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığının teknik ve idari anlamda güçlendirilmesi	2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından hava kalitesi izleme istasyon ağının ve ölçüm kalite sisteminin oluşturulması, laboratuvar altyapısının geliştirilmesi	2006'dan sonra
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından bütün farklı alanlarda (izleme ve modelleme dahil) hava kalitesi değerlendirmesi yapılması, envanter çıkarılması	2010
Hava kalitesinin sağlanmadığı alanlarda Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından hava kalitesini iyileştirecek planların hazırlanması	2010
Hava kalitesinin iyileştirilmesi için planların uygulanması	2010
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından sera gazları, kirleticilerin sınır ötesi taşınması gibi konularda izleme sistemlerinin kurulması	2010
Hava kalitesi konusunda görev yapacak elemanların mevzuat ve teknik konularda eğitimi	2004 – 2010

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Ülkemizde dizel yakıt kalitesinin iyileştirilmesi	2007
Ülkemizde benzin kalitesinin iyileştirilmesi	2007
Otomobiller dışında kullanılan akaryakıt kalitesinin iyileştirilmesi	TÜPRAŞ'ın yatırımlarına gereksinim göstermektedir.
Sağlık Bakanlığı merkez kadro, RSHM çalışanları ve İl Sağlık Müdürlükleri düzeyinde hava kalitesi konusunda görev yapacak elemanların mevzuat uyum ve uygulaması konusunda eğitimi	2004 – 2006
Hava kalitesi izleme faaliyetlerine yönelik RSHM ve Halk Sağlığı Laboratuvar alt yapısının teknik donanım eksikliklerinin giderilmesi	2004 – 2006
Hava kalitesi konusunda halkın bilgilendirilmesine yönelik sistemin güçlendirilmesi	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından alan ilanı, izleme ve uygulamanın yönlendirilmesi konularından sorumlu bir ulusal koruma konseyi ya da komitesinin kurulması	2004, II. Çeyrek
Doğa koruma planlaması ve saha planlaması alanlarında yeni birleştirilmiş olan Orman ve Çevre Bakanlıklarının kurumsal kapasitelerinin gözden geçirilmesi	Ocak 2004
Tam bir korunan alanlar ağı (network) oluşturulması için yerel finansman, personel ve ekipman kapasitelerinin güçlendirilmesi	2005
Doğa koruma yönetimi, rehabilitasyonu ve restorasyonu ve bunun ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki etkilerinden sorumlu bütün kuruluşlar arasında bir koordinasyon mekanizmasının ve Bakanlıkta teknik alt yapının kurulması	2005
Natura 2000 alanlarının izlenmesi için bir veri tabanı sisteminin kurulması	2006
Türler için izleme veri tabanlarının oluşturulması	2006
Yeni yasanın yaptırımı için Çevre ve Orman Bakanlığının kapasitenin güçlendirilmesi	2005 – 2006
Halkın bilinçlendirilmesi ve eğitiminin artırılması	2003 – 2005
Öncelikli ihtiyaçların ve projelerin değerlendirilmesi	2004 – 2005

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
CITES türlerinin teşhis ve tanımlanmasında kullanılacak verilerin bilgisayar ortamında derlenmesi	2005
CITES belgelerinin standardizasyonu ve veri bankasının oluşturulması	2005
İlgili resmi kurumlar ve kamuya yönelik bilgi ağının oluşturulması	2005
CITES türleri için mevcut kurtarma merkezlerinin iyileştirilmesi ve yenilerinin kurulması	TR-362.03 no'lu Twinning Projesinden sonra belirlenecektir.
CITES türleri için koruma, kontrol ve izleme sistemlerinin oluşturulması	TR-362.03 no'lu Twinning Projesinden sonra belirlenecektir.
Paydaşların eğitimi ve bilgilendirme toplantıları	2003 – 2005
İlgili kurumların CITES uygulamalarına yönelik kapasitelerinin geliştirilmesi konusunda fizibilite çalışması	2005
İlgili kurumların CITES uygulamalarına yönelik kapasitelerinin geliştirilmesi	Bir önceki maddedeki çalışmanın sonucuna göre belirlenecektir.
CITES mevzuatının ulusal ve uluslararası koordinasyonunun etkin yürütülmesi için Çevre ve Orman Bakanlığı kurumsal alt yapısının desteklenmesi	2004
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından CITES ofis/ofislerinin oluşturulması	TR-362.03 no'lu Twinning Projesinden sonra belirlenecektir.
CITES sözleşmesi listelerine girmek üzere, uluslararası ticaret nedeniyle nesilleri tehlike altına giren yerli yabani hayvan ve bitki türlerin tespiti için araştırmaların desteklenmesi	2004
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından deneysel çalışmalar ve diğer bilimsel amaçlarla kullanılan hayvanların korunması için bir danışma komitesinin ve bu komiteye hizmet edecek sekreteryanın kurulması ve çalışmalarına devam etmesi	2004'ten itibaren sürekli
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından endüstri tesisleri ile ilgili olarak yetkili otoritenin tayini	2006, II. Çeyrek
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından büyük yakma tesislerinin envanterinin çıkarılması	2004 – 2006

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Büyük Yakma Tesisleri Direktifi kapsamında belirlenen emisyon sınırlamasını sağlayıcı teknolojik değişimlerin maliyet analizlerinin çıkarılması	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından teknoloji, arıtma yöntemleri gibi konularda envanter çalışmasının yapılması	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından emisyon envanterinin çıkarılması	2006'dan sonra
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından emisyon yüklerinin azaltılmasına yönelik programların oluşturulması	2006'dan sonra
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yeni teknolojilere geçiş için mali kaynakların ve zaman periyotlarının saptanması	2006'dan sonra
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından kirleticilerin sürekli ölçülmesi için ekipman ve alt yapının ve ölçüm kalite sisteminin oluşturulması	2006, II. Çeyrek
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından kapsam envanterinin çıkarılması (IPPC Direktifinde yer alan EK-1 Tesisleri)	2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Türkiye için “En İyi Teknolojilerin” belirlenmesi ve uyum gerekliliklerinin ve maliyet analizlerinin yapılması	2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından kurumsal yapı gereklilikleri analizinin yapılması ve yetki karmaşasının giderilmesi	2004 – 2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından izin usullerindeki aksaklıkların giderilmesi ve sistemin basitleştirilmesi	2006
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından teknolojik ve idari altyapı oluşturulması	2010
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından insan kaynakları konusunda kapasite artırımı	2010
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından uygulayıcı personel için uygulama kılavuzlarının hazırlanması	2010
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından sektörler için uygulama kılavuzlarının hazırlanması	2010
Ekonomik ve teknolojik olarak uygun emisyon sınırlarının uygulanması	2010
Emisyonların ölçülmesinde akreditasyonun sağlanması ve emisyon verilerinin hazırlanarak Avrupa Komisyonuna gönderilmesi	2010
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından entegre izin uygulamalarının başlatılması	2010

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından mevcut kurumsal yapının güçlendirilmesi için ÇED sürecine dahil olan ve SÇD konusunda çalışan personelin eğitimi	2003 – 2005
SÇD uygulaması yapacak diğer Bakanlık personelinin ve yerel yönetimlerin eğitimcilerin eğitimi metodu ile eğitimi	2003 – 2005
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından ÇED ve SÇD sürecinin etkinliğini arttırmak üzere sektörel rehber dokümanlarının hazırlanması	2003 – 2005
SÇD Yönetmeliğinin uygulamalarını izlemek üzere kapasitenin güçlendirilmesi	2005 – 2006
Türkiye genelindeki endüstri ve ulaşım kaynaklı (karayolları, demiryolları ve havaalanları) gürültü göstergelerinin saptanması (hesaplama ve ölçüm yöntemleri kullanılarak)	2005 – 2007
Gürültünün toplum üzerindeki etkilerini belirlemek üzere “doz-etki” tayin yöntemlerinin belirlenmesi	2005 – 2007
Gürültü haritalarının hazırlanması	2005 – 2007
Gürültü kontrolüne yönelik eylem planlarının hazırlanması	2005 – 2007
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından gürültü ölçüm kalite sisteminin oluşturulması ve teknik personel ve laboratuvar alt yapısının güçlendirilmesi	2005 – 2007
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından idari kapasitenin belirlenmesi ve Türkiye’de piyasaya arz edilen kimyasal maddeler envanterinin oluşturulması	2004
Kimyasallar veri bankasının oluşturulması	2004, IV. Çeyrek – 2005, III. Çeyrek
Kimyasallara ilişkin direktiflerin uygulanması için ilgili tüm kurumlar dikkate alınarak kurumsal yapının oluşturulması ve güçlendirilmesi	2004, IV. Çeyrek – 2005, II. Çeyrek
Kimyasallara ilişkin direktiflerinin Türkiye’de uygulanması için eylem planının oluşturulması ve uygulanması	2005, IV.Çeyrek – 2006, II. Çeyrek
Kimyasallar konusunda eğitimcilerin eğitimi ve bu çerçevede rehberlerin hazırlanması	2004, IV. Çeyrek – 2006, I. Çeyrek
Sağlık Bakanlığı merkez kadro, RSHM çalışanları ve İl Sağlık Müdürlükleri düzeyinde halk sağlığı alanında kullanılan pestisitler konusunda görev yapacak elemanların mevzuat uyumu ve uygulanması konusunda eğitimi	2004 – 2006

Tablo 6.17: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Çevre) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
RHSM ve Halk Sağlığı Laboratuvarlarının teknik donanım eksikliklerinin giderilmesi ve güçlendirilmesi	2004 – 2006
Halk Sağlığı alanında kullanılan pestisitler konusunda çalışan RHSM Başkanlığı ve Halk Sağlığı Laboratuvarlarına bir Üye Devletin akredite olmuş laboratuvarından teknik destek ve eğitimin sağlanması	2004 – 2006
Halk sağlığı alanında kullanılan pestisitlerle ilgili risk noktalarının tespiti ve iyileştirme çalışmalarının yapılması	2004 – 2006
Pestisitler konusunda üretici ve tüketicilerin eğitimi	2004 – 2006
Halk sağlığı alanında kullanılan pestisitlerin örnek alımı ve analizine ilişkin ulusal protokolün geliştirilmesi	2004 – 2006
Pestisitler konusunda çalışan laboratuvarlara teknik destek sağlanması ve laboratuvar personelinin, uygulamalara ilişkin eğitimi	2004 – 2006
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Ulusal Biyogüvenlik Komitesinin kurulması	2004
GDO'ların risk analizleri ile her hangi bir ürünün GDO içerip içermediğinin tespitine yönelik testler için Referans Laboratuvarlarının kurulması ve bu amaçla alt yapılarının oluşturulması ve personelin eğitilmesi	2004-2010

23- TÜKETİCİNİN VE TÜKETİCİ SAĞLIĞININ KORUNMASI

Türkiye’de Avrupa Birliğinin tüketicinin ve tüketici sağlığının korunması alanındaki genel mevzuatından sorumlu olan temel kuruluşlar Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığıdır. Ayrıca, görev alanları itibarıyla çeşitli kamu kurum ve kuruluşları mevzuatın uygulanmasından sorumludur.

Tüketicinin ve tüketici sağlığının korunması alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerin tamamında idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Tüketicinin Korunması Mevzuatının Uyumu ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak İstanbul, Ankara ve İzmir’de Tüketici Mahkemeleri kurulmuştur. Bu ihtisas mahkemelerinin sayısı ihtiyaca göre artırılabilir.

Ayrıca, kamuoyunun bilgilendirilmesi çalışmaları çerçevesinde tüketici örgütlerinin ve vatandaşın yeni hukuki düzenlemeler ve haklar konularında bilinç seviyelerinin artırılmasına yönelik eğitim faaliyetleri programlanmıştır.

Ürün Güvenliği: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak AB sisteminin öngördüğü piyasa gözetimi sisteminin oluşturulması çalışmaları çerçevesinde Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programına “Piyasa Gözetimi Alanında Telekomünikasyon Sektörünün Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi” ve “Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’na Yeni Yaklaşım Direktiflerinin Uygulanmasında Destek” projeleri sunulmuştur. 2004 yılında sistemin çalışmaya başlaması beklenmektedir.

Tüketicinin ve tüketici sağlığının korunması alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.18’de belirtilmiştir. Ürün güvenliğinin sağlanması kapsamında öngörülen faaliyetlere ise malların serbest dolaşımı başlığı altında yer verilmiştir.

Tablo 6.18: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Tüketicinin ve Tüketici Sağlığının Korunması)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının Kanun değişiklikleri ve idari düzenlemeler kapsamında eğitilmesi	2003
Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri üyelerinin Kanun değişiklikleri ve idari düzenlemeler kapsamında eğitilmesi	2003
Tüketicinin ve İlgili Dernek ve Vakıflarının Kanun değişiklikleri ve idari düzenlemeler kapsamında eğitilmesi	2003

24- ADALET VE İÇİŞLERİ

Türkiye’de Avrupa Birliğinin adalet ve içişleri alanında işbirliği mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığıdır.

Adalet ve içişleri alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerinden aşağıda belirtilenlerde, idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

- İltica Alanında AB Mevzuatına Uyumun Başlatılması ve İltica Alanında İdari Kapasitenin Geliştirilmesi.
- Sınır Yönetimi İle İlgili AB Mevzuatına Uyum Sağlamaya Devam Edilmesi ve Schengen Müktesebatının Uygulanması İçin Hazırlık Yapılması.
- Yasadışı Göçle Mücadeleye Yönelik Olarak AB Mevzuatının ve En İyi Uygulamaların Kabul Edilmesi ve Uygulanması.

Bu öncelikler kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak 2002 yılı Haziran ayında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının temsil edildiği İltica, Göç ve Dış Sınırlar Görev Gücü dahilinde çalışma grupları kurulmuştur. Bu çalışma grupları tarafından, uzman desteği ile gerçekleştirilen altı aylık çalışma toplantıları, çalışma ziyaretleri ve yasa tarama çalışmaları sonucunda, her üç öncelikte Türkiye’nin çalışma belgeleri oluşturulmuştur.

Ayrıca Türkiye, “Göç ve Sınır İhlalleri Konusunda Bilgi Değişim ve Paylaşım Merkezine (CIREFI) 2001 yılında katılmış olup, bu alandaki istatistiksel bilgilerin değişimine başlanmıştır.

Örgütlü Suçlar, Sahtecilik ve Yolsuzluk: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından, taşınmaz mallara ilişkin tüm hukuki ve teknik bilgiler için bilgisayar ortamında veritabanı oluşturulmasına yönelik olarak “Tapu Kadastro Bilgi Sistemi” kurulması çalışmalarına başlanmıştır. Söz konusu sistemin kurulmasının tamamlanması yönündeki çalışmalar devam etmektedir.

Yargının İşlevselliği ve Kapasitesinin Artırılması Suretiyle Etkin Bir Yargı Sisteminin Tesis Edilmesi: Bu öncelikler kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesi amacıyla adalet hizmetlerinin hızlı, güvenilir, etkin ve ekonomik olarak yürütülmesi için gerekli olan modern teknolojik alt yapının kurulması amacıyla Adalet Bakanlığı 2000 yılında Ulusal Yargı Ağı Projesini başlatmıştır. Projenin birinci aşaması olan merkezi birimlerin otomasyonu 2002 yılı sonunda tamamlanmış olup, ikinci aşaması olan taşra birimlerinin otomasyonunun 2004 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanmıştır.

Adalet ve içişleri alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.19’da belirtilmiştir.

Tablo 6.19: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Adalet ve İçişleri)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İltica konusunda toplumsal bilincin artırılması ve uygulamada somut adımlar atılması için AB mevzuatı ve uygulamaları ile ilgili bilgi ve bilinçlendirme programları geliştirilmesi	2005
İltica konusunda personelin eğitim ihtiyaçlarının tanımlanması ve eğitim programlarının geliştirilmesi	2004
Tüm kolluk birimleri personelinin iltica konusunda düzenli eğitimine ilişkin Eğitim Merkezlerinin tesis edilmesi	2004 – 2005
Mülteci Hukuku ile ilgili seminerler düzenlenmesi	2003 – 2005
İltica alanındaki stratejinin geliştirilmesi ve stratejide rol alan kurumların güçlendirilmesi	
İçişleri Bakanlığı bünyesinde mülteci statüsünün tespitine ilişkin karar vermede merkezi ve tek yetkili bir ihtisas kurumu kurulması ve operasyon kapasitesinin geliştirilmesi için mevzuat, teşkilatlanma, idari yapı ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanması	2004 – 2005
Coğrafi sınırlama kaldırıldığı takdirde mülteci sayısında beklenebilecek artış miktarı, kurulması gereken mülteci misafirhanesi, barınma merkezleri ve kabul merkezlerinin yer ve maliyetlerinin tespitine yönelik araştırma yapılması	2004 – 2005
Mülteci misafirhanelerinin ve mülteci barındırma merkezlerinin kurulması	2004 – 2005
Sığınmacı kabul merkezlerinin kurulması	2004 – 2005
Mülteci-Sığınmacı menşe ülke bilgi veritabanının güçlendirilmesi	2003 – 2005
Mültecilere sağlanan sosyal destek mekanizmalarının (öğrenim, çalışma, sağlık ve tercüman imkanlarının) geliştirilmesi	2003 – 2005
Hassas ve incinebilecek durumda olanlara sağlanan sosyal destek sisteminin güçlendirilmesi	2003 – 2005
Personel (Psiko-sosyal destek verecek uzman personel, çevirmen vb.) temini ve eğitimi	2005

Tablo 6.19: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Adalet ve İçişleri) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Sınır yönetimi konusunda personelin eğitimi	2003 – 2005
Yabancı geri gönderme merkezlerinin kurulması	2004 – 2005
Askeri olmayan ve profesyonel bir sınır polisi teşkilatının kurulması için mevzuat, teşkilatlanma, idari yapı ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanması	2004 – 2005
Askeri olmayan ve profesyonel bir sınır polisi teşkilatının kurulmasına kadar, AB üye devletlerindeki en iyi uygulamalar çerçevesinde, Jandarma Sınır Birlikleri ve Sahil Güvenlik Birimleri de dahil olmak üzere sınır yönetiminden sorumlu olan kurumların idari ve teknik yapılarının güçlendirilmesi ile personelinin eğitimi	2003 – 2005
AB Vize Negatif Listesine uyum sağlanması	2004
Sınırdaki vize itası uygulamasına son verilmesi	2005
Havaalanı Transit Vize uygulamasının başlatılması	2005
Yasadışı göç konusunda personelin eğitimi	2003 – 2004
Özellikle sektörel stratejiler ve yolsuzlukla mücadele, suç analizi, uluslararası işbirliği, ileri teknoloji suçları, uyuşturucu maddelerin yasadışı kullanımı, üretimi ve kaçakçılığı konuları akılda tutularak, organize suçlarla mücadele alanındaki mevcut stratejinin değerlendirilmesi ve bu alanda yeni ulusal strateji geliştirilmesi ve Organize Suçlarla Mücadele Eylem Planı hazırlanması	2005
Kamu kurumlarının organize suçlarla mücadele alanındaki çalışma ve yetkilerinin koordine edilmesi ve İçişleri Bakanlığı içerisinde polis ve jandarmanın organize suçlarla mücadele alanındaki işbirliğinin geliştirilmesi	2005
Kanun uygulayıcı birimlere ve diğer kilit personele organize suçlarla mücadele alanında uzmanlık eğitimi verilmesi	2005
Türkiye Uluslararası Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Akademisi (TADOC) içerisinde dokümantasyon ve suç araştırması merkezinin kurulması	2005
Türk Polisinin ve ilgili tüm kolluk birimlerinin EUROPOL'e uyum kapasitesinin artırılması ve AB Üye Devletlerinin organize suçlara karşı başarılı stratejilerinin benimsenmesi ve uluslararası bağlantıların yoğunlaştırılması	2005

Tablo 6.19: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Adalet ve İçişleri) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Organize suçlar konusundaki katılım öncesi paktı prensiplerinin uygulanmasının geliştirilmesi	2005
Euro sahteciliğine karşı sahte para broşürünün içeriğinin genişletilmesi suretiyle tekrar basım ve dağıtımının sağlanması	2003
Örgütlü Suçlarla Mücadelenin güçlendirilmesi amacıyla ileri teknoloji ve bilişim sistemleri alanında kurulan Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şubesinin ve bu alanda kurulacak tüm kolluk birimlerine ait birimlerin eğitim, personel ve teknik ekipman açısından desteklenmesi	2005
Örgütlü suçlarla mücadelenin güçlendirilmesi amacıyla Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının güçlendirilmesi	2005
Kriminal Polis Laboratuvarları Kimyasal İncelemeler Şube Müdürlüğü bünyesinde uyuşturucu maddelerin kimyasal profillerinin çıkarılması	2003 – 2004
Uyuşturucuyla mücadele alanındaki bilgi değişiminin artırılması için uyuşturucu maddelerin kimyasal profiline ilişkin incelemeler yapılmasını teminen gerekli idari düzenlemelerin yapılması, bu alanda teknik destek ve eğitim sağlanması	2005
Uyuşturucu ile mücadele konusunda diğer kanun uygulayıcı birimlerle işbirliğinin artırılması ve ortak soruşturma yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla işbirliği anlaşmaları ve protokoller imzalanması	2005
Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi Ulusal Odak Noktasının kendisinden istenen işlevleri tam olarak yerine getirebilmesi için güçlendirilmesi	2005
AB Uyuşturucu Stratejisi ve Eylem Planı ile uyumlu ulusal uyuşturucu stratejisinin geliştirilmesi	2005
Tüm kolluk birimleri için uyuşturucu ile mücadele alanında AB ülkeleri ile işbirliği çerçevesinde düzenlenen eğitim faaliyetlerine devam edilmesi	2005
Suçtan elde edilen gelirlere el konulması ve müsaderesine yönelik kapasitenin artırılması için çalışmalar yapılması	2005
Kara para aklamayla mücadelede merkez ve taşra birimleri dahil görevli tüm birimler için, kara para aklamayla mücadele eğitimi el kitabının geliştirilmesi	2005

Tablo 6.19: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Adalet ve İçişleri) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Kara para aklama ve diğer mali suçlarda ortak soruşturma uygulamaları için temel noktaların belirlenmesi	2005
Suçtan elde edilen gelirlerin müsaderesi tedbirlerinin uyumlaştırılması ve kara parayla mücadele alanındaki bilgi değişiminin artırılması için yabancı ülke kanun uygulayıcı birimleri ile ikili ve çok taraflı protokoller imzalanması	2005
MASAK bünyesinde kara paranın aklanmasına yönelik olarak bir veri tabanı kurulması	2005
Kara paranın aklanmasına yönelik olarak personelin eğitimi	2005
Uluslararası polis işbirliğinin yapılanmasıyla ilgili personelin eğitimlerinin sağlanması	2004 – 2005
Europol, Schengen (SIRENE) ve İnterpol haberleşme ve altyapılarının Uluslararası Haber Merkezi olarak yapılandırılması	2004
Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Biyolojik İncelemeler Şube Müdürlüğü bünyesinde DNA Bilgi bankasının kurulması	2003-2004
AB'de gerçekleştirilen uygulamalara yönelik olarak Europol, Schengen, Interpol, OLAF, ve ileride AB bünyesinde kurulacak kolluk teşkilatları ile haberleşme, bilgi değişimi ve işbirliği amaçlı olarak tüm kolluk birimlerinin iştirakiyle bir ulusal birimin (Milli Büro) oluşturulması.	2004 – 2005
İçişleri Bakanlığı, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği (AB) Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, öngörülen kanun değişikliği sonrası İçişleri Bakanlığı Teşkilat Kanununda yapılacak değişiklik sonucunda Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılacak ve bu alanda daha etkin olarak hizmet verebilecektir	2003
Kriminal uzmanlık alanlarında eğitim desteğinin sağlanması	2003 – 2005
Kamu güvenliğinin sağlanması amacıyla kolluk görevlilerinin polis işbirliği alanına yönelik ihtisaslaşma eğitimi	2003 – 2005
Başta FIEP olmak üzere AB üyesi ülkelerdeki kolluk birimlerinin AB'ye üyelik yönünde en iyi uygulamalarının incelenmesi ve bu konuda personel eğitimi	2003 – 2005
Çocuk Suçlarını Önleme Merkezinin Türkiye genelinde yaygınlaştırılması.	2005

Tablo 6.19: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Adalet ve İçişleri) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Jandarma Genel Komutanlığı, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının reorganizasyonu	2003
AB programları ve AB ülkeleriyle ikili işbirliği imkanlarından da yararlanılarak, ilgili personelin adalet ve içişleri alanında AB hukuku eğitimi.	2003 – 2005
Kaçakçılık ve organize suçlarla mücadelede yararlanılmak üzere Uzaktan Eğitim (CBT) Computer Based Training kapsamında uzaktan erişimli eğitim CD'lerinin hazırlanması ve kullanılmasının temin edilmesi	2004
Suç analizine yönelik paket analiz programlarının temini ve kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla İngiltere ve diğer AB üyesi ülkelerle işbirliğinin geliştirilmesi	2004
İki Adet Jandarma Bölge Komutanlığı Kriminal Laboratuvarları kurulması	2004 – 2006
Yeniden yüz oluşturma laboratuvarı kurulması	2006
Olay yeri inceleme birimlerinin yaygınlaştırılması	2003
Patlayıcı madde imha unsurlarının oluşturulması	2006
Jandarma Bölge Kriminal Laboratuvarları Şube Müdürlüklerinde Bölge İş İstasyonları, İl Jandarma Komutanlıklarında ise Parmak İzi Alma İstasyonları teşkil edilmesi.	2005 – 2006
Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kurulması	2005
Kişisel Verileri Koruma Yüksek Kurulu ve hizmet birimlerinin oluşturulması	2005
Kurum için gerekli personelin istihdam edilmesi (248 kişi)	2005
Ulusal Yargı Ağı Projesinin tamamlanması	2005
İlgili Kuruluşlarca Ülke çapında hukuk bilincini sağlayacak, vatandaşlar arasında basit konularda ihtilafi, ihtilaf çıkmadan önlemek üzere temel hukuk bilgilerini öğretecek, Hukuk Danışma Bürolarının kurulması ve kamu kurumlarının kendi görev alanlarında vatandaşları bilgilendirmek amacıyla el kitabı, rehber, kılavuz ve broşürler yayımlamaları	2003 – 2005

Tablo 6.19: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Adalet ve İçişleri) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Adalet Bakanlığınca hak arama özgürlüğünü uygulamada temin etmek amacıyla cezaevlerinde çok dilli rehber kitapçıklarının basım ve dağıtımının yaygınlaştırılması	2003 – 2005
Hâkim ve savcıların İnsan Hakları konusunda eğitimi	2003 – 2004
Hâkim ve savcıların AB Hukuku konusunda eğitimi	2003 – 2004
Cezaî Konularda Adli İşbirliğinin Geliştirilmesine Yönelik hâkim ve savcıların eğitimi	2003 – 2004
Yolsuzlukla Mücadele konusunda hâkim ve savcıların eğitimi	2005
İnsan Ticareti ile Mücadele konularında hâkim ve savcıların eğitimi	2003 – 2004
Uyuşturucu ve Göçmen Kaçakçılığı konularında hâkim ve savcıların eğitimi	2004
Fikrî-Sınaî Haklar Projesinin gerçekleştirilmesi	2003 – 2004
Yargının Modernizasyonu ve Cezaevi Reformu Projesi	2005

25- GÜMRÜK BİRLİĞİ

Türkiye’de Avrupa Birliğinin gümrük birliği alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Gümrük Müsteşarlığıdır.

Gümrük birliği alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerden aşağıda belirtilenlerde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Gümrük İdaresinin ve İdari Kaçakçılıkla Mücadele Kapasitesinin Artırılması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak gümrük idaresinin idari ve kaçakçılıkla mücadele kapasitesinin artırılması konusunda “Customs Blueprint” kapsamında çalışmalar yapılmaktadır.

Ayrıca merkez ve taşra teşkilatında takip edilen davalara ait kayıtların bilgisayar ortamında tutulması ve davaların merkezden kontrolünü sağlamak amacıyla Hukuk Bilgi Sistemi kurulmuş ve ilk defa 10 Haziran 2002 tarihinde İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğünde uygulanmaya başlanmıştır. Sistem bazı merkez birimleri ve başmüdürlüklerde de kurulmuş olup, yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Sahte ve taklit eşya konuları gümrük personelinin eğitim programlarına dahil edilmiştir, kaçakçılıkla mücadele konusunda teknik donanım, yazılım, personel ve eğitim programları öngörülmüştür.

Elektronik Sistemler Arasında Bağlantı: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, elektronik sistemlerin Topluluk elektronik sistemleri ile bağlantılarının sağlanabilmesi için gerekli idari kapasitenin oluşturulması ve geliştirilmesi çalışmalarına başlanmış olup bu çalışmaların Aralık 2005'te tamamlanması hedeflenmiştir.

Gümrük birliği alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.20'de belirtilmiştir.

Tablo 6.20: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Gümrük Birliği)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
AB Danışmanlarının sağlanması (2454/93 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün Topluluktaki uygulamaları hakkında)	2004 – 2005
Gümrük Müsteşarlığı merkez personelinin uygulamaları öğrenerek diğer personeli bilgilendirmesi amacıyla, yurt içinde ve AB Üyesi Devletlerde stajı	2004 – 2005
AB uygulamaları hakkında bilgilendirilen personel tarafından tüm muayene memurlarının yeni gümrük mevzuatı ve uygulamaları konusunda eğitimi	2004
AB mevzuatına uyum kapsamında sonradan kontrol ile basitleştirilmiş usuller için ve bu usullerin uygulanmasının sağlanması için gereken denetim konusunda taşra teşkilatında muhasebe sistemi ve mali kontrol konularında yetkin personelin istihdam edilmesi ve bu personele gümrük kontrollerinde muhasebe sisteminin kullanımı konusunda kapsamlı eğitim verilmesi	2005
Dahilde işleme rejiminin uygulanmasında otomasyon aracılığı ile teyit alınmasına ilişkin programın başmüdürlükler nezdinde uygulanması	2003
Ertelenmiş kontrolün daha süratli ve etkin yapılması amacıyla, iş hacminin yoğun olduğu gümrük idarelerini kapsayacak şekilde İstanbul, İzmir, Bursa gibi yerlerde bölge ofisleri kurulması ve bilgisayar destekli arşiv sistemi oluşturulması	2004 – 2005
Ertelenmiş kontrol konusunda eğitim ve AB üyesi ülkelerdeki uygulamasına ilişkin çalışma ziyaretleri ve uzman desteği	Ocak 2004
Bilgisayar destekli ertelenmiş kontrol belgelerinin konulması ve kurum arşivi ile afet merkezi olarak kullanılması amacıyla Ankara'da arşiv merkezi oluşturulması	2004 – 2005
Gümrük Müsteşarlığı eğitim merkezinin (Ankara) daha etkin bir şekilde hizmet verebilmesi amacıyla modernize edilmesi ve bu amaçla AB ülkelerindeki eğitim merkezlerinin incelenmesi	Haziran 2003 – Mart 2004
Topluluk Gümrük Tüzüğü'nün "Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri" ve "Nihai Kullanım" a ilişkin rehberlerinin çevirisinin yapılması	2004 – 2006

Tablo 6.20: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Gümrük Birliği) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Ülke genelinde, taşrada ticaret ve sanayi odaları ile gümrük idaresi çalışanlarına menşe kuralları ve uygulamaları konusunda verilmekte olan seminerlerin tüm gümrük personelini kapsayacak şekilde genişletilmesi	2003 – 2004
Taşrada iki başmüdürlük bünyesinde kurulmuş olan menşe birimlerinin diğer başmüdürlüklere yaygınlaştırılması	2003 – 2004
Muhasebesel Ayırım Yönetimi uygulaması konusunda uzman desteği sağlanması	2003 – 2004
Eşyanın uluslararası standartlarda, sağlıklı bir şekilde analizinin ve sınıflandırılmasının yapılması ile dış ticaret önlemlerinin tam anlamıyla uygulanabilmesi amacıyla, ‘Gümrük Laboratuvarlarının Modernizasyonu’ projesi kapsamında başta İstanbul bölge laboratuvarı olmak üzere teknik destek ve eğitim sağlanması	2003 – 2005
Kombine Nomanklatür ve TARIC’e uyum için çalışma grupları oluşturulması, fiziki şartların (bilgisayar donanımı, ayrı çalışma odası v.b.) sağlanması	2004 – 2005
Tarife şubesinde ilave uzman personel istihdamı	2004 – 2005
Gümrük Kapıları Güvenlik Sistemleri Projesi (GÜMSİS) kapsamında Cilvegözü, Öncüpınar, Dilucu, Haydarpaşa, Ambarlı, Çeşme, Mersin ve Samsun sınır kapı ve limanlarımızın kapalı devre televizyon, plaka okuma, araç izleme gibi takip ve değerlendirme sistemleri ile donatılması	2003 – 2005
Kağıtsız ortam ile kırtasiye masraflarına son vermek, bilgiye sağlıklı ve hızlı erişim sağlamak, elektronik arşiv hizmetleri ve personel kaynaklarının daha etkin kullanımı amacıyla e-yazışma uygulamasının WEB-Intranet ortamında geliştirilerek, Müsteşarlık içi ve dışı tüm yazışmaların elektronik olarak yapılması ile e-devlet projesi içinde Vatandaşın–Devlete, Devletten–Devlete elektronik hizmetlerin sağlanması amacıyla başlatılan pilot uygulamanın Müsteşarlığın tümüne yaygınlaştırılması	Aralık 2003
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu Projesi (GİMOP) kapsamında olmayan gümrük idarelerinin otomasyona geçmesi, mevcut sistemin bakımı, yenilenmesi	2003
Haberleşme sistemlerinin yenilenmesi (santral, kablosuz sistem)	2003
Hukuk Bilgi Sisteminin tüm taşra teşkilatına yaygınlaştırılması	2003 – 2004
3996 sayılı Kanun çerçevesinde Yap-İşlet-Devret ve Katılımcı modeller kapsamında Sarp, Dereköy, Cilvegözü, Karkamış sınır gümrük kapıları ile Halkalı Gümrük Müdürlüğü bina ve altyapı tesislerinin yeniden yapılandırılması	2003 – 2004

Tablo 6.20: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Gümrük Birliği) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Taşrada Hukuk İşleri Servisinin re-organizasyonu	2003 – 2004
İdari kapasitenin geliştirilmesi ve kayıt dışılığın önlenmesine yönelik risk yönetimi ve kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinin yürütülmesi, ekonomik analiz ve stratejik değerlendirmeler yapılması amacıyla Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde Risk Yönetimi ve Stratejik Değerlendirmeler adlı yeni bir yapılanmaya gidilmesi	2003 – 2004
Kıymet veri tabanının eşya kıymetinin test edilmesinde ve gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata erişilmesinde kullanılmak üzere genişletilerek işler hale getirilmesi	2003 – 2004
Narkotik detektör köpek sayısının artırılması, köpeklerin eğitimi ve bakımı	2003 – 2004
Kaçakçılıkla mücadele alanında sürat botu alımı	2003 – 2004
Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulmasında Bireylerin Korunmasına İlişkin 1981 tarihli Avrupa Sözleşmesi de dikkate alınarak, Kaçakçılık Bilgi Bankasının re-organize edilmesi.	Aralık 2004
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO) üyesi ülkelerin kaçakçılık bilgi bankasının Türkiye’de oluşturularak, bilgi değişimi donanımları, programları ve eğitimlerinin sağlanması	2003 – 2004
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü bünyesinde deniz taşımacılığının ve sevkiyatının izlenmesine yönelik mevcut bilgisayar programlarının geliştirilmesi	Eylül 2004
Konteyner limanlarında görev yapan personelin eğitime tabi tutulması. İngiltere ile ikili ilişkiler çerçevesinde başlatılan konteyner eğitim programına devam edilmesi	Eylül 2004
Bilgisayar ortamında konteynerlerle yapılan taşımalarda eşya kaçakçılığının önlenmesi amacıyla kullanılan takip programının geliştirilmesi	Eylül 2004
X-Ray cihazı olan limanların teçhizatlarının geliştirilmesi, mevcut konteyner limanlarının X-ray cihazlarıyla donatılması	2005 – 2006
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında var olan kaçakçılıkla mücadeleyle görevli “Kaçakçılık, İstihbarat ve Narkotik” birimlerinin yeniden organize edilmesi, bunların personel ve ekipman açısından takviye edilmesi	Mart 2004

Tablo 6.20: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Gümrük Birliği) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Kaçakçılıkla mücadele kapsamında Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünde yürütülen “Risk Analizi” çalışmalarının re-organize edilmesi suretiyle, merkez ve taşrada sistematik risk analizleri yapılması	Mart 2004
Taşrada kaçakçılık, istihbarat ve narkotik birimlerinde görevli personelin AB uzmanlarının katkılarıyla eğitilmesi	Mart 2004
Ankara’da ve belirli başmüdürlüklerde “Kaçakçılıkla Mücadele Yöntemleri” nin interaktif eğitimlerle öğretildiği özel eğitim merkezleri oluşturulması (Birleşmiş Milletlerin Uluslararası Uyuşturucu Kontrol Programı -UNDCP-)	Ocak 2005
Arama hangarlarının olmadığı büyük sınır kapılarına soğuk hava depolu, tam donanımlı arama hangarları inşa edilmesi	Eylül 2004
Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemine (NCTS) ilişkin olarak AB üye ülkeleri ile bilgi ve tecrübe paylaşımı, yurt içi ve yurt dışı eğitim	2003 – 2004
Ulusal bölümü tamamlanarak test çalışmalarına başlanılmış olan Bilgisayarlı Transit Sistemi’nin (NCTS) uluslararası bağlantılarının tamamlanması	2003 – 2005
TARIC konusunda tam uyum üyelikle sağlanacak olmakla beraber, tam üyelik öncesinde TARIC için gerekli teknik altyapı için Avrupa Komisyonu ile bilgi ve tecrübe paylaşımı	2003 – 2005
BİLGE yazılımının ve TARIC sistemine uyumunun değerlendirilerek, gerekli yazılım, donanım ve bağlantı sistemlerinin kurulması	2004 – 2005
Kültür ve Turizm Bakanlığında İhracat İzin Belgesini verecek personelin eğitimi	30.06.2004
Kültürel varlıkların envanterinin çıkarılması	2003 – 2005
Kültür ve Turizm Bakanlığının mevzuatın uygulanması ve ulusal ve uluslararası yetkili makamlarla irtibat kurabilmesi için gerekli bilgisayar ağının kurulması	2004
Sağlık Bakanlığı bünyesinde “Doku Tipleyci Ayraçların Saklama ve Sevk Merkezinin” kurulması ve danışmanlık hizmeti alınması	2003-2004
“Doku Tipleyci Ayraçların Saklama ve Sevk Merkezi” nde görev alacak personelin eğitimi	2003-2004

26- DIŞ İLİŞKİLER

Türkiye’de Avrupa Birliğinin dış ilifkiler alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluşlar DıŐifleri Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı’dır.

Dış ilifkiler alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatına uyulaŐtırılmasına ve uyulaŐtırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından idari ve kurumsal yapılanma öngörölmektedir.

28- MALİ KONTROL

Katılım Öncesi Yardımı Olumsuz Şekilde Etkileyebilecek Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Önlenmesi İçin İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak Avrupa Birliği olarak sağlanacak mali yardımların “Katılım Ortaklığı Belgesi” ve “Ulusal Program” da yer alan önceliklere uygun projeler yoluyla kullanılmasını sağlayacak yeni ve Merkezi Olmayan Mali İŞbirliği Yapılanmasına ilifkin gerekli düzenlemeler 18 Temmuz 2001 tarih ve 2001/41 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile gerçekleştirilmiştir.

Hükümetimiz ile Avrupa Komisyonu arasında 14 Şubat 2002 tarihinde, “Merkezi Finans ve İhale Birimi (CFCU) Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı” ve “Ulusal Fonun (National Fund) Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı” imzalanmıştır. Söz konusu zabıtlar 24 Şubat 2003 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından onaylanmıŐtır. Bu zabıtlara dayalı olarak Türk Hükümeti merkezi olmayan yapılanma kapsamında Ulusal Fon ile Merkezi Finans ve İhale Birimi kurulmuştur. Merkezi Finans ve İhale Biriminin akreditasyonu için Türk Hükümeti 9 Nisan 2003 tarihinde resmi olarak Avrupa Komisyonu’na başvurmuştur.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu uzmanları ile Hazine Müsteşarlığı tarafından birlikte yürütölen çalışmalar sonucunda Ulusal Fon ile Merkezi Finans ve İhale Biriminin denetimi için rehber hazırlanmış ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından onaylanmıŐtır.

Sayıştay Başkanlığının Dış Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak Sayıştay Başkanlığının dış denetim alanında uluslararası standartlara uyum sağlaması amacıyla kurumsal yapı deđiŐikliđine yönelik çalışmalara ivme kazandırılmıŐtır.

Ayrıca, Sayıştay Başkanlığının denetim mekanizmasının güçlendirilmesine yönelik olarak düzenlenmiş bir proje 2003 yılı Mali İŞbirliği Programlamasında yer almıştır.

Mali ve kontrol alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyulaŐtırılmasına ve uyulaŐtırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.21’de belirtilmiştir.

Tablo 6.21: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Mali Kontrol)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Maliye Bakanlığı tarafından merkezi uyulaŐtırma birimi olarak görev yapmak üzere İç Kontrol UyulaŐtırma Birimi kurulması	2004, I. Çeyrek
Maliye Bakanlığı tarafından iç denetim standartlarının belirlenmesi ve iç denetçilerin çalışmalarının koordine edilmesi amacıyla İç Denetim Koordinasyon Kurulu oluşturulması ve bu Kurula destek hizmetleri vermek üzere bir birim kurulması	2004, I. Çeyrek
Maliye Bakanlığı tarafından iç denetçilerin ve harcama öncesi kontrol sürecinde yer alanların yetiŐtirilmesi amacıyla, sistemli ve kapsamlı eğitim programlarının uygulamaya konulması	2004, II. Çeyrek

Tablo 6.21: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Mali Kontrol) (Devamı)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
İç Denetim Koordinasyon Kurulu, Maliye Bakanlığı ile harcamacı kuruluşlar arasında bilgi alışverişi, raporların iletimi ve bilgi stoklanması amacıyla bilgisayar ağı kurulması	2004, IV. Çeyrek
Başbakanlık ve ilgili Bakanlıklar tarafından yeteri kadar iç denetçi görevlendirilmesi	2005, IV. Çeyrek
Sayıştay Başkanlığının idari kapasitesinin, denetim alanına giren hesaplar ile AB fonlarının daha iyi denetimi amacıyla Uluslararası Denetim Standartları ve AB iyi uygulama örnekleri ile uyumlu olarak geliştirilmesi (Bu amaca ulaşmak için mali denetim, sistem tabanlı denetim ve performans denetimine ilişkin olarak INTOSAI Denetim Standartları ve AB ile uyumlu denetim el kitaplarının hazırlanması gerekmektedir.)	2004-2005
Sayıştay Başkanlığının idari ve kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi	2004-2005
Bilgisayar destekli denetim tekniklerinin yerleştirilmesi de dahil olmak üzere, Sayıştay denetiminde IT sistemlerinden yararlanılması	2004-2005

29- MALİ VE BÜTÇESEL HÜKÜMLER

Türkiye’de Avrupa Birliğinin mali ve bütçesel hükümler alanındaki mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan temel kuruluş Maliye Bakanlığıdır.

Mali ve bütçesel hükümler alanındaki AB mevzuatına uyum sağlamak amacıyla bütçe dışı fonların kapatılması uygulamalarına devam edilmiş ve 1 Ocak 2002 tarihi itibarıyla biri bütçe içi, beşi bütçe dışı olmak üzere toplam altı fon hariç diğer bütün fonlar kapatılmıştır. Bu bağlamda bütçe kapsamının genişletilmesi ve mali saydamlığın artırılması yönünde önemli bir gelişme kaydedilmiştir.

Mali ve bütçesel hükümler konusunda idari kapasitenin güçlendirilmesi yönünde önemli değişiklikler içeren Kanun Tasarısı üzerinde Maliye Bakanlığının koordinasyonunda çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, mali ve bütçesel hükümler alanında Türkiye’nin uyum sağlaması gereken önceliklerden aşağıda belirtilenlerde idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelişmeler kaydedilmiştir:

Topluluk Katılım Öncesi Fonlarının Yönetimi İçin Merkezi Olmayan Bir Uygulamaya Gidilmesi: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak yeni ve Merkezi Olmayan Mali İşbirliği Yapılanmasına ilişkin gerekli düzenlemeler 18 Temmuz 2001 tarih ve 2001/41 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile gerçekleştirilmiştir. Merkezi Olmayan Yapılanma, Ulusal Mali Yardım Koordinatörü, Mali İşbirliği Komitesi, Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Ortak İzleme Komitesi ve Merkezi Finans ve İhale Biriminden oluşmaktadır.

AB Mali İşbirliğinin genel koordinasyonu çerçevesinde Avrupa Birliği ile ilişkilerden sorumlu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ulusal Yardım Koordinatörü, Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı ise Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, Merkezi Finans ve İhale Biriminin (CFCU) ve Ulusal Fonun (National Fund) kurulmasına ilişkin Mutabakat Zabıtları 14 Şubat 2002 tarihinde imzalanmıştır. Bu Zabıtlara dayalı olarak Türk Hükümeti merkezi olmayan yapılanma kapsamındaki gerekli idari yapıları (Ulusal Fon ve Merkezi Finans ve İhale Birimi) kurmuş ve Avrupa Komisyonuna akreditasyon için 9 Nisan 2003 tarihinde resmi olarak başvurmuştur.

Maliye Bakanlığı Tarafından Yayımlanan Yeni Bütçe Kod Yapısının, Bütçe, Bütçe Dışı Fonlar ve Döner Sermaye Dahil Olmak Üzere 2004 Bütçesi İçin Bütün Kamu Kurumlarına Uygulanması: Bu öncelik kapsamında idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak analitik bütçe sınıflandırmasının (yeni bütçe kod yapısının) idari ve teknik alt yapısı büyük ölçüde oluşturulmuştur.

Mali ve bütçesel hükümler alanındaki Türk mevzuatının Avrupa Birliği Mevzuatına uyumlaştırılmasına ve uyumlaştırılan mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak sıralanan önceliklerimiz açısından gerekli idari ve kurumsal yapılanma takvimi aşağıdaki Tablo 6.22’de belirtilmiştir.

Tablo 6.22: İdari ve Kurumsal Yapılanma Takvimi (Mali ve Bütçesel Hükümler)

Yapılması Gerekenler	Uygulama Takvimi
Yeni bütçe kod yapısı ile ilgili olarak projeyi yürüten çalışma grubunun personel açısından takviye edilmesi	2003, III. Çeyrek
Eğiticilerin eğitiminin tamamlanması	2003, IV. Çeyrek
Genel ve katma bütçeli kuruluşlar dışındaki kamu idarelerindeki kilit personele eğitim verilmesi	2004, IV. Çeyrek
Genel ve katma bütçeli idarelerdeki teknolojik altyapının tamamlanması	2003, IV. Çeyrek
Konsolide bütçe dışında yer alan kamu idarelerindeki teknolojik altyapının tamamlanması	2004, IV. Çeyrek
Sistemi geliştirmek, görüş vermek, eğitim faaliyetlerini yürütmek ve diğer kamu idarelerine danışmanlık yapmak üzere birim oluşturulması	2004, IV. Çeyrek
Maliye Bakanlığı bünyesinde öz kaynaklar sistemlerine ilişkin yönetsel hazırlıklardan sorumlu koordinasyon birimi oluşturulması	2005, IV. Çeyrek